

32002L0083

19.12.2002.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 345/1

DIREKTIVA 2002/83/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 5. studenoga 2002.****o životnom osiguranju**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 47. stavak 2. i članak 55.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

(1) Prva direktiva Vijeća 79/267/EEZ od 5. ožujka 1979. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog životnog osiguranja ⁽⁴⁾, Druga direktiva Vijeća 90/619/EEZ od 8. studenoga 1990. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na izravno životno osiguranje i utvrđivanje odredaba za olakšavanje učinkovitog ostvarivanja slobode pružanja usluga te izmjeni Direktive 79/267/EEZ ⁽⁵⁾ te Direktive Vijeća 92/96/EEZ od 10. studenoga 1992. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na izravno životno osiguranje i izmjeni direktiva 79/267/EEZ i 90/619/EEZ (Treća direktiva o životnom osiguranju) ⁽⁶⁾ u nekoliko su navrata doživjele značajne izmjene. Uzimajući u obzir potrebu za daljnjim izmjenama navedene je direktive u interesu jasnoće potrebno potpuno preinačiti.

(2) Kako bi se olakšalo osnivanje i obavljanje poslova životnog osiguranja prijeko je potrebno ukloniti

određene razlike koje postoje između nacionalnih zakonodavstava u pogledu nadzora. Kako bi se postigao ovaj cilj i istodobno osigurala odgovarajuća zaštita ugovaratelja osiguranja i korisnika u svim državama članicama, potrebno je uskladiti propise u vezi s financijskim jamstvima koja se zahtijevaju od društava za osiguranje koja obavljaju poslove životnog osiguranja.

(3) U državama članicama potrebno je dovršiti unutarnje tržište na području izravnog životnog osiguranja s obzirom na pravo poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga, kako bi se društvima za osiguranje sa središnjom upravom u Zajednici olakšalo preuzimanje obveza unutar Zajednice, a ugovarateljima osiguranja pružila mogućnost da se osiguravaju kako kod osiguratelja s poslovnim nastanom u njihovoj zemlji, tako i kod osiguratelja sa središnjom upravom u Zajednici koji imaju poslovni nastan u drugim državama članicama.

(4) Prema Ugovoru zabranjena je svaka diskriminacija na području slobode pružanja usluga koja se temelji na činjenici da društvo za osiguranje nema poslovni nastan u državi članici pružanja usluga. Ova se zabrana odnosi na sve usluge koje društva za osiguranje pružaju putem svoga poslovnog nastana u Zajednici, neovisno radi li se pritom o njihovoj središnjoj upravi, zastupništvu ili podružnici.

(5) Ova Direktiva stoga predstavlja važan korak k ujedinjenju nacionalnih tržišta u integrirano tržište te da ovu fazu treba nadopuniti drugim instrumentima Zajednice kako bi se ugovarateljima osiguranja omogućilo da se osiguraju kod bilo kojeg osiguratelja sa središnjom upravom u Zajednici koji ondje obavlja poslove u okviru prava poslovnog nastana odnosno slobode pružanja usluga, istodobno im jamčeći odgovarajuću zaštitu.

(6) Ova Direktiva čini sastavni dio zakonodavstva Zajednice na području životnog osiguranja koje također obuhvaća Direktivu Vijeća 91/674/EEZ od 19. prosinca 1991. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima društava za osiguranje ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ SL C 365 E, 19.12.2000., str. 1.

⁽²⁾ SL C 123, 25.4.2001., str. 24.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 15. ožujka 2001. (SL C 343, 5.12.2001., str. 202), Zajedničko stajalište Vijeća od 27. svibnja 2002. (SL C 170 E, 16.7.2002., str. 45) i odluka Europskog parlamenta od 25. rujna 2002. (koja još nije objavljena u Službenom listu).

⁽⁴⁾ SL L 63, 13.3.1979., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2002/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 77, 20.3.2002., str. 11).

⁽⁵⁾ SL L 330, 29.11.1990., str. 50. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 92/96/EEZ (SL L 360, 9.12.1992., str. 1).

⁽⁶⁾ SL L 360, 9.12.1992., str. 1. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2000/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 290, 17.11.2000., str. 27).

⁽⁷⁾ SL L 374, 31.12.1991., str. 7.

- (7) Usvojeni pristup se temelji na postizanju usklađenosti koja je ključna, nužna i dostatna za uzajamno priznavanje odobrenja za rad i sustava bonitetnog nadzora, čime se omogućuje izdavanje jedinstvenog odobrenja za rad s valjanošću u čitavoj Zajednici i primjena načela nadzora matične države članice.
- (8) Kao rezultat toga, osnivanje i obavljanje poslova osiguranja podliježe izdavanju jedinstvenog službenog odobrenja za rad koje izdaju nadležna tijela države članice u kojoj se nalazi središnja uprava društva za osiguranje. Ovo odobrenje za rad omogućuje društvu da obavlja poslove u čitavoj Zajednici u okviru prava poslovnog nastana odnosno slobode pružanja usluga. Država članica podružnice odnosno država članica pružanja usluga ne smije zahtijevati da društva za osiguranje koja ondje žele obavljati poslove osiguranja, a već posjeduju odobrenje za rad matične države članice, podnesu novi zahtjev za izdavanje odobrenja za rad.
- (9) Nadležna tijela ne smiju izdati odobrenje za rad društvu za osiguranje odnosno ostaviti na snazi već postojeće odobrenje za rad, ako bi uska povezanost između toga društva i drugih fizičkih odnosno pravnih osoba spriječila učinkovito obnašanje nadzornih funkcija. Društva za osiguranje koja već posjeduju odobrenje za rad moraju također ispuniti zahtjeve koje nadležna tijela postavljaju u tom pogledu.
- (10) Definicijom „uske povezanosti” u ovoj Direktivi utvrđuju se minimalni kriteriji i da to ne priječi države članice da ovu definiciju primijene i na druge slučajeve koji nisu predviđeni definicijom.
- (11) Sama činjenica stjecanja značajnoga udjela u kapitalu društva ne predstavlja sudjelovanje u smislu „uske povezanosti”, ako je taj udjel stečen isključivo kao privremeno ulaganje koje ne omogućuje ostvarivanje utjecaja na strukturu odnosno financijsku politiku društva.
- (12) U skladu s načelom uzajamnoga priznavanja i nadzora matične države članice nadležna tijela država članica ne smiju izdati odobrenje za rad odnosno moraju oduzeti postojeće odobrenje za rad, ako čimbenici kao što su sadržaj plana poslovanja odnosno postojeća mjesta obavljanja poslova jasno ukazuju na to da se društvo za osiguranje odlučilo za zakonski sustav određene države članice, kako bi izbjeglo strože norme koje su na snazi u drugoj državi članici na čijem državnom području obavlja odnosno namjerava obavljati veći dio svog poslovanja. Društvo za osiguranje mora posjedovati odobrenje za rad države članice u kojoj ima svoje registrirano sjedište. Osim toga, države članice moraju zahtijevati da središnja uprava društva za osiguranje uvijek bude u njegovoj matičnoj državi članici te da ono ondje doista i obavlja poslove.
- (13) Iz praktičnih razloga poželjno je definirati pružanje usluga uzimajući u obzir kako poslovni nastan osiguratelja tako i mjesto preuzimanja obveze. Stoga je također potrebno definirati obvezu. Nadalje, poželjno je razlikovati poslove koje društvo obavlja putem poslovnog nastana od onih koje obavlja u okviru slobode pružanja usluga.
- (14) Razvrstavanje prema vrstama osiguranja potrebno je posebno kako bi se odredili poslovi koji podliježe obveznom odobrenju za rad.
- (15) Iz područja primjene ove Direktive potrebno je isključiti određena društva za uzajamno osiguranje koja na temelju svoga pravnog statusa ispunjavaju zahtjeve sigurnosti i pružaju druga posebna financijska jamstva. Također je potrebno isključiti određene organizacije čija djelatnost, u skladu s njihovim statutom, obuhvaća vrlo ograničeno područje.
- (16) Životno osiguranje u svim državama članicama podliježe izdavanju službenog odobrenja za rad i nadzoru. Potrebno je definirati uvjete izdavanja i oduzimanja ovog odobrenja za rad. U slučaju odbijanja izdavanja odobrenja za rad odnosno oduzimanja odobrenja za rad treba predvidjeti pravo obraćanja sudovima.
- (17) Poželjno je pojasniti ovlasti nadležnih tijela i sredstva koja im stoje na raspolaganju kod obavljanja nadzora. Također je poželjno utvrditi posebne propise u pogledu osnivanja, obavljanja i nadzora poslova u okviru slobode pružanja usluga.
- (18) Nadležna tijela matičnih država članica trebaju biti zadužena za praćenje financijske stabilnosti društava za osiguranje, uključujući njihovo stanje solventnosti, oblikovanje odgovarajućih tehničkih pričuva i pokriće tih pričuva usklađenom imovinom.
- (19) Primjereno je predvidjeti mogućnost razmjene informacija između nadležnih tijela i tijela ili osoba koji na temelju svoje funkcije pomažu ojačati stabilnost financijskog sustava. Kako bi se sačuvala povjerljivost informacija koje se prosljeđuju, popis primatelja mora biti strogo ograničen.
- (20) Određena ponašanja kao što je prijevara i kažnjiva djela osoba koje imaju pristup povlaštenim informacijama mogu poremetiti stabilnost i cjelovitost financijskog sustava, čak i kada su u pitanju društva koja nisu društva za osiguranje.
- (21) Potrebno je utvrditi uvjete pod kojima su dopuštene gore navedene razmjene informacija.

- (22) U slučajevima kada je predviđeno da se informacije smiju otkrivati samo uz izričitu suglasnost nadležnih tijela, nadležna tijela mogu davanje suglasnosti uvjetovati ispunjavanjem strogih uvjeta, ako je to primjereno.
- (23) Države članice mogu sklopiti sporazume o razmjeni informacija s trećim zemljama pod uvjetom da informacije koje se razmjenjuju podliježu odgovarajućim obvezama čuvanja poslovne tajne.
- (24) U svrhu jačanja bonitetnog nadzora nad društvima za osiguranje i zaštite klijenata društava za osiguranje potrebno je predvidjeti dužnost revizora da nadležnim tijelima bez odgode prijavi svaku činjenicu, koja bi mogla imati ozbiljnoga utjecaja na financijski položaj odnosno administrativnu i računovodstvenu strukturu društva za osiguranje, koju je saznao za vrijeme obavljanja svojih zadaća kao što je predviđeno ovom Direktivom.
- (25) Uzimajući u obzir zacrtani cilj poželjno je da države članice ovu dužnost predvide i u okolnostima kada revizor dođe do ovakvoga saznanja za vrijeme obavljanja revizorskih zadaća u društvu koje je usko povezano s društvom za osiguranje.
- (26) Dužnost revizora da u slučajevima kada je to primjereno nadležnim tijelima priopće određene činjenice i odluke vezane uz društvo za osiguranje koje otkriju za vrijeme obavljanja revizorskih zadaća u društvu koje nije društvo za osiguranje sama po sebi ne mijenja prirodu njihovih zadaća u tom društvu niti način obavljanja tih zadaća.
- (27) Obavljanje poslova upravljanja mirovinskim fondovima grupe ne može utjecati na ovlasti dane odgovarajućim tijelima u pogledu zasebnih subjekata čijom se imovinom upravlja.
- (28) Pojedine odredbe ove Direktive definiraju minimalne standarde. Matična država članica može propisati stroža pravila za društva za osiguranje kojima su odobrenja za rad izdala njihova nadležna tijela.
- (29) Nadležna tijela država članica moraju imati na raspolaganju potrebna sredstva nadzora kako bi osigurala pravilno obavljanje poslova društava za osiguranje u čitavoj Zajednici, bez obzira na to obavljaju li te poslove u okviru prava poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga. Nadležna tijela posebno moraju imati mogućnost uvesti odgovarajuće zaštite odnosno izreći sankcije radi sprečavanja nepravilnosti i kršenja propisa o nadzoru osiguranja.
- (30) Propisi o prijenosu portfelja moraju sadržavati odredbe koje se posebno odnose na prijenos portfelja ugovora zaključenih u okviru slobode pružanja usluga drugom društvu.
- (31) Propisi o prijenosu portfelja moraju biti u skladu s jedinstvenim sustavom odobrenja koji je predviđen ovom Direktivom.
- (32) Društvima osnovanim nakon datuma iz članka 18. stavka 3. ne može se dopustiti istodobno obavljanje poslova životnog i neživotnog osiguranja. Državama članicama treba omogućiti da društvima koja su na odgovarajuće datume iz članka 18. stavka 3. istodobno obavljala obje skupine poslova dopuste da to i dalje čine pod uvjetom da svakom od ovih skupina poslova odvojeno upravljaju kako bi se zaštitili interesi ugovaratelja životnog i neživotnog osiguranja i kako se ne bi dogodilo da minimalne financijske obveze jedne skupine poslova snosi druga skupina poslova. Državama članicama treba ostaviti mogućnost da od postojećih društava na njihovu državnom području koja istodobno obavljaju poslove životnog i neživotnog osiguranja zahtijevaju da prekinu tu praksu. Nadalje, specijalizirana društva trebaju biti podložna posebnom nadzoru u slučajevima kada društvo koje obavlja poslove neživotnog osiguranja pripada istoj financijskoj grupi kao društvo koje obavlja poslove životnog osiguranja.
- (33) Odredbe ove Direktive ne priječe kompozitno društvo da se podijeli u dva društva od kojih će jedno obavljati poslove životnog osiguranja, a drugo poslove neživotnog osiguranja. Kako bi se ova podjela mogla provesti u što boljim uvjetima, poželjno je državama članicama omogućiti da u skladu s pravnim propisima o tržišnom natjecanju Zajednice predvide odgovarajuće porezne propise, posebno u pogledu kapitalne dobiti do koje bi mogla dovesti ovakva podjela.
- (34) Države članice koje to žele trebaju moći izdati istome društvu odobrenje za rad za vrste osiguranja navedene u Prilogu I. kao i za poslove osiguranja svrstane u vrstu osiguranja 1 i 2 Priloga Direktivi Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog osiguranja osim životnog osiguranja ⁽¹⁾. Ipak, ova mogućnost može biti vezana uz određene uvjete u pogledu usklađenosti s računovodstvenim propisima i propisima u vezi s postupkom likvidacije.
- ⁽¹⁾ SL L 228, 16.8.1973., str. 3. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2002/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 77, 20.3.2002., str. 17).

- (35) Sa stajališta zaštite osiguranika potrebno je da svako društvo za osiguranje oblikuje odgovarajuće tehničke pričuve. Izračun ovih pričuva se najvećim dijelom temelji na aktuarskim načelima. Ova načela treba uskladiti kako bi se olakšalo uzajamno priznavanje pravila nadzora koja primjenjuju različite države članice.
- (36) Radi nadzora poželjno je utvrditi određeni minimum usklađenosti propisa koji se odnose na ograničenje kamatne stope koja se koristi kod izračuna tehničkih pričuva. U smislu ovog ograničenja, budući da su sve postojeće metode jednako ispravne, oprezne i istovjetne, čini se primjerenim ostaviti državama članicama slobodu izbora metode koju će koristiti.
- (37) Potrebno je uskladiti propise kojima se uređuje izračun tehničkih pričuva kao i propise kojima se uređuje disperzija, lokalizacija i usklađivanje imovine za pokriće tehničkih pričuva kako bi se olakšalo uzajamno priznavanje propisa država članica. Pritom treba uzeti u obzir liberalizaciju kretanja kapitala predviđenu u članku 56. Ugovora kao i napredak koji je Zajednica postigla u stvaranju gospodarske i monetarne unije.
- (38) Matična država članica ne smije zahtijevati da društva za osiguranje ulažu svoju imovinu za pokriće tehničkih pričuva u određene kategorije imovine budući da bi ovaj zahtjev bio nespojiv s liberalizacijom kretanja kapitala predviđenom u članku 56. Ugovora.
- (39) Nužno je da društva za osiguranje uz tehničke pričuve, uključujući matematičke pričuve, u iznosu dostatnom za ispunjenje osigurateljskih obveza posjeduju i dopunsku pričuvu poznatu kao granica solventnosti koju čini imovina društva neopterećena bilo kojim budućim obvezama, a uz suglasnost nadležnih tijela, i druga implicitna imovina koja djeluje kao zaštitni dodatak od negativnih poslovnih fluktuacija. Ovaj je zahtjev važan element bonitetnog nadzora s ciljem zaštite osiguranika i ugovaratelja osiguranja. Kako bi se osigurala objektivnost kriterija koji će se koristiti prilikom određivanja relevantnih zahtjeva, a kojima će se društvima iste veličine osigurati ravnopravan položaj u pogledu tržišnog natjecanja, poželjno je predvidjeti da se granica solventnosti veže uz ukupne obveze društva te vrstu i ozbiljnost rizika koji proizlaze iz različitih poslova koji ulaze u područje primjene ove Direktive. Dakle, granica solventnosti treba biti različita ovisno o tome jesu li rizici vezani uz ulaganje, smrtnost ili samo upravljanje. Prema tomu, treba je odrediti s obzirom na matematičke pričuve i rizični kapital koji preuzima društvo, primljene premije ili doprinose, samo pričuve ili imovinu tontina.
- (40) U Direktivi 92/96/EEZ utvrđena je privremena definicija uređenoga tržišta, do donošenja direktive o investicijskim uslugama na području vrijednosnih papira kojom bi se taj pojam uskladio na razini Zajednice. Direktiva Vijeća 93/22/EEZ od 10. svibnja 1993. o investicijskim uslugama u području vrijednosnih papira ⁽¹⁾ donosi definiciju uređenoga tržišta, ali iz njezinoga područja primjene isključuje poslove životnog osiguranja. Primjereno je primijeniti pojam uređenoga tržišta i na poslove životnog osiguranja.
- (41) U popisu stavki od kojih se može sastojati granica solventnosti koju zahtijeva ova Direktiva uzimaju se u obzir novi financijski instrumenti kao i pogodnosti dane ostalim financijskim institucijama za oblikovanje njihovog kapitala. Nadležnim je tijelima uzimajući u obzir razvoj tržišta, s obzirom na vrste reosiguranja koje kupuju primarni osiguratelji, potrebno dati ovlasti kako bi u određenim okolnostima mogla korigirati odgovarajuće umanjeње granice solventnosti. Kako bi se popravila kvaliteta granice solventnosti, potrebno je ograničiti mogućnost uključivanja dobiti budućeg razdoblja u raspoloživu granicu solventnosti i odrediti pod kojim je uvjetima to moguće, a ovu praksu u svakom slučaju prekinuti nakon 2009.
- (42) Nužno je predvidjeti jamstveni kapital čiji je iznos i sastav takav da jamči da društvo za osiguranje u trenutku osnivanja posjeduje odgovarajuća sredstva i da se tijekom poslovanja njegova granica solventnosti neće spustiti ispod minimalne razine sigurnosti. Čitav ili određeni dio ovog jamstvenog kapitala mora se sastojati od eksplicitnih stavki imovine.
- (43) Potrebno je uspostaviti mehanizam koji osigurava povećanje iznosa minimalnog jamstvenog kapitala u skladu s povećanjem europskoga indeksa potrošačkih cijena kako bi se izbjegla znatna i nagla povećanja jamstvenog kapitala u budućnosti. Ovom Direktivom treba utvrditi minimalne standarde u pogledu zahtjeva granice solventnosti, a matičnim državama članicama omogućiti da propišu stroža pravila za društva za osiguranje kojima su odobrenja za rad izdala njihova nadležna tijela.

⁽¹⁾ SL L 141, 11.6.1993., str. 27. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2000/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.

- (44) Između država članica postoje razlike u pogledu propisa o ugovornom pravu koje se mjerodavno za poslove obuhvaćene ovom Direktivom. Usklađivanje prava o ugovoru o osiguranju nije preduvjet za stvaranje unutarnjeg tržišta osiguranja. Stoga bi mogućnost dana državama članicama da nametnu primjenu vlastitoga prava na ugovore o osiguranju koji obuhvaćaju obveze na njihovu državnom području trebala osigurati odgovarajuće zaštite za ugovaratelje osiguranja. U određenim se slučajevima može umjesto prava države obveze dopustiti odabir prava druge države, u skladu s propisima koji uzimaju u obzir posebne okolnosti.
- (45) Kod ugovora o životnom osiguranju ugovaratelju treba pružiti mogućnost otkaza ugovora u roku od 14 do 30 dana od njegovog zaključenja.
- (46) U okviru unutarnjeg tržišta u interesu je ugovaratelja osiguranja da ima pristup što široj ponudi osigurateljskih proizvoda koji su raspoloživi u Zajednici kako bi mogao odabrati onaj koji najbolje odgovara njegovim potrebama. Država članica obveze dužna je pobrinuti se da na njezinu državnom području ništa ne priječi stavljanje u promet osigurateljskih proizvoda koji se nude u Zajednici sve dok ti proizvodi nisu u suprotnosti sa zakonskim propisima kojima se štiti opće dobro u državi članici obveze, ako to opće dobro već ne štite propisi matične države članice i pod uvjetom da se ti propisi primjenjuju bez razlike na sva društva koja posluju u toj državi članici te da su objektivno potrebni i razmjerni svojoj svrsi.
- (47) Države članice moraju se pobrinuti da osigurateljni proizvodi i ugovorna dokumentacija na temelju koje društva preuzimaju obveze na njihovu državnom području prilikom obavljanja poslova u okviru prava poslovnog nastana odnosno slobode pružanja usluga budu u skladu sa svim posebnim mjerodavnim zakonskim propisima radi zaštite općeg dobra. Sustavi nadzora koji će se primjenjivati moraju ispunjavati zahtjeve unutarnjeg tržišta, ali njihova primjena ne smije biti preduvjet za obavljanje poslova osiguranja. S ovog se stajališta čini da sustavi prethodnoga odobravanja uvjeta osiguranja nisu opravdani. Stoga je potrebno predvidjeti druge sustave koji bolje odgovaraju zahtjevima unutarnjeg tržišta i koji svakoj državi članici omogućuju da ugovarateljima osiguranja jamči odgovarajuću zaštitu.
- (48) Potrebno je predvidjeti suradnju između nadležnih tijela država članica kao i suradnju između nadležnih tijela i Komisije.
- (49) Potrebno je predvidjeti sustav sankcija koje će se izreći kada društvo za osiguranje u državi članici preuzimanja obveze ne poštuje propise o zaštiti općeg dobra koji se na njega odnose.
- (50) Potrebno je predvidjeti mjere za slučajeve kada se društvo za osiguranje nađe u financijskom položaju koji otežava ispunjavanje njegovih osigurateljskih obveza. U posebnim situacijama, kada su ugrožena prava ugovaratelja osiguranja, potrebno je nadležnim tijelima dati odgovarajuće ovlasti kako bi ona mogla dovoljno rano intervenirati; ipak, prilikom izvršavanja ovih ovlasti nadležna tijela trebaju obavijestiti društva za osiguranje o razlozima koji su potaknuli ovo nadzorno djelovanje, u skladu s načelima korektnog upravljanja i propisanog postupanja. Potrebno je spriječiti da nadležna tijela izdaju potvrde kojima potvrđuju da društvo za osiguranje ima dostatnu granicu solventnosti sve dok traje ovakvo stanje.
- (51) Za potrebe provedbe aktuarskih načela sukladno ovoj Direktivi, matična država članica može zahtijevati sustavno obavješćivanje o tehničkim osnovama koje se koriste za izračun premijskih cjenika i tehničkih pričuva, s time da ovo obavješćivanje o tehničkim osnovama isključuje obavješćivanje o općim i posebnim uvjetima osiguranja i prodajnim cjenicima društva.
- (52) Na unutarnjem tržištu osiguranja potrošač će imati širi i raznovrsniji izbor osiguranja. Kako bi potrošač mogao u potpunosti iskoristiti ovu raznovrsnost i povećanu konkurenciju na tržištu, treba mu pružiti sve potrebne informacije kako bi mogao odabrati osiguranje koje najbolje odgovara njegovim potrebama. Ovaj je zahtjev za informiranjem tim važniji kada se uzme u obzir da razdoblje trajanja obveze može biti vrlo dugo. Stoga je potrebno uskladiti minimalne propise kako bi potrošač dobio jasne i točne informacije o bitnim svojstvima proizvoda koji su mu ponuđeni i informacije o tijelima kojima ugovaratelji osiguranja, osiguranici i korisnici mogu uputiti pritužbe.
- (53) Javno oglašavanje osigurateljskih proizvoda je ključno sredstvo koje omogućuje učinkovito obavljanje osigurateljske djelatnosti u Zajednici. Potrebno je društvima za osiguranje omogućiti uporabu svih uobičajenih sredstava oglašavanja u državi članici podružnice odnosno državi članici pružanja usluga. Unatoč tomu, države članice mogu zahtijevati usklađenost s nacionalnim propisima u pogledu oblika i sadržaja oglašavanja, bez obzira na to jesu li oni utvrđeni sukladno zakonodavstvu Zajednice ili ih je država članica donijela u interesu općeg dobra.

- (54) U okviru unutarnjeg tržišta nijedna država članica više ne može na svome državnom području zabraniti istodobno obavljanje poslova osiguranja u okviru prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga.
- (55) U nekim državama članicama poslovi osiguranja ne podliježu niti jednom obliku neizravnoga oporezivanja, dok ih većina primjenjuje specijalne poreze i druge oblike davanja. Strukture i stope ovih poreza i davanja se znatno razlikuju između država članica u kojima se primjenjuju. Poželjno je spriječiti da postojeće razlike stvore iskrivljenu sliku o konkurentnosti ponude osigurateljskih usluga pojedinih država članica. Taj bi se problem, do naknadnoga usklađivanja, mogao riješiti primjenom poreznih sustava i drugih oblika davanja koje predviđa država članica obveze, a države članice trebaju predvidjeti rješenja za ubiranje ovih poreza i davanja.
- (56) Važno je postići usklađenost u području likvidacije društava za osiguranje na razini Zajednice. Prije nego je potrebno predvidjeti sustav zaštite koji će odsada u svakoj državi članici u slučaju likvidacije društva za osiguranje jamčiti jednak tretman svim osobama koje imaju potraživanja iz ugovora o osiguranju, bez obzira na nacionalnost i način preuzimanja obveze.
- (57) Usklađeni propisi u pogledu obavljanja poslova izravnog osiguranja unutar Zajednice se u načelu trebaju primjenjivati na sva društva koja posluju na tržištu, a slijedom toga i na zastupništva i podružnice društava čija se središnja uprava nalazi izvan Zajednice. Što se tiče metoda nadzora, u ovoj se Direktivi utvrđuju posebne odredbe za ova zastupništva i podružnice uzimajući u obzir činjenicu da se imovina društava kojima pripadaju nalazi izvan Zajednice.
- (58) Poželjno je predvidjeti sklapanje uzajamnih sporazuma s jednom ili više trećih zemalja kako bi se ovi posebni uvjeti ublažili, vodeći računa o tome da ova zastupništva i podružnice ne smiju imati povoljniji tretman od društava iz Zajednice.
- (59) Potrebno je predvidjeti fleksibilan postupak koji će omogućiti ocjenu uzajamnosti između država članica Zajednice i trećih zemalja. Cilj ovog postupka nije zatvaranje financijskih tržišta Zajednice, jer Zajednica želi otvoriti svoja financijska tržišta ostatku svijeta, već jačanje liberalizacije svjetskih financijskih tržišta u trećim zemljama. U tom se smislu u ovoj Direktivi predviđaju pregovori s trećim zemljama. Kao krajnje rješenje
- treba predvidjeti mogućnost poduzimanja mjera koje uključuju obustavu novih zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad odnosno ograničenje izdavanja novih odobrenja primjenom regulatornog postupka iz članka 5. Odluke Vijeća 1999/468/EZ ⁽¹⁾.
- (60) Ovom Direktivom treba donijeti odredbe u pogledu dokaza o dobrom ugledu državljana i dokaza da nad njima nije bio proglašen stečaj.
- (61) Kako bi se pojasnili zakonski propisi koji se primjenjuje na poslove životnog osiguranja obuhvaćene ovom Direktivom, potrebno prilagoditi pojedine odredbe direktiva 79/267/EEZ, 90/619/EEZ i 92/96/EEZ. U tu svrhu treba izmijeniti pojedine odredbe koje se tiču oblikovanja granice solventnosti i prava koja su stekle podružnice društava za osiguranje osnovane prije 1. srpnja 1994. Također je potrebno definirati sadržaj plana poslovanja podružnica društava iz trećih zemalja koje se osnivaju u Zajednici.
- (62) Povremeno će biti potrebne tehničke prilagodbe detaljnih propisa utvrđenih u ovoj Direktivi uzimajući u obzir budući razvoj gospodarske grane osiguranja. Komisija će ove prilagodbe provesti kako i kad god je to potrebno, po savjetovanju s Odborom za osiguranje koji je osnovan Direktivom Vijeća 91/675/EEZ ⁽²⁾, u okviru izvršavanja provedbenih ovlasti koje su joj dodijeljene na temelju Ugovora. Budući da su te mjere mjere općeg područja primjene u smislu članka 2. Odluke 1999/468/EZ, treba ih donijeti primjenom regulatornog postupka predviđenog u članku 5. te Odluke.
- (63) Sukladno članku 15. Ugovora treba uzeti u obzir različitost napora koje moraju uložiti pojedina gospodarstva koja se nalaze na različitim stupnjevima razvoja. Stoga pojedine države članice trebaju donijeti prijelazne odredbe za postupnu primjenu ove Direktive.
- (64) Direktivama 79/267/EEZ i 90/619/EEZ omogućeno je posebno odstupanje za pojedina društva koja su postojala u vrijeme donošenja tih direktiva. Ova su društva nakon toga izmijenila svoju strukturu. Dakle, ona više ne trebaju ovo posebno odstupanje.
- (65) Ova Direktiva ne smije utjecati na obveze država članica u pogledu rokova za prijenos i primjenu direktiva navedenih u Prilogu V. dijelu B,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽²⁾ SL L 374, 31.12.1991., str. 32.

SADRŽAJ

GLAVA I.	DEFINICIJE I PODRUČJE PRIMJENE	111
Članak 1.	Definicije	111
Članak 2.	Područje primjene	112
Članak 3.	Poslovi i tijela koja su isključena iz područja primjene ove Direktive	112
GLAVA II.	POČETAK OBAVLJANJA POSLOVA ŽIVOTNOG OSIGURANJA	113
Članak 4.	Načelo izdavanja odobrenja za rad	113
Članak 5.	Područje primjene odobrenja za rad	113
Članak 6.	Uvjeti za dobivanje odobrenja za rad	113
Članak 7.	Plan poslovanja	114
Članak 8.	Dioničari i članovi s kvalificiranim udjelima	115
Članak 9.	Odbijanje izdavanja odobrenja za rad	115
GLAVA III.	UVJETI KOJIMA SE UREĐUJE OBAVLJANJE POSLOVA ŽIVOTNOG OSIGURANJA	115
Poglavlje I.	Načela i metode financijskog nadzora	115
Članak 10.	Nadležna tijela i predmet nadzora	115
Članak 11.	Nadzor podružnica s poslovnim nastanom u drugoj državi članici	115
Članak 12.	Zabrana obveznog ustupanja dijela rizika	115
Članak 13.	Računovodstvene i statističke informacije te informacije za potrebe nadzora: nadzorne ovlasti	115
Članak 14.	Prijenos portfelja	116
Članak 15.	Kvalificirani udjeli	116
Članak 16.	Poslovna tajna	117
Članak 17.	Dužnosti revizora	119
Članak 18.	Obavljanje poslova životnog i neživotnog osiguranja	119
Članak 19.	Odvojeno upravljanje poslovima životnog i neživotnog osiguranja	120
Poglavlje 2.	Tehničke pričuve i imovina za pokriće tehničkih pričuva	120
Članak 20.	Oblikovanje tehničkih pričuva	120
Članak 21.	Određivanje premije za nove ugovore	122
Članak 22.	Imovina za pokriće tehničkih pričuva	122
Članak 23.	Dopuštene kategorije imovine za pokriće tehničkih pričuva	122
Članak 24.	Pravila diversifikacije ulaganja	123
Članak 25.	Ugovori vezani uz subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) ili dionički indeks	124
Članak 26.	Pravila usklađivanja	125

Poglavlje 3.	Granica solventnosti i jamstveni kapital	125
Članak 27.	Raspoloživa granica solventnosti	125
Članak 28.	Potrebna granica solventnosti	126
Članak 29.	Jamstveni kapital	127
Članak 30.	Preispitivanje iznosa jamstvenog kapitala	127
Članak 31.	Imovina koja se ne koristi za pokriće tehničkih pričuva	127
Poglavlje 4.	Ugovorno pravo i uvjeti osiguranja	128
Članak 32.	Mjerodavno pravo	128
Članak 33.	Opće dobro	128
Članak 34.	Uvjeti osiguranja i premijski cjenici	128
Članak 35.	Otkazni rok	128
Članak 36.	Informacije koje se priopćavaju ugovarateljima osiguranja	128
Poglavlje 5.	Teškoće i nepravilnosti u poslovanju društava za osiguranje	129
Članak 37.	Društva za osiguranje u teškoćama	129
Članak 38.	Financijski plan oporavka	129
Članak 39.	Oduzimanje odobrenja za rad	130
GLAVA IV.	PRAVO POSLOVNOG NASTANA I SLOBODA PRUŽANJA USLUGA	130
Članak 40.	Uvjeti osnivanja podružnica	130
Članak 41.	Sloboda pružanja usluga: prethodno obavješćivanje matične države članice	131
Članak 42.	Sloboda pružanja usluga: obavijest matične države članice	131
Članak 43.	Sloboda pružanja usluga: promjene u pogledu vrste obveza	131
Članak 44.	Jezik	131
Članak 45.	Uvjeti osiguranja i premijski cjenici	131
Članak 46.	Društva za osiguranje koja nisu usklađena sa zakonskim propisima	131
Članak 47.	Oglašavanje	132
Članak 48.	Likvidacija	132
Članak 49.	Statističke informacije o prekograničnim aktivnostima	132
Članak 50.	Porezi na premije	132
GLAVA V.	ZASTUPNIŠTVA I PODRUŽNICE S POSLOVNIM NASTANOM U ZAJEDNICI KOJI PRIPADAJU DRUŠTVIMA SA SREDIŠNJOM UPRAVOM IZVAN ZAJEDNICE	133
Članak 51.	Načela i uvjeti izdavanja odobrenja za rad	133
Članak 52.	Podružnice društava iz trećih zemalja	133
Članak 53.	Prijenos portfelja	134
Članak 54.	Tehničke pričuve	134
Članak 55.	Granica solventnosti i jamstveni kapital	134
Članak 56.	Povlastice za društva kojima je izdano odobrenje za rad u više država članica	135
Članak 57.	Sporazumi s trećim zemljama	135

GLAVA VI.	DRUŠTVA KĆERI ČIJA MATIČNA DRUŠTVA UREĐUJE PRAVO TREĆE ZEMLJE I UDJELI KOJE STJEČU OVA MATIČNA DRUŠTVA	135
Članak 58.	Informacije koje države članice dostavljaju Komisiji	135
Članak 59.	Društva za osiguranje iz Zajednice koja obavljaju poslove u trećim zemljama	135
GLAVA VII.	PRIJELAZNE I DRUGE ODREDBE	136
Članak 60.	Odstupanja i ukidanje ograničavajućih mjera	136
Članak 61.	Dokaz o dobrom ugledu	136
GLAVA VIII.	ZAVRŠNE ODREDBE	137
Članak 62.	Suradnja između država članica i Komisije	137
Članak 63.	Izvešća o razvoju tržišta u okviru slobode pružanja usluga	137
Članak 64.	Tehnička prilagodba	137
Članak 65.	Odborski postupak	137
Članak 66.	Prava postojećih podružnica i društava za osiguranje	137
Članak 67.	Pravo obraćanja sudovima	138
Članak 68.	Preispitivanje iznosa izraženih u eurima	138
Članak 69.	Provedba novih propisa	138
Članak 70.	Informacije koje se dostavljaju Komisiji	138
Članak 71.	Prijelazno razdoblje za članak 3. stavak 6. te članke 27., 28., 29., 30. i 38. ...	138
Članak 72.	Direktive koje se stavljaju izvan snage i njihova korelacija s ovom Direktivom	138
Članak 73.	Stupanje na snagu	139
Članak 74.	Adresati	139
Prilog I.	Vrste životnog osiguranja	140
Prilog II.	Pravila usklađivanja	140
Prilog III.	Informacije koje se priopćavaju ugovarateljima osiguranja	141
Prilog IV.		142
Prilog V.		146
Dio A	Direktive koje su stavljene izvan snage zajedno s njihovim naknadnim izmjenama (na koje se odnosi članak 72.)	146
Dio B	Rokovi za provedbu	146
Prilog VI.	Korelacijska tablica	147

GLAVA I.

DEFINICIJE I PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Definicije

1. U smislu ove Direktive:

- (a) „društvo za osiguranje” znači društvo kojemu je izdano službeno odobrenje za rad u skladu s člankom 4.;
- (b) „podružnica” znači zastupništvo ili podružnica društva za osiguranje;

Svaka se stalna prisutnost društva na državnom području države članice tretira isto kao zastupništvo odnosno podružnica, čak i ako se ta prisutnost ne očituje u obliku podružnice odnosno zastupništva, već se samo sastoji od ureda koji vodi osoblje tog društva ili neovisna osoba koja ima trajno ovlaštenje postupati u ime društva na način kao što bi to činilo zastupništvo;

- (c) „poslovni nastan” znači središnja uprava, zastupništvo ili podružnica društva;
- (d) „obveza” znači obveza koju predstavlja jedna od vrsta osiguranja odnosno poslova iz članka 2.;
- (e) „matična država članica” znači država članica u kojoj se nalazi središnja uprava društva za osiguranje koje preuzima obvezu;
- (f) „država članica podružnice” znači država članica u kojoj se nalazi podružnica koja preuzima obvezu;
- (g) „država članica obveze” znači država članica u kojoj ugovaratelj osiguranja ima svoje uobičajeno prebivalište odnosno, ako je ugovaratelj osiguranja pravna osoba, država članica u kojoj se nalazi njegov poslovni nastan na koji se odnosi ugovor;
- (h) „država članica pružanja usluga” znači država članica obveze, ako je obvezu preuzelo društvo za osiguranje odnosno podružnica koja se nalazi u drugoj državi članici;
- (i) „kontrola” znači odnos između matičnog društva i društva kćeri prema definiciji iz članka 1. Direktive Vijeća 83/349/EEZ ⁽¹⁾ ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i društva;
- (j) „kvalificirani udjel” znači izravni ili neizravni udjel u društvu koji predstavlja 10 % ili više kapitala odnosno glasačkih prava odnosno koji omogućuje ostvarivanje značajnog utjecaja na upravljanje društvom u kojem je taj udjel;

U smislu ove definicije, u kontekstu članaka 8. i 15. i drugih visina udjela iz članka 15., u obzir se uzimaju glasačka prava iz članka 92. Direktive 2001/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. svibnja 2001. o uvrštenju vrijednosnih papira u službenu kotaciju burze te o informacijama koje treba objaviti o tim vrijednosnim papirima ⁽²⁾;

- (k) „matično društvo” znači matično društvo prema definiciji iz članaka 1. i 2. Direktive 83/349/EEZ;
- (l) „društvo kći” znači društvo kći prema definiciji iz članaka 1. i 2. Direktive 83/349/EEZ; svako se društvo kći društva kćeri također smatra društvom kćeri zajedničkoga matičnog društva;
- (m) „uređeno tržište” znači:
- u slučaju tržišta koje se nalazi u državi članici, uređeno tržište prema definiciji iz članka 1. stavka 13. Direktive 93/22/EEZ, a
 - u slučaju tržišta koje se nalazi u trećoj zemlji, financijsko tržište koje priznaje matična država članica društva za osiguranje i koje ispunjava usporedive zahtjeve. Svi financijski instrumenti koji se koriste u poslovanju na tome tržištu moraju po svojoj kvaliteti biti usporedivi s kvalitetom instrumenata koji se koriste u poslovanju na uređenom tržištu odnosno uređenim tržištima dotične države članice;
- (n) „nadležna tijela” znači nacionalna tijela kojima su na temelju zakona ili drugih propisa dane ovlasti za nadzor društava za osiguranje;
- (o) „usklađena imovina” znači usklađenost osigurateljnih obveza čije se izvršenje može zatražiti u određenoj valuti s imovinom koja je izražena odnosno utrživa u toj valuti;
- (p) „lokalizacija imovine” znači postojanje imovine, bilo pokretne ili nepokretne, u državi članici čija se prisutnost ipak ne smije povezati sa zahtjevom da se pokretna imovina deponira kao polog odnosno da se nepokretna imovina podvrgne mjerama ograničavanja kao što je upis založnog prava; smatra se da se imovina koja se sastoji od potraživanja od dužnika nalazi u državi članici u kojoj će se ta potraživanja namiriti;
- (q) rizični kapital znači iznos koji se plaća u slučaju smrti umanjen za matematičku pričuvu za glavni rizik;
- (r) „uska” povezanost znači situaciju u kojoj su dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba povezane:

- i. sudjelovanjem, što znači držanje 20 % ili više glasačkih prava odnosno kapitala društva, i to izravno ili putem kontrole; odnosno

⁽¹⁾ SL L 193, 18.7.1983., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 283, 27.10.2001., str. 28).

⁽²⁾ SL L 184, 6.7.2001., str. 1.

- ii. kontrolom, što znači odnos između matičnog društva i društva kćeri u svim slučajevima na koje se odnosi članak 1. stavci 1. i 2. Direktive 83/349/EEZ ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i društva; svako se društvo kći društva kćeri također smatra društvom kćeri matičnog društva koje se nalazi na čelu ovih društava;

Ako su dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba trajno povezane s istom osobom odnosom kontrole, smatra se da su i one međusobno usko povezane.

2. Kada su u pitanju iznosi u eurima iz ove Direktive, kao protuvrijednost u nacionalnoj valuti svake se godine počevši od 31. prosinca primjenjuje odgovarajuća protuvrijednost na posljednji dan prethodnoga listopada za koju su dostupne protuvrijednosti eura u svim relevantnim valutama Zajednice.

Članak 2.

Područje primjene

Ova se Direktiva odnosi na osnivanje i obavljanje samostalnih poslova izravnog osiguranja koje obavljaju društva za osiguranje koja imaju ili namjeravaju imati poslovni nastan u državi članici, a koji obuhvaćaju sljedeće poslove:

1. sljedeće vrste osiguranja, ako se provode na temelju ugovora:

- (a) životno osiguranje, tj. vrstu osiguranja koja obuhvaća posebno osiguranje za slučaj doživljenja, osiguranje za slučaj smrti, osiguranje za slučaj smrti i doživljenja, životno osiguranje s povratom premije, osiguranje za slučaj vjenčanja, osiguranje za slučaj rođenja;
- (b) rentno osiguranje;
- (c) dopunska osiguranja koja obavljaju društva za osiguranje koja obavljaju poslove životnog osiguranja, tj. posebno osiguranje za slučaj nezgode uključujući nesposobnost za rad, osiguranje za slučaj smrti kao posljedice nezgode te osiguranje za slučaj invaliditeta kao posljedice nezgode ili bolesti, ako se ove vrste osiguranja zaključuju uz životno osiguranje;
- (d) trajno zdravstveno osiguranje pod nazivom „permanent health insurance not subject to cancellation” koje se provodi u Irskoj i Ujedinjenoj Kraljevini;

2. sljedeće poslove, ako se provode na temelju ugovora i ako podliježu nadzoru upravnih tijela zaduženih za nadzor privatnoga osiguranja:

- (a) tontine kod kojih se osnivaju udruženja članova radi zajedničkoga kapitaliziranja vlastitih doprinosa i kasnije raspodjele akumuliranih sredstava preživjelim članovima odnosno nasljednicima umrlih članova;

(b) osiguranje s kapitalizacijom na temelju aktuarskih izračuna kod kojih se u zamjenu za unaprijed ugovorenu jednokratnu odnosno višekratnu uplatu preuzimaju obveze određenog trajanja i iznosa;

(c) upravljanje mirovinskim fondovima grupe koje provode društva čija se djelatnost sastoji u upravljanju ulaganjima, a posebno imovinom koja predstavlja pričuve tijela koja pružaju naknade u slučaju smrti ili doživljenja odnosno u slučaju prestanka ili smanjenja radne aktivnosti;

(d) poslovi iz točke (c), ako se vežu uz jamstvo očuvanja kapitala ili plaćanje minimalne kamate;

(e) poslovi koje obavljaju društva za osiguranje na koja se odnosi glava 4. poglavlje 1. iz knjige IV. francuskoga „Code des assurances”.

3. Poslovi koji su vezani uz dužinu ljudskoga života, a propisani su odnosno predviđeni zakonodavstvom o socijalnoj sigurnosti, ako ih društva za osiguranje provode ili njima upravljaju na vlastiti rizik, u skladu s pravom države članice.

Članak 3.

Poslovi i tijela koja su isključena iz područja primjene ove Direktive

Ova se Direktiva ne odnosi na:

- 1. vrste osiguranja određene u Prilogu Direktive 73/239/EEZ, podložno primjeni članka 2. stavka 1. točke (c);
- 2. poslove ustanova za skrb i ustanova uzajamne pomoći čije se naknade mijenjaju ovisno o raspoloživim sredstvima i čiji članovi uplaćuju doprinose prema odgovarajućoj jedinstvenoj stopi;
- 3. poslove organizacija koje pružaju naknade zaposlenim i samozaposlenim osobama koje pripadaju određenom društvu ili grupi društava odnosno određenoj struci ili strukovnom udruženju u slučaju smrti ili doživljenja odnosno prestanka ili smanjenja radne aktivnosti, bez obzira na to jesu li obveze koje proizlaze iz tih poslova u svakom trenutku u potpunosti pokrivene matematičkim pričuvama, osim poslova koje obavljaju društva navedena u članku 2.;
- 4. podložno primjeni članka 2. stavka 3., osiguranja koja čine sastavni dio zakonskoga sustava socijalne sigurnosti;
- 5. organizacije koje pružaju naknade isključivo u slučaju smrti, ako iznos ovih naknada ne prelazi prosječne pogrebne troškove sahrane jedne osobe odnosno ako se naknade daju u naturi;
- 6. društva za uzajamno osiguranje ako:
 - statut sadrži odredbe o podnošenju zahtjeva za dodatnim doprinosima od članova ili smanjenjem naknada odnosno obraćanju za pomoć drugim osobama koje su se na tu pomoć obvezale te

- godišnji prihod od doprinosa iz poslova obuhvaćenih ovom Direktivom u tri uzastopne godine ne prelazi 5 milijuna EUR. Ako je godišnji prihod u tri uzastopne godine viši od tog iznosa, ova se Direktiva primjenjuje od četvrte godine.

Unatoč tomu, odredbe ovog stavka ne priječe društvo za uzajamno osiguranje da zatraži odobrenje za rad odnosno nastavi s radom na temelju postojećeg odobrenja za rad u skladu s ovom Direktivom;

7. „Versorgungsverband deutscher Wirtschaftsorganisationen” u Njemačkoj, ako ne dođe do izmjene opsega djelatnosti u njegovim internim aktima;
8. djelatnost mirovinskog osiguranja koju obavljaju mirovinska društva za osiguranje u skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju zaposlenika (TEL) i pripadajućim finskim zakonodavstvom pod uvjetom da:
 - (a) mirovinska društva za osiguranje koja su već u skladu s finskim zakonodavstvom dužna imati odvojeno računovodstvo i upravljanje za poslove mirovinskog osiguranja od datuma pristupa osnuju zasebne pravne osobe za obavljanje ove djelatnosti;
 - (b) finska tijela omoguće bez razlike svim državljanima i društvima iz država članica da u skladu s finskim zakonodavstvom obavljaju poslove navedene u članku 2. u vezi s ovim izuzećem putem:
 - vlasništva odnosno sudjelovanja u postojećem društvu za osiguranje ili grupi,
 - osnivanja novih društava za osiguranje ili grupa odnosno sudjelovanja u istima, uključujući mirovinska društva za osiguranje;
 - (c) finska tijela u roku od tri mjeseca od datuma pristupa, Komisiji radi dobivanja njezinoga odobrenja dostave izvješće o mjerama koje su s ciljem usklađivanja sa zahtjevima ove Direktive poduzete kako bi se djelatnost predviđena u TEL-u odvojila od uobičajenih poslova osiguranja koje obavljaju finska društva za osiguranje.

GLAVA II.

POČETAK OBAVLJANJA POSLOVA ŽIVOTNOG OSIGURANJA

Članak 4.

Načelo izdavanja odobrenja za rad

Početak obavljanja poslova obuhvaćenih ovom Direktivom podliježe prethodnom izdavanju službenog odobrenja za rad.

Zahtjev za izdavanje ovog odobrenja za rad tijelima matične države članice podnose:

- (a) sva društva koja osnivaju središnju upravu na državnom području te države;
- (b) sva društva koja nakon što im je izdano odobrenje za rad iz prvog podstavka proširuju svoje poslovanje na čitavu vrstu osiguranja ili na druge vrste osiguranja.

Članak 5.

Područje primjene odobrenja za rad

1. Odobrenje za rad je valjano u čitavoj Zajednici. Ono društvu za osiguranje omogućuje obavljanje poslova u Zajednici u okviru prava poslovnog nastana odnosno slobode pružanja usluga.
2. Odobrenje za rad se izdaje za određenu vrstu osiguranja prema popisu u Prilogu I. Obuhvaća čitavu vrstu osiguranja, osim ako podnositelj zahtjeva zatraži da se njime obuhvate samo neki od rizika koji su vezani uz tu vrstu osiguranja.

Ako je podnositelj zatražio odobrenje za rad za određenu vrstu osiguranja, nadležna tijela mogu ograničiti područje primjene odobrenja za rad na poslove koji su navedeni u planu poslovanja iz članka 7.

Svaka država članica može izdati odobrenje za rad u pogledu dvije ili više vrsta osiguranja, ako nacionalno pravo dopušta istodobno obavljanje poslova iz tih vrsta osiguranja.

Članak 6.

Uvjeti za dobivanje odobrenja za rad

1. Matična država članica zahtijeva da svako društvo za osiguranje koje je zatražilo odobrenje za rad:

(a) usvoji jedan od sljedećih oblika:

- u slučaju Kraljevine Belgije: „société anonyme/naamloze vennootschap”, „société en commandite par actions/commanditaire vennootschap op aandelen”, „association d'assurance mutuelle/onderlinge verzekeringsvereniging”, „société coopérative/coöperatieve vennootschap”,
- u slučaju Kraljevine Danske: „aktieselskaber”, „gensidige selskaber”, „pensionskasser omfattet af lov om forsikringsvirksomhed (tværgående pensionskasser)”,
- u slučaju Savezne Republike Njemačke: „Aktiengesellschaft”, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit”, „öffentlich-rechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen”,
- u slučaju Francuske Republike: „société anonyme”, „société d'assurance mutuelle”, „institution de prévoyance régie par le code de la sécurité sociale”, „institution de prévoyance régie par le code rural” i „mutuelles régies par le code de la mutualité”,
- u slučaju Irske: „incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited”, „societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts” i „societies registered under the Friendly Societies Acts”,
- u slučaju Talijanske Republike: „società per azioni”, „società cooperativa”, „mutua di assicurazione”,
- u slučaju Velikog Vojvodstva Luksemburga: „société anonyme”, „société en commandite par actions”, „association d'assurances mutuelles”, „société coopérative”,

- u slučaju Kraljevine Nizozemske: „naamloze vennootschap”, „onderlinge waarborgmaatschappij”,
- u slučaju Ujedinjene Kraljevine: „incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited”, „societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts”, „societies registered or incorporated under the Friendly Societies Acts”, „the association of underwriters known as Lloyd's”,
- u slučaju Helenske Republike: „ανώνυμη εταιρία”,
- u slučaju Kraljevine Španjolske: „sociedad anónima”, „sociedad mutua”, „sociedad cooperativa”,
- u slučaju Portugalske Republike: „sociedade anónima”, „mútua de seguros”,
- u slučaju Republike Austrije: „Aktiengesellschaft”, „Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit”,
- u slučaju Republike Finske: „keskinäinen vakuutusyhtiö/ömsesidigt försäkringsbolag”, „vakuutusosakeyhtiö/försäkringsaktiebolag”, „vakuutusyhdistys/försäkringsförening”,
- u slučaju Kraljevine Švedske: „försäkringsaktiebolag”, „ömsesidiga försäkringsbolag”, „understödsföreningar”.

Društvo za osiguranje može također usvojiti oblik Europskog društva kada se ono ustanovi.

Nadalje, države članice mogu, ako je to primjereno, osnovati društva u bilo kojem javno-pravnom obliku pod uvjetom da takvi subjekti kao predmet svog poslovanja imaju poslove osiguranja u skladu s uvjetima koji su istovjetni onima pod kojima posluju društva koja podliježu privatnom pravu;

- (b) svoje poslovanje ograniči na poslove predviđene ovom Direktivom i poslove koji neposredno iz njih proizlaze, isključujući sve druge oblike poslovne djelatnosti;
- (c) dostavi plan poslovanja u skladu s člankom 7.;
- (d) posjeduje minimalni jamstveni kapital predviđen u članku 29. stavku 2.;
- (e) učinkovito vode osobe besprijekornog ugleda koje imaju odgovarajuće stručne kvalifikacije odnosno iskustvo.

2. Ako postoje uska povezanost između društva za osiguranje i drugih fizičkih odnosno pravnih osoba, nadležna tijela izdaju odobrenje za rad samo ako ta povezanost ne sprječava učinkovito obnašanje njihovih nadzornih funkcija.

Nadležna tijela odbijaju izdati odobrenje za rad i u slučaju ako je društvo za osiguranje usko povezano s jednom ili više fizičkih odnosno pravnih osoba koje uređuju zakoni i drugim propisi zemlje koja nije članica, ako ovi zakoni i drugi propisi odnosno teškoće vezane uz njihovu provedbu sprječavaju učinkovito obnašanje njihovih nadzornih funkcija.

Nadležna tijela zahtijevaju da društva za osiguranje dostave informacije koje su im potrebne za praćenje njihove usklađenosti s uvjetima navedenim u ovom stavku na kontinuiranoj osnovi.

3. Države članice zahtijevaju da društva za osiguranje imaju središnju upravu u državi članici u kojoj se nalazi njihovo registrirano sjedište.

4. Od društva za osiguranje koje podnosi zahtjev za proširenje djelatnosti na druge vrste osiguranja odnosno za proširenje odobrenja za rad koje obuhvaća samo neke od rizika vezane uz određenu vrstu osiguranja treba zahtijevati da podnese plan poslovanja u skladu s člankom 7.

Nadalje, od njega treba zahtijevati dokaz da posjeduje granicu solventnosti predviđenu člankom 28. i jamstveni kapital iz članka 29. stavaka 1. i 2.

5. Države članice ne donose odredbe kojima se zahtijeva prethodno odobrenje odnosno sustavno obavješćivanje o općim i posebnim uvjetima osiguranja, premijskim cjenicima, tehničkim osnovama koje se koriste posebno kod izračuna premijskih cjenika i tehničkih pričuva odnosno obrascima i ostalim tiskanicama koje društvo za osiguranje namjerava koristiti u poslovanju s ugovarateljima osiguranja.

Bez obzira na prvi podstavak, i to isključivo u svrhu provjere pridržavanja nacionalnih propisa koji se tiču aktuarskih načela, matična država članica može zahtijevati sustavno obavješćivanje o tehničkim osnovama koje se koriste za izračun premijskih cjenika i tehničkih pričuva, s time da ovaj zahtjev ne može biti preduvjet za obavljanje poslova društva za osiguranje.

Odredbe ove Direktive ne priječe države članice da ostave na snazi odnosno uvedu zakone i druge propise koji predviđaju prethodno odobrenje statuta i osnivačkih akata te dostavu svih drugih dokumenata koji su nužni za pravilno obavljanje nadzora.

Komisija Vijeću podnosi izvješće o provedbi ovog stavka najkasnije do 1. srpnja 1999.

6. U propisima na koje se odnose stavci 1. do 5. ne smije se zahtijevati da se izdavanje odobrenja za rad razmatra u svjetlu gospodarskih zahtjeva tržišta.

Članak 7.

Plan poslovanja

Plan poslovanja iz članka 6. stavka 1. točke (c) i stavka 4. uključuje pojedinosti odnosno dokumentaciju iz koje je vidljivo:

- (a) vrste obveza koje namjerava preuzimati društvo za osiguranje;
- (b) vodeća načela u pogledu reosiguranja;
- (c) stavke koje čine minimalni jamstveni kapital;
- (d) procjena troškova uspostavljanja administrativnih usluga i organizacije kako bi se osiguralo poslovanje te financijskih sredstava namijenjenih pokriću tih troškova;

a za prve tri poslovne godine također:

- (e) detaljne procjene prihoda i rashoda u vezi s poslovima izravnog osiguranja, prihvata u reosiguranje te rizicima predanim u reosiguranje;
- (f) projekcija bilance;
- (g) procjena financijskih sredstava namijenjenih pokriću osigurateljnih obveza i granice solventnosti.

Članak 8.

Dioničari i članovi s kvalificiranim udjelima

Nadležna tijela matične države članice ne izdaju društvu za osiguranje odobrenje za rad dok nisu obaviještena o identitetu izravnih i neizravnih dioničara odnosno članova koji drže kvalificirane udjele u tom društvu te iznosima tih udjela, bez obzira na to jesu li ovi dioničari odnosno članovi fizičke ili pravne osobe.

Nadležna tijela odbijaju zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ako, uzimajući u obzir potrebu osiguranja upravljanja društvom za osiguranje pažnjom dobrog stručnjaka, nisu zadovoljne stručnom osposobljenošću dioničara odnosno članova.

Članak 9.

Odbijanje izdavanja odobrenja za rad

Sve odluke o odbijanju izdavanja odobrenja za rad moraju biti popraćene preciznim obrazloženjem i priopćene dotičnom društvu.

Države članice predviđaju pravo obraćanja sudovima u slučaju odbijanja izdavanja odobrenja za rad.

Ova se mogućnost također mora predvidjeti u slučajevima kada nadležna tijela ne obrade zahtjev za izdavanjem odobrenja za rad u roku od šest mjeseci od njegovoga zaprimanja.

GLAVA III.

UVJETI KOJIMA SE UREĐUJE OBAVLJANJE POSLOVA ŽIVOTNOG OSIGURANJA

POGLAVLJE I.

NAČELA I METODE FINANCIJSKOG NADZORA

Članak 10.

Nadležna tijela i predmet nadzora

1. Financijski nadzor nad društvom za osiguranje, uključujući poslovanje koje ono obavlja putem podružnica odnosno u

okviru slobode pružanja usluga, u isključivoj je nadležnosti matične države članice. Ako nadležna tijela države članice obveze imaju razloga vjerovati da bi poslovi društva za osiguranje mogli utjecati na njegovu financijsku stabilnost, o ovome obavješćuju nadležna tijela matične države članice toga društva. Nadležna tijela matične države članice utvrđuju poštuju li društvo načela nadzora predviđena ovom Direktivom.

2. Ovaj financijski nadzor obuhvaća provjeru ukupnoga poslovanja društva za osiguranje s obzirom na stanje solventnosti, oblikovanje tehničkih pričuva – uključujući matematičke pričuve – te imovinu za njihovo pokriće, u skladu s propisima odnosno praksama koje se primjenjuju u matičnoj državi članici sukladno odredbama donesenim na razini Zajednice.

3. Nadležna tijela matične države članice zahtijevaju da svako društvo za osiguranje ima odgovarajuće administrativne i računovodstvene postupke te odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole.

Članak 11.

Nadzor podružnica s poslovnim nastanom u drugoj državi članici

Država članica podružnice omogućuje da nadležna tijela matične države članice društva za osiguranje koje je dobilo odobrenje za rad u drugoj državi članici i u toj državi članici obavlja poslove putem podružnice, obave izravnu provjeru informacija koje su im potrebne za provedbu financijskoga nadzora nad društvom, i to osobno ili uz posredovanje osoba koje ona imenuju u tu svrhu, pod uvjetom da o ovoj provjeri prethodno obavijeste nadležna tijela države članice podružnice. Tijela države članice podružnice mogu sudjelovati u toj provjeri.

Članak 12.

Zabrana obveznog ustupanja dijela rizika

Države članice ne smiju zahtijevati da društva za osiguranje ustupe dio rizika preuzetog u okviru poslova navedenih u članku 2. organizaciji odnosno organizacijama određenim nacionalnim propisima.

Članak 13.

Računovodstvene i statističke informacije te informacije za potrebe nadzora: nadzorne ovlasti

1. Države članice zahtijevaju da sva društva za osiguranje sa središnjom upravom na njezinu državnom području sastavljaju godišnje financijske izvještaje o financijskom položaju i stanju solventnosti koji obuhvaćaju sve vrste poslova.

2. Države članice zahtijevaju da društva za osiguranje sa središnjom upravom na njihovu državnom području dostavljaju periodičke izvještaje koji su nužni za provedbu nadzora, zajedno sa statističkom dokumentacijom. Nadležna tijela razmjenjuju dokumentaciju i informacije koje su im potrebne za provedbu nadzora.

3. Svaka država članica poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurala da nadležna tijela imaju ovlasti i sredstva potrebna za nadzor poslovanja društava za osiguranje sa središnjom upravom na njihovu državnom području, uključujući i poslovanje koje ta društva obavljaju izvan toga područja, u skladu s direktivama Vijeća kojima se uređuje to poslovanje, a u svrhu osiguranja njihove provedbe.

Ove ovlasti i sredstva moraju nadležnim tijelima posebno omogućiti da:

(a) postave detaljne upite o položaju društva za osiguranje i njegovom ukupnom poslovanju, *inter alia*:

— prikupljanjem informacija odnosno podnošenjem zahtjeva za dostavu dokumentacije u vezi s obavljanjem poslova osiguranja,

— provedbom izravnog nadzora u poslovnim prostorijama društva za osiguranje;

(b) poduzmu prema društvu za osiguranje, njegovim direktorima ili rukovoditeljima odnosno osobama koje ga kontroliraju mjere koje su primjerene i potrebne kako bi se osiguralo da to društvo nastavi poslovati u skladu sa zakonima i drugim propisima kojih se društvo mora pridržavati u svakoj državi članici, a posebno s planom poslovanja, ako je on i dalje obavezan, te kako bi se spriječile odnosno otklonile sve nepravilnosti koje štete interesima osiguranika;

(c) osiguraju da se te mjere izvršavaju, ako je potrebno prisilnim putem, a ovisno o okolnostima i sudskim putem.

Države članice mogu također predvidjeti da nadležna tijela dobiju informacije o ugovorima koje imaju posrednici.

Članak 14.

Prijenos portfelja

1. U skladu s uvjetima koji su predviđeni nacionalnim pravom, svaka država članica društvima za osiguranje sa središnjom upravom na njezinu državnom području daje odobrenje da prenesu portfelj ili dio portfelja ugovora zaključenih u okviru prava poslovnog nastana odnosno slobode pružanja usluga, na društvo preuzimatelja s poslovnim nastanom u Zajednici, pod uvjetom da nadležna tijela matične države članice društva preuzimatelja potvrde da to društvo i nakon uzimanja prijenosa u obzir posjeduje potrebnu granicu solventnosti.

2. U slučajevima kada podružnica namjerava prenijeti svoj portfelj ili dio portfelja ugovora zaključenih u okviru prava poslovnog nastana odnosno slobode pružanja usluga, potrebno je konzultirati državu članicu podružnice.

3. U okolnostima iz stavaka 1. i 2., tijela matične države članice društva za osiguranje prenositelja odobravaju prijenos nakon što dobiju suglasnost nadležnih tijela država članica obveze.

4. Nadležna tijela država članica s kojima se obavljaju konzultacije daju svoje mišljenje ili suglasnost nadležnim tijelima matične države članice društva za osiguranje prenositelja u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva; izostanak odgovora u ovom roku smatra se pozitivnim mišljenjem odnosno prešutnom suglasnošću.

5. Prijenos odobren u skladu s ovim člankom objavljuje se u skladu s nacionalnim pravom države članice obveze. Ovakvi prijenosi imaju automatsku valjanost u odnosu na ugovaratelje osiguranja, osiguranike i druge osobe kojima pripadaju prava odnosno obveze iz prenesenih ugovora.

Ova odredba ne utječe na pravo država članica da ugovarateljima osiguranja daju mogućnost da nakon prijenosa otkažu ugovor unutar određenog roka.

Članak 15.

Kvalificirani udjeli

1. Države članice zahtijevaju da fizičke ili pravne osobe koje namjeravaju steći kvalificirani udjel u društvu za osiguranje, bilo izravno ili neizravno, o ovome prethodno obavijeste nadležna tijela matične države članice, uz naznaku visine udjela koji namjeravaju steći. Osim toga, fizičke i pravne osobe moraju obavijestiti nadležna tijela matične države članice ako namjeravaju povećati svoj kvalificirani udjel tako da bi postotak glasačkih prava odnosno kapitala koji drže time dosegao ili premašio 20 %, 33 % ili 50 % odnosno tako da bi društvo za osiguranje time postalo njihovo društvo kći.

Nadležna tijela matične države članice imaju mogućnost usprotiviti se toj namjeri u roku od tri mjeseca od datuma primitka obavijesti predviđene u podstavku 1. ako, uzimajući u obzir potrebu za osiguranjem upravljanja društvom za osiguranje pažnjom dobrog stručnjaka, smatraju da osoba iz prvog podstavka ne posjeduje potrebne stručne kvalifikacije. Ako se nadležna tijela ne usprotive toj namjeri, ona mogu odrediti maksimalni rok za njezinu provedbu.

2. Države članice zahtijevaju da sve fizičke i pravne osobe koje namjeravaju otpustiti kvalificirani udjel u društvu za osiguranje, bilo izravno ili neizravno, o ovome prethodno obavijeste nadležna tijela matične države članice, uz naznaku visine udjela koji namjeravaju otpustiti. Osim toga, fizičke i pravne osobe moraju obavijestiti nadležna tijela matične države članice ako namjeravaju smanjiti svoj kvalificirani udjel tako da bi postotak glasačkih prava odnosno kapitala koji drže time pao ispod 20 %, 33 % ili 50 % odnosno tako da bi društvo za osiguranje time prestalo biti njihovo društvo kći.

3. Kada dođu do saznanja o stjecanju odnosno otpuštanju udjela u njihovu kapitalu koje dovodi do povećanja udjela iznad pragova navedenih u stavku 1. i 2. odnosno njihovog pada ispod tih pragova, društva za osiguranje o ovome obavješćuju nadležna tijela svojih matičnih država članica.

Isto tako, ona ih najmanje jedanput godišnje obavješćuju o imenima dioničara i članova s kvalificiranim udjelima u društvu i visini tih udjela na temelju zaključaka godišnje skupštine dioničara i članova odnosno na temelju informacija koje su društva čiji vrijednosni papiri kotiraju na burzama dužna dostavljati u skladu sa zakonskim propisima i sličnih informacija.

4. Ako je vjerojatno da će utjecaj osoba iz stavka 1. naštetiti upravljanju društvom za osiguranje pažnjom dobrog stručnjaka, države članice zahtijevaju da nadležna tijela matične države članice poduzmu odgovarajuće mjere kako bi se prekinulo ovakvo stanje. Ove se mjere mogu primjerice sastojati u zabrani, sankcijama protiv direktora i rukovoditelja ili ograničavanju ostvarivanja glasačkih prava iz udjela koje drže dotični dioničari odnosno članovi.

Slične se mjere primjenjuju na fizičke ili pravne osobe koje ne ispune svoju obvezu prethodnoga obavješćivanja utvrđenu u stavku 1. U slučaju stjecanja udjela unatoč protivljenju nadležnih tijela, države članice predviđaju, neovisno o drugim sankcijama koje se primjenjuju u tom slučaju, ograničavanje pripadajućih glasačkih prava, ništavnost danih glasova odnosno mogućnost njihova poništenja.

Članak 16.

Poslovna tajna

1. Države članice osiguravaju da sve osobe koje rade ili su radile za nadležna tijela, kao i revizori ili stručnjaci koji postupaju u ime nadležnih tijela, podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne. To znači da spomenute osobe ne smiju otkriti povjerljive informacije koje su saznale tijekom obavljanja svoje službene dužnosti niti jednoj drugoj osobi odnosno tijelu, osim u sažetom odnosno općenitom obliku tako da se pojedinačna društva za osiguranje ne mogu prepoznati, ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom.

Međutim, u slučaju stečaja ili prisilne likvidacije društva za osiguranje, povjerljive se informacije mogu otkriti u sudskim postupcima koji se bave građanskim odnosno trgovinskim pitanjima, ako se ne odnose na treće osobe koje su sudjelovale u pokušaju spašavanja tog društva.

2. Odredbe stavka 1. ne priječe razmjenu informacija između nadležnih tijela država članica u skladu s direktivama koje se primjenjuju na društva za osiguranje. Ove informacije podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne kao što je navedeno u stavku 1.

3. Države članice mogu sklopiti sporazume o suradnji koji osiguravaju razmjenu informacija s nadležnim tijelima trećih zemalja odnosno s tijelima ili osobama trećih zemalja prema definiciji u stavku 5. i 6., samo ako informacije koje se razmjenjuju podliježu odredbama o obvezi čuvanja poslovne tajne koje su najmanje jednake onima koje se navode u ovom članku. Ova razmjenjena informacija mora biti namijenjena obavljanju nadzorne zadaće navedenih osoba odnosno tijela.

Ako informacije potječu iz druge države članice, one se smiju otkriti samo uz izričitu suglasnost nadležnih tijela koja su ih dostavila, te ako je to primjereno, isključivo u svrhu za koju su ta tijela dala svoju suglasnost.

4. Nadležna tijela koje prime povjerljive informacije iz stavaka 1. i 2. mogu ove informacije koristiti samo tijekom obavljanja svoje službene dužnosti i to:

- radi provjere ispunjenja uvjeta koji uređuju početak obavljanja poslova osiguranja te lakšega praćenja obavljanja tih poslova, posebno kada je u pitanju praćenje tehničkih pričuva, granica solventnosti, administrativnih i računovodstvenih postupaka i mehanizama unutarnje kontrole,

- radi izricanja sankcija,

- kod žalbi na odluke nadležnih tijela u upravnom postupku,

- u sudskim postupcima koji su pokrenuti sukladno članku 67. odnosno u skladu s drugim posebnim propisima predviđenim u ovoj Direktivi i drugim direktivama koje se odnose na društva za osiguranje.

5. Odredbe stavaka 1. i 4. ne priječe razmjenu informacija unutar države članice ako u istoj državi članici postoji dvije ili više nadležnih tijela, a u slučaju razmjene informacija između država članica, razmjenu između nadležnih tijela i:

- tijela zaduženih za nadzor kreditnih institucija i drugih financijskih organizacija kao i tijela zaduženih za nadzor financijskih tržišta,

- osoba koje sudjeluju u likvidaciji i stečaju društava za osiguranje i sličnim postupcima,

- osoba odgovornih za provođenje zakonom propisane revizije financijskih izvještaja društava za osiguranje i drugih financijskih institucija,

prilikom obnašanja njihovih nadzornih funkcija i otkrivanja informacija osobama koje vode postupke (prisilne) likvidacije odnosno jamstvene programe, a koje su potrebne za obavljanje njihove službene dužnosti. Informacije koje ta tijela i osobe prime također podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne utvrđenoj u stavku 1.

6. Bez obzira na odredbe stavaka 1. do 4., države članice mogu dopustiti razmjenu informacija između nadležnih tijela i:

- tijela zaduženih za nadziranje osoba koje sudjeluju u likvidaciji i stečaju društava za osiguranje i drugim sličnim postupcima,
- tijela zaduženih za nadziranje osoba koje su zadužene za provođenje zakonom propisane revizije financijskih izvještaja društava za osiguranje, kreditnih institucija, investicijskih društava i drugih financijskih institucija,
- neovisnih aktuara društava za osiguranje koji na temelju zakona provode nadzor nad tim društvima kao i institucija zaduženih za nadziranje ovih aktuara.

Države članice koje iskoriste mogućnost predviđenu u prvom podstavku zahtijevaju da su ispunjeni najmanje sljedeći uvjeti:

- ove se informacije smiju razmijeniti u svrhu nadziranja odnosno provedbe nadzora na temelju zakona iz prvog podstavka,
- informacije primljene u ovom kontekstu podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne određenoj u stavku 1.,
- ako informacije potječu iz druge države članice, one se smiju otkriti samo uz izričitu suglasnost nadležnih tijela koja su ih dostavila te, ako je to primjereno, isključivo u svrhu za koju su ta tijela dala svoju suglasnost.

Države članice priopćavaju Komisiji i drugim državama članicama nazive odnosno imena osoba i tijela kojima se smiju dostaviti informacije sukladno ovom stavku.

7. Bez obzira na odredbe stavaka 1. do 4., države članice mogu s ciljem jačanja stabilnosti i cjelovitosti financijskoga sustava dopustiti razmjenu informacija između nadležnih tijela i tijela ili osoba koji su u skladu sa zakonom zaduženi za otkrivanje povreda prava trgovačkih društava i provođenje odgovarajuće istrage.

Države članice koje iskoriste mogućnost predviđenu u prvom podstavku zahtijevaju da su ispunjeni najmanje sljedeći uvjeti:

- informacije se smiju razmijeniti u svrhu obavljanja zadaće iz prvog podstavka,
- informacije primljene u ovom kontekstu podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne određenoj u stavku 1.,
- ako informacije potječu iz druge države članice, one se smiju otkriti samo uz izričitu suglasnost nadležnih tijela koja su ih dostavila te, ako je to primjereno, isključivo u svrhu za koju su ta tijela dala svoju suglasnost.

Ako u određenoj državi članici tijela ili osobe iz prvog podstavka svoju zadaću otkrivanja i istrage povreda obavljaju uz pomoć stručno osposobljenih osoba koje su posebno imenovane u tu svrhu, a koje nisu zaposlene u javnom sektoru, mogućnost razmjene informacija predviđena u prvom podstavku može se proširiti i na te osobe u skladu s uvjetima utvrđenima u drugom podstavku.

U svrhu provedbe treće alineje drugog podstavka, tijela ili osobe iz prvog podstavka priopćavaju nadležnim tijelima koja su dostavila informacije imena i točne nadležnosti osoba kojima se one šalju.

Države članice priopćavaju Komisiji i drugim državama članicama nazive tijela ili osoba koja smiju primati informacije sukladno ovom stavku.

Komisija sastavlja izvješće o primjeni ovog stavka do 31. prosinca 2000.

8. Države članice mogu dopustiti da nadležna tijela dostave:

- središnjim bankama i drugim institucijama sa sličnom funkcijom koje predstavljaju monetarnu vlast,
- i drugim javnim tijelima koja nadgledaju platne sustave, ako je to primjereno,

informacije namijenjene obavljanju njihove zadaće te mogu dopustiti da navedena tijela i institucije nadležnim tijelima priopćavaju informacije koje su im potrebne u smislu stavka 4. Informacije primljene u ovom kontekstu podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne određenoj u ovom članku.

9. Osim toga, bez obzira na odredbe stavaka 1. do 4., države članice mogu u okviru odredbi predviđenih zakonom dopustiti da se određene informacije otkriju i drugim tijelima središnje državne uprave koja su zadužena za zakonodavstvo koje se tiče nadzora kreditnih institucija, financijskih institucija, investicijskih usluga i društava za osiguranje kao i inspektorima koji postupaju u ime ovih tijela.

Ipak, ove se informacije smiju otkriti samo ako je to potrebno zbog nadzora.

Ipak, države članice osiguravaju da se u slučajevima na koje se odnosi ovaj stavak informacije primljene u skladu sa stavcima 2. i 5. kao i one dobivene tijekom izravnog nadzora navedenog u članku 11., ne smiju otkrivati bez izričite suglasnosti nadležnih tijela koja su dostavila te informacije odnosno nadležnih tijela države članice u kojoj je proveden izravni nadzor.

Članak 17.

Dužnosti revizora

1. Države članice najmanje propisuju da:

(a) su sve osobe koje su ovlaštene u smislu Direktive Vijeća 84/253/EEZ ⁽¹⁾ i koje u društvu za osiguranje obavljaju zadaću opisanu u članku 51. Direktive Vijeća 78/660/EEZ ⁽²⁾, članku 37. Direktive 83/349/EEZ odnosno članku 31. Direktive Vijeća 85/611/EEZ ⁽³⁾ ili bilo koju drugu zakonom propisanu zadaću, dužne bez odgode prijaviti nadležnim tijelima svaku činjenicu ili odluku u vezi s tim društvom koju su saznale prilikom obavljanja te zadaće koja bi mogla:

— predstavljati kršenje materijalnih odredbi zakona i drugih propisa koji uređuju uvjete za izdavanje odobrenja za rad odnosno kojima se posebno uređuje obavljanje poslova društava za osiguranje,

— utjecati na trajno poslovanje društva za osiguranje,

— dovesti do odbijanja potvrđivanja financijskih izvještaja ili izražavanja revizorskog mišljenja s rezervom;

(b) je ta osoba također dužna prijaviti sve činjenice i odluke koje je saznala tijekom obavljanja zadaće opisane u točki (a) u društvu koje je s društvom za osiguranje u kojemu obavlja gore spomenutu zadaću usko povezano kao rezultat odnosa kontrole.

2. Ako osobe ovlaštene u smislu Direktive 84/253/EEZ otkriju nadležnim tijelima činjenice i odluke iz stavka 1. u dobroj vjeri, ovo ne predstavlja povredu bilo kakvoga ograničenja vezanog uz otkrivanje informacija određenog ugovorom ili bilo kojim zakonom ili drugim propisom i ne povlači za sobom nikakvu odgovornost tih osoba.

Članak 18.

Obavljanje poslova životnog i neživotnog osiguranja

1. Ne dovodeći u pitanje stavke 3. i 7., nijednom se društvu ne može izdati odobrenje za rad sukladno ovoj Direktivi i Direktivi 73/239/EEZ.

2. Iznimno od odredbe stavka 1., države članice mogu predvidjeti da:

— društva kojima je izdano odobrenje za rad sukladno ovoj Direktivi mogu također dobiti odobrenje u skladu s člankom 6. Direktive 73/239/EEZ za rizike navedene pod vrstom osiguranja 1. i 2. iz Priloga toj Direktivi,

— društva kojima je izdano odobrenje za rad sukladno članku 6. Direktive 73/239/EEZ isključivo za rizike navedene pod vrstom osiguranja 1. i 2. iz Priloga toj Direktivi mogu također dobiti odobrenje za rad sukladno ovoj Direktivi.

3. Podložno odredbama stavka 6., društva iz stavka 2. kao i društva koja su:

— 1. siječnja 1981., u slučaju društava kojima je izdano odobrenje za rad u Grčkoj,

— 1. siječnja 1986., u slučaju društava kojima je izdano odobrenje za rad u Španjolskoj i Portugalu,

— 1. siječnja 1995., u slučaju društava kojima je izdano odobrenje za rad u Austriji, Finskoj i Švedskoj, te

— 15. ožujka 1979. u slučaju svih ostalih društava,

istodobno obavljala poslove obuhvaćene ovom Direktivom i poslove obuhvaćene Direktivom 73/239/EEZ, mogu nastaviti obavljati istodobno te poslove pod uvjetom da svakim od tih poslova odvojeno upravljaju u skladu s člankom 19. ove Direktive.

4. Države članice mogu odrediti da se društva iz stavka 2. moraju u svome ukupnom poslovanju pridržavati računovodstvenih propisa koji uređuju društva za osiguranje kojima je izdano odobrenje za rad sukladno ovoj Direktivi. Do usklađivanja propisa koji se odnose na likvidaciju, države članice mogu također odrediti da se poslovi vezani uz rizike vrste osiguranja 1. i 2. iz Priloga Direktivi 73/239/EEZ koje obavljaju društva iz stavka 2. uređuju propisima koji se primjenjuju na poslove životnog osiguranja.

5. Ako društvo koje obavlja poslove iz Priloga Direktivi 73/239/EEZ ima financijsku, gospodarsku ili upravnu povezanost s društvom za osiguranje koje obavlja poslove obuhvaćene ovom Direktivom, nadležna tijela država članica na čijem se državnom području nalaze središnje uprave tih društava osiguravanju da ugovori između tih društava niti bilo kakvi drugi sporazumi koji bi mogli utjecati na raspodjelu prihoda i rashoda ne iskrive financijske izvještaje tih društava.

6. Svaka država članica može zahtijevati da društva za osiguranje sa središnjom upravom na njezinu državnom području u roku koji sama odredi prestanu istodobno obavljati poslove koje su obavljala na datume iz stavka 3.

7. Odredbe ovog članka preispituju se na temelju izvješća Komisije Vijeću, uzimajući u obzir buduće usklađivanje propisa o likvidaciji društava, a u svakom slučaju do 31. prosinca 1999.

⁽¹⁾ SL L 126, 12.5.1984., str. 20.

⁽²⁾ SL L 222, 14.8.1978., str. 11. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 283, 27.10.2001., str. 28).

⁽³⁾ SL L 375, 31.12.1985., str. 3. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/108/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 41, 13.2.2002., str. 35).

Članak 19.

Odvojeno upravljanje poslovima životnog i neživotnog osiguranja

1. Odvojeno se upravljanje iz članka 18. stavka 3. mora organizirati tako da se poslovi obuhvaćeni ovom Direktivom jasno razlikuju od poslova obuhvaćenih Direktivom 73/239/EEZ kako:

- se ne bi doveli u pitanje interesi ugovaratelja životnih osiguranja kao ni interesi ugovaratelja neživotnih osiguranja, a posebno kako bi ugovaratelji životnih osiguranja ostvarivali dobit od poslova životnog osiguranja kao da društvo obavlja samo poslove životnog osiguranja,
- minimalne financijske obveze, a posebno granicu solventnosti, bilo koje od ove dvije skupine poslova tj. poslova obuhvaćenih ovom Direktivom i poslova obuhvaćenih Direktivom 73/239/EEZ ne bi snosila druga skupina poslova.

Ipak, sve dok ispunjava minimalne financijske obveze u skladu s uvjetima utvrđenim u drugoj alineji prvog podstavka te pod uvjetom da o tome obavijesti nadležno tijelo, društvo može koristiti eksplicitne stavke granice solventnosti koje su još uvijek raspoložive za jednu ili drugu skupinu poslova.

Nadležna tijela analiziraju rezultate obiju skupina poslova kako bi se uvjerile da se društva pridržavaju odredbi ovog stavka.

2. (a) Financijski izvještaji sastavljaju se tako da su vidljivi izvori rezultata za svaku od skupina poslova, kako životnog tako i neživotnog osiguranja. U tu se svrhu svi prihodi (posebno premije, naknade reosiguratelja i prihodi od ulaganja) i rashodi (posebno isplate šteta, povećanja tehničkih pričuva, premije reosiguranja, operativni troškovi vezani uz poslove osiguranja) raščlanjuju prema izvoru. Stavke koje su zajedničke objema skupinama poslova raspoređuju se prema ključu koji odobrava nadležno tijelo.
- (b) Društva za osiguranje moraju na temelju financijskih izvještaja sastaviti izvješće iz kojega su jasno vidljive stavke koje čine svaku od granica solventnosti, u skladu s člankom 27. ove Direktive i člankom 16. stavkom 1. Direktive 73/239/EEZ.

3. Ako je jedna od granica solventnosti nedostatna, nadležna tijela na odgovarajuću skupinu poslova primjenjuju mjere predviđene odgovarajućom direktivom, bez obzira na rezultate druge skupine poslova. Iznimno od odredbe druge alineje prvog podstavka stavka 1., ove mjere mogu uključivati odobravanje prijenosa iz jedne skupine poslova u drugu.

POGLAVLJE 2.

TEHNIČKE PRIČUVE I IMOVINA ZA POKRIĆE TEHNIČKIH PRIČUVA

Članak 20.

Oblikovanje tehničkih pričuva

1. Matična država članica zahtijeva da svako društvo za osiguranje za svoje cjelokupno poslovanje oblikuje dostatne tehničke pričuve, uključujući matematičke pričuve.

Iznos tehničkih pričuva određuje se u skladu sa sljedećim načelima:

A. i. iznos tehničkih pričuva životnog osiguranja izračunava se primjenom prospektivnog aktuarskog vrednovanja po načelu opreznosti, uzimajući u obzir sve buduće obveze utvrđene uvjetima osiguranja po svim postojećim ugovorima o osiguranju uključujući:

- sve zajamčene naknade, uključujući zajamčene otkupne vrijednosti,
- bonuse na koje ugovaratelji osiguranja imaju pravo u trenutku izračuna, bilo kolektivno ili pojedinačno, bez obzira na njihov opis (stečeni, objavljeni, pripisani),
- sve opcije koje su dostupne ugovaratelju osiguranja prema uvjetima ugovora,
- troškove, uključujući provizije,

i premije koja predstavlja buduću obvezu ugovaratelja osiguranja;

ii. korištenje retrospektivne metode dopušteno je samo ako je moguće dokazati da ovako izračunate tehničke pričuve nisu manje od onih koje bi se dobile prospektivnim izračunom po načelu opreznosti odnosno ako se prospektivna metoda ne može koristiti kod dotične vrste ugovora;

iii. vrednovanje po načelu opreznosti nije vrednovanje „najboljom procjenom”, već uzima u obzir mogućnost negativnih odstupanja relevantnih faktora;

iv. metoda vrednovanja tehničkih pričuva mora biti ne samo temeljena na načelu opreznosti sama po sebi, već mora biti povezana s metodom vrednovanja imovine za pokriće tih tehničkih pričuva;

v. tehničke se pričuve izračunavaju odvojeno za svaki ugovor. Korištenje odgovarajućih aproksimacija i generalizacija je dozvoljeno, ali samo ako taj postupak daje približno isti rezultat kao pojedinačni izračuni. Načelo odvojenoga izračuna ne smije priječiti oblikovanje dodatnih pričuva za opće rizike koji nisu individualizirani;

vi. ako je otkupna vrijednost ugovora zajamčena, iznos matematičkih pričuva za taj ugovor mora u svakom trenutku biti najmanje jednak zajamčenoj otkupnoj vrijednosti u tom trenutku;

B. kamatnu stopu treba odabrati po načelu opreznosti. Ona se određuje u skladu s propisima nadležnih tijela matične države članice, uz primjenu sljedećih načela:

(a) nadležno tijelo matične države članice društva za osiguranje određuje za sve ugovore jednu ili više maksimalnih kamatnih stopa, u skladu sa sljedećim pravilima:

i. za ugovore sa zajamčenom kamatnom stopom, nadležno tijelo matične države članice određuje jednu maksimalnu kamatnu stopu. Ona se može razlikovati ovisno o valuti u kojoj je ugovor denominiran, s time da ne može prelaziti 60 % kamate na izdanje državnih obveznica države članice u čijoj je valuti ugovor denominiran.

Ako država članica sukladno drugoj rečenici prvog podstavka želi odrediti maksimalnu kamatnu stopu za ugovore denominirane u valuti druge države članice, ona se treba o tome prethodno posavjetovati s nadležnim tijelom države članice u čijoj je valuti ugovor denominiran;

ii. ipak, ako se imovina društva za osiguranje ne vrednuje prema nabavnoj vrijednosti, država članica može predvidjeti primjenu jedne ili više maksimalnih kamatnih stopa, uzimajući u obzir prinos odgovarajuće imovine koju društvo trenutačno drži, od kojega se oduzima odgovarajući odbitak za sigurnost, a kod ugovora s višekratnim plaćanjem premije, i očekivani prinos buduće imovine. Visinu odbitka za sigurnost i maksimalnu kamatnu stopu odnosno stope koje se primjenjuju kod izračuna očekivanog prinosa buduće imovine određuje nadležno tijelo matične države članice;

(b) utvrđivanje maksimalne kamatne stope ne povlači za sobom obvezu društva za osiguranje da primjenjuje tako visoku kamatnu stopu;

(c) matična država članica može odlučiti da neće primjenjivati odredbe stavka (a) na sljedeće kategorije ugovora:

- ugovore vezane za udjele investicijskih fondova,
- ugovore s jednokratnim plaćanjem premije i razdobljem osiguranja do osam godina,
- ugovore bez sudjelovanja u dobiti i ugovore o rentnom osiguranju bez otkupne vrijednosti.

U slučajevima iz druge i treće alineje prvog podstavka kod odabira kamatne stope može se uzeti u obzir valuta u kojoj je ugovor denominiran te odgovarajuća imovina koju društvo drži u tom trenutku, a ako se imovina

društva vrednuje prema sadašnjoj vrijednosti, i očekivani prinos buduće imovine.

Kamatna stopa ne smije ni u kom slučaju biti viša od prinosa imovine izračunanog u skladu s računovodstvenim propisima matične države članice, uz odgovarajući odbitak za sigurnost;

(d) država članica zahtijeva da društvo za osiguranje oblikuje pričuva za pokriće kamatnih obveza prema ugovarateljima osiguranja ako je sadašnji odnosno predvidivi prinos imovine društva nedostatan za pokriće tih obveza;

(e) Komisiju i nadležna tijela država članica koje to zatraže treba obavijestiti o maksimalnim kamatnim stopama određenim u skladu s točkom (a);

C. statističke elemente vrednovanja i udio troškova treba odabrati po načelu opreznosti, uzimajući u obzir državu članicu obveze, vrstu osiguranja i očekivane administrativne troškove i troškove provizija;

D. u slučaju ugovora sa sudjelovanjem u dobiti, kod metode izračuna tehničkih pričuva mogu se uzeti u obzir, bilo implicitno ili eksplicitno, sve vrste budućih bonusa, u skladu s pretpostavkama o budućem iskustvu i sadašnjom metodom dodjele bonusa;

E. udio budućih troškova se može odrediti implicitno, primjerice na temelju buduće premije po odbitku troškova upravljanja. Ipak, ukupni udio troškova, bilo implicitan ili eksplicitan, ne smije biti manji od procjene relevantnih budućih troškova po načelu opreznosti;

F. metode koje se koriste kod izračuna tehničkih pričuva ne smiju se iz godine u godinu mijenjati zbog proizvoljnih promjena metoda ili osnova izračuna, a moraju na odgovarajući način uzeti u obzir raspodjelu dobiti tijekom ugovorenog razdoblja trajanja svake police.

2. Društva za osiguranje moraju učiniti dostupnima javnosti tehničke osnove i metode koje koriste pri izračunu tehničkih pričuva, uključujući pričuve za bonuse.

3. Matična država članica zahtijeva da svako društvo za osiguranje za svoje tehničke pričuve posjeduje pokriće u obliku usklađene imovine, u skladu s člankom 26. Za osiguranja zaključena u Zajednici ova imovina mora biti lokalizirana unutar Zajednice. Države članice ne smiju zahtijevati da društva za osiguranje lokaliziraju svoju imovinu u određenoj državi članici. Međutim, matična država članica može ublažiti pravila lokalizacije imovine.

4. Ako matična država članica dopusti da se kao pokriće tehničkih pričuva koriste potraživanja od reosiguratelja, ona će odrediti postotak u kojemu je to dopušteno. U tom slučaju ne može zahtijevati lokalizaciju imovine koja se sastoji od tih potraživanja.

Članak 21.

Određivanje premije za nove ugovore

Premije osiguranja moraju, na temelju razumnih aktuarskih pretpostavki, biti dostatne za ispunjenje svih obveza društava za osiguranje, a posebno za oblikovanje odgovarajućih tehničkih pričuva.

Za te se potrebe mogu uzeti u obzir svi aspekti financijskog položaja društva za osiguranje, ali se priljev sredstava iz izvora koji nisu vezani uz premije ne smije pretpostaviti sustavnim i trajnim tako da bi to moglo ugroziti dugoročnu solventnost društva.

Članak 22.

Imovina za pokriće tehničkih pričuva

Društvo za osiguranje vodi računa da njegova imovina za pokriće tehničkih pričuva odražava vrstu poslova koju ono obavlja kako bi postiglo optimalnu sigurnost, prinos i utrživost ulaganja, za koja društvo osigurava diversifikaciju i odgovarajuću disperziju.

Članak 23.

Dopuštene kategorije imovine za pokriće tehničkih pričuva

1. Matična država članica ne smije dopustiti da društva za osiguranje koriste za pokriće tehničkih pričuva druge kategorije imovine osim ovdje navedenih:

A. ulaganja

- (a) dužnički vrijednosni papiri, obveznice i drugi instrumenti tržišta novca i tržišta kapitala;
- (b) zajmovi;
- (c) dionice i drugi udjeli s promjenjivim prinosom;
- (d) udjeli u subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) i drugim investicijskim fondovima;
- (e) zemljište, građevinski objekti i prava na nekretninama;

B. potraživanja

- (f) potraživanja od reosiguratelja, uključujući udjele reosiguratelja u tehničkim pričuvama;
- (g) depoziti kod društava cedenata i potraživanja od društava cedenata;
- (h) potraživanja od ugovaratelja osiguranja i posrednika iz poslova izravnog osiguranja i reosiguranja;

- (i) predujmovi po policama;
- (j) povrati poreza;
- (k) potraživanja od garancijskog fonda;

C. ostalo

- (l) dugotrajna materijalna imovina, osim zemljišta i građevinskih objekata, vrednovana na temelju amortizacije po načelu opreznosti;
- (m) novac u banci i blagajni, depoziti kod kreditnih institucija i svih drugih tijela koja su ovlaštena primati depozite;
- (n) odgođeni troškovi pribave;
- (o) stečene kamate i obračunate najamnine, te drugi plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda;
- (p) založna prava.

2. U slučaju Lloydovog udruženja osiguratelja, dopuštene kategorije imovine također uključuju jamstva i akreditive koje su izdale kreditne institucije u smislu Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ odnosno društva za osiguranje, kao i dokazive svote po policama životnog osiguranja, u mjeri u kojoj te kategorije predstavljaju sredstva članova.

3. Sama činjenica da je određena imovina odnosno kategorija imovine uvrštena u popis u stavku 1. ne znači da se ona automatski može koristiti za pokriće tehničkih pričuva. Matična država članica utvrđuje detaljne propise o uvjetima korištenja prihvatljive imovine; u vezi s time može zahtijevati pouzdan instrument osiguranja ili jamstva, posebno u slučaju potraživanja od reosiguratelja.

Prilikom određivanja ovih propisa i njihove primjene matična država članica posebno osigurava usklađenost sa sljedećim načelima:

- i. imovina za pokriće tehničkih pričuva vrednuje se tako da se umanju za sve troškove nastale pri njezinu stjecanju;
- ii. sva se imovina mora vrednovati po načelu opreznosti, uvažavajući rizike svih iznosa koji se ne mogu utržiti. Konkretno, dugotrajna materijalna imovina (osim zemljišta i građevinskih objekata) može se prihvatiti kao pokriće tehničkih pričuva samo ako je vrednovana na temelju amortizacije po načelu opreznosti;
- iii. zajmovi društvima, državnim i međunarodnim organizacijama, lokalnim ili područnim vlastima ili fizičkim osobama mogu se prihvatiti kao pokriće tehničkih pričuva samo ako postoje dovoljna jamstva u pogledu njihove sigurnosti, bez obzira temelje li se ova jamstva na statusu zajmoprimca, hipotekama, bankovnim jamstvima odnosno jamstvima društava za osiguranje ili drugim oblicima osiguranja;

⁽¹⁾ SL L 126, 26.5.2000., str. 1. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2000/28/EZ (SL L 275, 27.10.2000., str. 37).

- iv. izvedeni financijski instrumenti kao što su opcije, budućnosnice i zamjene koji se odnose na imovinu za pokriće tehničkih pričuva mogu se koristiti samo ako doprinos smanjenju rizika ulaganja odnosno omogućuju učinkovito upravljanje portfeljem. Moraju se vrednovati po načelu opreznosti, a mogu se uzeti u obzir pri vrednovanju temeljne imovine;
- v. prenosivi vrijednosni papiri kojima se ne trguje na uređenom tržištu mogu se prihvatiti kao pokriće tehničkih pričuva samo ako se ovi vrijednosni papiri mogu utržiti u kratkom roku odnosno ako se radi o udjelima u kreditnim institucijama, društvima za osiguranje – u okviru ograničenja utvrđenih u članku 6. – ili investicijskim društvima s poslovnim nastanom u državi članici;
- vi. potraživanja od trećih osoba mogu se prihvatiti kao pokriće tehničkih pričuva tek nakon odbitka iznosa potraživanja tih trećih osoba;
- vii. vrednovanje svih potraživanja koja se mogu prihvatiti za pokriće tehničkih pričuva mora se izvršiti po načelu opreznosti, uvažavajući rizike svih iznosa koji se ne mogu utržiti. Konkretno, potraživanja od ugovaratelja osiguranja i posrednika koja proizlaze iz poslova osiguranja i reosiguranja mogu se prihvatiti samo ako im je rok dospeljeća najviše tri mjeseca;
- viii. ako imovina društva za osiguranje obuhvaća ulaganje u društvo kćer koje u ime društva za osiguranje upravlja njegovim ukupnim ulaganjima ili dijelom ulaganja, matična država članica mora kod primjene pravila i načela utvrđenih u ovom članku uzeti u obzir temeljnu imovinu koju drži društvo kći; matična država članica može na isti način tretirati imovinu drugih društava kćeri;
- ix. odgođeni se troškovi pribave mogu prihvatiti kao pokriće tehničkih pričuva samo ako je to u skladu s izračunom matematičkih pričuva.

Članak 24.

Pravila diversifikacije ulaganja

1. S obzirom na imovinu za pokriće tehničkih pričuva, matična država članica određuje da društva za osiguranje ne mogu uložiti više od:
- (a) 10 % svojih ukupnih bruto tehničkih pričuva u jedno zemljište ili građevinski objekt odnosno u više zemljišta i građevinskih objekata koji su međusobno dovoljno blizu da se mogu smatrati jednim ulaganjem;
 - (b) 5 % svojih ukupnih bruto tehničkih pričuva u dionice i druge prenosive vrijednosne papire koji se tretiraju kao dionice, obveznice, dužničke vrijednosne papire i druge instrumente tržišta novca i tržišta kapitala istoga izdavatelja odnosno u ukupne zajmove istome zajmoprimcu, s time da se ovo ne odnosi na zajmove koji su odobreni državi, područnim i lokalnim vlastima država članica odnosno međunarodnim organizacijama čiji je član jedna ili više država članica. Ovo se ograničenje može povisiti na 10 % ako društvo ne ulaže više od 40 % svojih bruto tehničkih pričuva u zajmove zajmoprimcima odnosno u vrijednosne papire izdavatelja u koje pojedinačno ulaže više od 5 % svoje imovine;
 - (c) 5 % svojih ukupnih bruto tehničkih pričuva u zajmove koji nisu pokriveni jamstvima odnosno više od 1 % u svaki pojedinačni zajam, ne računajući zajmove kreditnim institucijama, društvima za osiguranje – ako to dopuštaju odredbe članka 6. – i investicijskim društvima s poslovnim nastanom u jednoj od država članica. Ova se ograničenja mogu povisiti na 8 % odnosno 2 % na temelju odluke koju nadležno tijelo matične države članice donosi za svaki pojedinačni slučaj posebno;
 - (d) 3 % svojih ukupnih bruto tehničkih pričuva u novac u blagajni;
 - (e) 10 % svojih ukupnih bruto tehničkih pričuva u dionice, druge vrijednosne papire koji se tretiraju kao dionice i dužničke vrijednosne papire kojima se ne trguje na uređeno tržištu.
2. Nepostojanje ograničenja u stavku 1. u pogledu ulaganja u određenu kategoriju imovine ne znači da se ta imovina može bez ograničenja prihvatiti kao pokriće tehničkih pričuva. Matična država članica utvrđuje detaljne propise o uvjetima korištenja prihvatljive imovine. Ona prilikom određivanja ovih propisa i njihove primjene posebno osigurava usklađenost sa sljedećim načelima:
- i. imovina za pokriće tehničkih pričuva treba biti diversificirana i disperzirana tako da se izbjegne pretjerano oslanjanje na određenu kategoriju imovine, određeno investicijsko tržište odnosno određeno ulaganje;

4. Bez obzira na odredbe stavaka 1., 2. i 3., matična država članica može u iznimnim okolnostima društvu za osiguranje na njegov zahtjev i na temelju argumentirane odluke privremeno omogućiti da za pokriće tehničkih pričuva koristi druge kategorije imovine, podložno odredbama članka 22.

- ii. ulaganje u određene vrste imovine koje su povezane s visokim stupnjem rizika, bilo zbog vrste imovine ili kvalitete izdavatelja, treba svesti na razboritu mjeru;
 - iii. kod određivanja ograničenja u pogledu određenih kategorija imovine treba uzeti u obzir tretman reosiguranja prilikom izračuna tehničkih pričuva;
 - iv. ako imovina društva za osiguranje obuhvaća ulaganje u društvo kćer koje u ime društva za osiguranje upravlja njegovim ukupnim ulaganjima ili dijelom ulaganja, matična država članica mora kod primjene pravila i načela utvrđenih u ovom članku uzeti u obzir temeljnu imovinu koju drži društvo kći; matična država članica može na isti način tretirati imovinu drugih društava kćeri;
 - v. postotak imovine za pokriće tehničkih pričuva koju čine nelikvidna ulaganja treba održavati na razboritoj razini;
 - vi. ako imovina obuhvaća zajmove kreditnim institucijama odnosno dužničke vrijednosne papire ovih institucija, matična država članica može kod primjene pravila i načela iz ovog članka uzeti u obzir temeljnu imovinu koju drže te kreditne institucije. Ovo se može primijeniti samo ako kreditna institucija ima središnju upravu u državi članici, ako se nalazi u potpunosti u vlasništvu te države članice i/ili njezinih lokalnih vlasti, a njezina se djelatnost u skladu s osnivačkim aktom i statutom sastoji od davanja zajmova, putem svojih posrednika, državama članicama ili njihovim lokalnim vlastima odnosno tijelima koja su usko povezana s tim državama odnosno lokalnim vlastima ili od davanja zajmova čiji povrat jamče države članice ili njihove lokalne vlasti.
3. U kontekstu detaljnih propisa kojima se utvrđuju uvjeti korištenja prihvatljive imovine, država članica predviđa stroža ograničenja u pogledu:
- zajmova koji se odobravaju bez bankovnog jamstva, jamstva društva za osiguranje, upisa hipoteke odnosno drugog oblika osiguranja u odnosu na zajmove koji se odobravaju uz ovakve instrumente osiguranja,
 - subjekata za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) koji nisu usklađeni u smislu Direktive 85/611/EEZ i drugih investicijskih fondova u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) koji su usklađeni u smislu te Direktive,
 - vrijednosnih papira kojima se ne trguje na uređenome tržištu u odnosu na one kojima se trguje na uređenom tržištu,
 - obveznica, dužničkih vrijednosnih papira i drugih instrumenata tržišta novca i tržišta kapitala koje nisu izdale države članice ili njihove lokalne odnosno područne vlasti niti društva koja pripadaju zoni A prema definiciji iz Direktive 2000/12/EZ odnosno čiji su izdavatelji međunarodne organizacije među čijim se članovima ne nalazi niti jedna država članica Zajednice u odnosu na iste financijske instrumente koje su izdali navedeni izdavatelji.

4. Države članice mogu u slučaju određenih dužničkih vrijednosnih papira povisiti ograničenje utvrđeno u stavku 1. točki (b) na 40 %, ako je te vrijednosne papire izdala kreditna institucija sa središnjom upravom u državi članici koja na temelju zakona podliježe posebnome službenom nadzoru radi zaštite imatelja tih dužničkih vrijednosnih papira. Konkretno, sredstva od izdanja ovih dužničkih vrijednosnih papira se u skladu sa zakonom moraju uložiti u imovinu koja za vrijeme čitavog razdoblja važenja tih dužničkih vrijednosnih papira može pokriti potraživanja koja proizlaze iz tih dužničkih vrijednosnih papira, a koja bi se u slučaju propasti izdavatelja iskoristila za isplatu glavnice i plaćanje stečenih kamata prema pravu prvenstva.

5. Države članice ne zahtijevaju da društva za osiguranje ulažu u određene kategorije imovine.

6. Bez obzira na stavak 1., država članica može u iznimnim okolnostima i na zahtjev društva za osiguranje argumentiranom odlukom privremeno omogućiti izuzetke od pravila utvrđenih u stavku 1. točkama (a) do (e), podložno odredbama članka 22.

Članak 25.

Ugovori vezani uz subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) ili dionički indeks

1. Ako su naknade iz ugovora izravno vezane uz vrijednost udjela u subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) ili uz vrijednost imovine internog fonda društva za osiguranje koja se obično dijeli na udjele, tehničke pričuve za ove naknade moraju što točnije odgovarati tim udjelima odnosno, ako udjeli nisu oblikovani, toj imovini.

2. Ako su naknade iz ugovora izravno vezane uz dionički indeks ili neku drugu referentnu vrijednost, osim onih koje su već navedene u stavku 1., tehničke pričuve koje se oblikuju za te naknade moraju što točnije odgovarati udjelima koji se smatraju referentnom vrijednošću odnosno, ako udjeli nisu oblikovani, imovini primjerene sigurnosti i utrživosti koja što točnije odgovara imovini na kojoj se temelji ta referentna vrijednost.

3. Članci 22. i 24. se ne primjenjuju na imovinu koja je predviđena za usklađivanje obveza izravno vezanih uz naknade iz stavka 1. i 2. Upućivanje na tehničke pričuve u članku 24. odnosi se na tehničke pričuve bez pričuva za ove obveze.

4. Ako je u naknade iz stavka 1. i 2. uključeno jamstvo uspješnosti ulaganja ili neka druga zajamčena korist, pripadajuće dodatne tehničke pričuve podliježu odredbama članaka 22., 23. i 24.

Članak 26.

Pravila usklađivanja

1. U smislu članka 20. stavka 3. i članka 54. države članice poštuju odredbe Priloga II. u pogledu pravila usklađivanja.
2. Ovaj se članak ne primjenjuje na obveze iz članka 25.

POGLAVLJE 3.

GRANICA SOLVENTNOSTI I JAMSTVENI KAPITAL

Članak 27.

Raspoloživa granica solventnosti

1. Svaka država članica zahtijeva da društva za osiguranje sa središnjom upravom na njezinu državnom području u svakom trenutku posjeduju odgovarajuću raspoloživu granicu solventnosti za svoje cjelokupno poslovanje koja je u svakom trenutku barem jednaka zahtjevima ove Direktive.
2. Raspoloživa granica solventnosti sastoji se od imovine društva za osiguranje neopterećene bilo kojim budućim obvezama, umanjene za nematerijalnu imovinu, uključujući:
 - (a) uplaćeni temeljni kapital odnosno, u slučaju društava za uzajamno osiguranje, stvarni temeljni kapital uvećan za sredstva na računima članova pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - i. u osnivačkom aktu i statutu mora biti određeno da se isplate članovima s ovih računa mogu izvršiti samo ako ovo ne dovodi do pada raspoložive granice solventnosti ispod potrebne razine odnosno, nakon završetka postupka likvidacije društva, ako su podmirene sve ostale obveze društva;
 - ii. u osnivačkom aktu i statutu mora biti predviđena obveza društva da najmanje mjesec dana unaprijed obavijesti nadležna tijela o svim isplatama navedenim u podtočki i. iz razloga koji nije pojedinačni prestanak članstva, kao i pravo nadležnih tijela da zabrane isplatu unutar toga roka;
 - iii. odgovarajuće se odredbe osnivačkog akta i statuta mogu izmijeniti samo ako su nadležna tijela izjavila da nemaju primjedbi na te izmjene, ne dovodeći u pitanje uvjete navedene u podtočkama i. i ii.;
 - (b) rezerve (zakonske i ostale) koje se ne odnose na osigurateljne obveze;
 - (c) prenesenu dobit odnosno gubitak, po odbitku dividendi koje se isplaćuju;
 - (d) ako to dopušta nacionalno pravo, rezerve iz dobiti iskazane u bilanci koje se mogu koristiti za pokriće gubitaka, ako već nisu raspoređene za raspodjelu ugovarateljima osiguranja.

Raspoloživa granica solventnosti umanjuje se za iznos vlastitih dionica koje izravno drži društvo za osiguranje.

3. Raspoloživa se granica solventnosti može također sastojati od:
 - (a) kumulativnih povlaštenih dionica i podređenih financijskih instrumenata do 50 % raspoložive granice solventnosti odnosno potrebne granice solventnosti, ovisno o tome koja je od njih niža, pri čemu podređeni financijski instrumenti s određenim dospijecom odnosno kumulativne povlaštene dionice s određenim dospijecom ne iznose više od 25 %; ovo je dopušteno samo pod uvjetom da postoje obvezujući sporazumi prema kojima su u slučaju stečaja ili likvidacije društva za osiguranje ovi podređeni financijski instrumenti odnosno povlaštene dionice rangirani iza potraživanja svih ostalih vjerovnika te se ne isplaćuju sve dok se ne podmire sve ostale nepodmirene obveze u tom trenutku.

Osim toga, podređeni financijski instrumenti moraju također ispunjavati sljedeće uvjete:

- i. u obzir se uzimaju samo u cijelosti uplaćena sredstva;
- ii. izvorni rok dospijeca za instrumente s određenim rokom dospijeca mora biti najmanje pet godina. Društvo za osiguranje mora najkasnije godinu dana prije roka dospijeca nadležnim tijelima dostaviti na odobrenje plan iz kojega je vidljivo na koji će se način raspoloživa granica solventnosti održavati odnosno dovesti na potrebnu razinu u trenutku dospijeca, osim ako vrijednost do koje se instrumenti mogu uvrstiti kao sastavni dio raspoložive granice solventnosti tijekom najmanje pet godina prije roka dospijeca nije postupno umanjivana. Nadležna tijela mogu na zahtjev društva za osiguranje koje ih je izdalo dopustiti prijevremenu isplatu takvih instrumenata pod uvjetom da njegova raspoloživa granica solventnosti ne padne ispod potrebne razine;
- iii. instrumenti s neodređenim rokom dospijeca isplaćuju se samo uz uvjet prethodne obavijesti od najmanje pet godina, osim ako se ti instrumenti više ne smatraju sastavnim dijelom raspoložive granice solventnosti odnosno ako se posebno zatraži suglasnost nadležnih tijela za prijevremenu isplatu. U ovom posljednjem slučaju društvo za osiguranje mora obavijestiti nadležna tijela najmanje šest mjeseci prije datuma predložene isplate, navodeći raspoloživu granicu solventnosti i potrebnu granicu solventnosti prije i nakon isplate. Nadležna tijela dopuštaju isplatu samo ako raspoloživa granica solventnosti društva za osiguranje u tom slučaju neće pasti ispod potrebne razine;
- iv. kreditni sporazum ne smije uključivati klauzulu kojom se predviđa mogućnost da u bilo kojim drugim okolnostima osim u slučaju likvidacije društva za osiguranje, instrument dospijeva na naplatu prije ugovorenog roka dospijeca;
- v. kreditni sporazum se može izmijeniti samo ako su nadležna tijela izjavila da nemaju primjedbi na te izmjene;

(b) vrijednosnih papira s neodređenim rokom dospijeca i drugih instrumenata, uključujući kumulativne povlaštene dionice osim onih koje su već navedene u točki (a), s time da ukupni iznos takvih vrijednosnih papira zajedno s podređenim financijskim instrumentima iz točke (a) ne smije prelaziti 50 % raspoložive granice solventnosti odnosno potrebne granice solventnosti, ovisno o tome koja je od njih niža, pri čemu moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- i. ne smije postojati mogućnost otplate na zahtjev donositelja odnosno bez prethodne suglasnosti nadležnih tijela;
- ii. ugovor o izdavanju mora društvu za osiguranje omogućiti odgodu plaćanja kamata;
- iii. potraživanja zajmodavca od društva za osiguranje moraju biti rangirana u potpunosti iza potraživanja svih nepodređenih vjerovnika;
- iv. u dokumentima kojima se uređuje izdavanje vrijednosnih papira mora biti predviđena mogućnost korištenja glavnice i neplaćenih kamata za pokriće gubitaka, istodobno omogućujući društvu za osiguranje da nastavi poslovanje;
- v. u obzir se mogu uzeti samo u cijelosti uplaćena sredstva;

4. Ako društvo za osiguranje podnese zahtjev s pripadajućom dokumentacijom nadležnom tijelu matične države članice i dobije njegovu suglasnost, raspoloživa se granica solventnosti također može sastojati od:

- (a) do 31. prosinca 2009., 50 % iznosa dobiti budućeg razdoblja društva koji ne smije biti viši od 25 % raspoložive granice solventnosti odnosno potrebne granice solventnosti, ovisno o tome koja je od njih niža. Iznos dobiti budućeg razdoblja se dobiva kao umnožak procijenjene godišnje dobiti i faktora koji odgovara prosječnom razdoblju koje je preostalo do isteka polica. Faktor ne smije biti veći od šest. Procijenjena godišnja dobit ne smije biti veća od aritmetičke sredine dobiti ostvarene u zadnjih pet poslovnih godina iz poslova navedenih u članku 2. stavku 1.

Nadležna tijela mogu odobriti da se ovaj iznos uključi u raspoloživu granicu solventnosti samo:

- i. ako je nadležnim tijelima dostavljeno aktuarsko izvješće koje potkrepljuje vjerojatnost ostvarenja ove dobiti u budućem razdoblju; te
- ii. ako taj dio dobiti budućeg razdoblja koji proizlazi iz skrivenih neto rezervi iz točke (c) nije već ranije uzet u obzir;

- (b) ako se ne primjenjuje cilmerizacija, odnosno ako se primjenjuje, ali je stopa cilmerizacije manja od opterećenja troškova pribave uključenih u premiju, razlike između necilmerizirane odnosno djelomično cilmerizirane matematičke pričuve i matematičke pričuve cilmerizirane po stopi

jednako opterećenju troškova pribave uključenih u premiju. Ipak, ovaj iznos ne smije prelaziti 3,5 % razlike između odgovarajućih ukupnih svota po policama životnog osiguranja i matematičkih pričuva za sve police kod kojih je moguća cilmerizacija. Ova se razlika umanjuje za iznos neamortiziranih troškova pribave koji su priznati kao imovina;

- (c) skrivenih neto rezervi koje proizlaze iz vrednovanja imovine ako ove skrivene neto rezerve nisu iznimne prirode;
- (d) polovice neuplaćenog temeljnog kapitala nakon što uplaćeni dio iznosi do 25 %, do 50 % raspoložive granice solventnosti odnosno potrebne granice solventnosti, ovisno o tome koja je od njih niža.

5. Izmjene stavaka 2., 3. i 4. u slučaju opravdane potrebe za tehničkom prilagodbom stavki koje su prihvatljive za uključenje u raspoloživu granicu solventnosti donose se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 65. stavku 2.

Članak 28.

Potrebna granica solventnosti

1. Podložno odredbama članka 29., potrebna se granica solventnosti utvrđuje na način određen u stavcima 2. do 7., po vrstama osiguranja.

2. Kod vrsta osiguranja iz članka 2. stavka 1. točaka (a) i (b), osim osiguranja vezanih uz investicijske fondove, te za poslove iz članka 2. stavka 3., potrebna granica solventnosti je jednaka zbroju sljedeća dva rezultata:

(a) prvi rezultat:

4 % iznosa matematičkih pričuva koje se odnose na poslove izravnog osiguranja i prihvate u reosiguranje bruto bez odbitka iznosa predanih u reosiguranje, množi se omjerom, za prethodnu poslovnu godinu, između ukupnih matematičkih pričuva neto od iznosa predanih u reosiguranje i ukupnih bruto matematičkih pričuva. Ovaj omjer u svakom slučaju ne može biti manji od 85 %;

(b) drugi rezultat:

0,3 % rizičnog kapitala po policama čiji rizični kapital nije negativan, množi se omjerom, za prethodnu poslovnu godinu, između ukupnog rizičnog kapitala koji je društvo za osiguranje zadržalo kao vlastitu obvezu po odbitku iznosa predanih u reosiguranje i retrocesiju i ukupnog rizičnog kapitala bruto bez odbitka reosiguranja; ovaj omjer u svakom slučaju ne može biti manji od 50 %.

Kod kratkoročnog osiguranja za slučaj smrti s maksimalnim ugovorenim razdobljem do tri godine taj postotak iznosi 0,1 %. Ako se ovo osiguranje zaključuje na razdoblje duže od tri godine do najviše pet godina, taj je postotak 0,15 %.

3. Kod dopunskih osiguranja iz članka 2. stavka 1. točke (c), potrebna granica solventnosti jednaka je potrebnoj granici solventnosti za društva za osiguranje kao što je utvrđeno u članku 16.a Direktive 73/239/EEZ, s time da se odredbe članka 17. te Direktive ovdje ne primjenjuju.

4. Kod trajnog zdravstvenog osiguranja iz članka 2. stavka 1. točke (d) potrebna granica solventnosti je jednaka zbroju:

(a) 4 % iznosa matematičkih pričuva izračunanog u skladu sa stavkom 2. točkom (a) ovog članka; i

(b) potrebne granice solventnosti za društva za osiguranje utvrđene u članku 16.a Direktive 73/239/EEZ, s time da se odredbe članka 17. te Direktive ovdje ne primjenjuju. Ipak, uvjet iz članka 16.a stavka 6. točke (b) te Direktive o oblikovanju pričuva za povećanje starosne dobi može se zamijeniti zahtjevom da se osiguranje provodi na grupnoj osnovi.

5. Kod osiguranja s kapitalizacijom iz članka 2. stavka 2. točke (b) potrebna granica solventnosti iznosi 4 % iznosa matematičkih pričuva izračunanog u skladu sa stavkom 2. točkom (a) ovog članka.

6. Kod tontina iz članka 2. stavka 2. točke (a) potrebna granica solventnosti iznosi 1 % imovine.

7. Kod osiguranja obuhvaćenih člankom 2. stavkom 1. točkama (a) i (b), koja su vezana uz investicijske fondove, te kod poslova iz članka 2. stavka 2. točaka (c), (d) i (e), potrebna granica solventnosti je jednaka zbroju sljedećih iznosa:

(a) ako društvo za osiguranje snosi rizik ulaganja, 4 % iznosa tehničkih pričuva izračunanog u skladu sa stavkom 2. točkom (a) ovog članka;

(b) ako društvo ne snosi rizik ulaganja, a izdvajanje za pokriće troškova upravljanja je nepromjenjivo na razdoblje duže od pet godina, 1 % iznosa tehničkih pričuva izračunanog u skladu sa stavkom 2. točkom (a) ovog članka;

(c) ako društvo ne snosi rizik ulaganja, a izdvajanje za pokriće troškova upravljanja nije nepromjenjivo za razdoblje koje prelazi pet godina, 25 % iznosa neto administrativnih troškova iz prethodne poslovne godine koji se odnose na ove poslove;

(d) ako društvo za osiguranje pokriva rizik smrti, 0,3 % rizičnog kapitala izračunanog u skladu sa stavkom 2. točkom (b) ovog članka.

Članak 29.

Jamstveni kapital

1. Jedna trećina potrebne granice solventnosti navedene u članku 28. predstavlja jamstveni kapital. Ovaj se kapital sastoji od stavki navedenih u članku 27. stavcima 2. i 3., a uz suglasnost nadležnih tijela matične države članice, i stavka 4. točke (c).

2. Jamstveni kapital ne može iznositi manje od 3 milijuna EUR.

Svaka država članica može predvidjeti smanjenje minimalnog jamstvenog kapitala za jednu četvrtinu u slučaju društava za uzajamno osiguranje i društava koja djeluju prema načelima uzajamnosti te tontina.

Članak 30.

Preispitivanje iznosa jamstvenog kapitala

1. Iznos u eurima utvrđen u članku 29. stavku 2. preispituje se godišnje počevši od 20. rujna 2003., uzimajući u obzir promjene europskog indeksa potrošačkih cijena koji obuhvaća sve države članice, a koji objavljuje Eurostat.

Iznos se prilagođava automatski, povećanjem osnovnog iznosa u eurima u skladu s postotnom promjenom indeksa u razdoblju između 20. ožujka 2002. i datuma preispitivanja i zaokruživanjem na višekratnik od 100 000 EUR.

Ako je postotak promjene od posljednje prilagodbe manji od 5 %, prilagodba se ne provodi.

2. Komisija godišnje obavješćuje Europski parlament i Vijeće o preispitivanju i prilagodbi iznosa iz stavka 1.

Članak 31.

Imovina koja se ne koristi za pokriće tehničkih pričuva

1. Države članice ne propisuju pravila u pogledu odabira imovine koja se ne koristi za pokriće tehničkih pričuva iz članka 20.

2. Podložno odredbama članka 20. stavka 3., članka 37. stavaka 1., 2., 3. i 5. te drugog podstavka članka 39. stavka 1., države članice ne ograničavaju slobodno raspolaganje imovinom, bilo pokretnom ili nepokretnom, koja predstavlja dio imovine društava za osiguranje koja imaju odobrenje za rad.

3. Odredbe stavaka 1. i 2. ne isključuju mjere koje države članice imaju pravo poduzeti kao članovi odnosno ortaci u tim društvima za osiguranje s ciljem zaštite interesa osiguranika.

POGLAVLJE 4.

UGOVORNO PRAVO I UVJETI OSIGURANJA

Članak 32.

Mjerodavno pravo

1. Mjerodavno pravo za ugovore koji se odnose na poslove iz ove Direktive je pravo države članice obveze. Ipak, ako pravo ove države to dopušta, stranke mogu odabrati pravo neke druge zemlje.

2. Ako je ugovaratelj osiguranja fizička osoba čije se uobičajeno boravište nalazi izvan države članice čiji je ona državljanin, stranke mogu odabrati pravo države članice čiji je državljanin ta osoba.

3. Ako država članica obuhvaća više teritorijalnih jedinica od kojih svaka ima vlastite pravne propise u pogledu ugovornih obveza, u smislu određivanja mjerodavnog prava u skladu s ovom Direktivom svaka se teritorijalna jedinica smatra zasebnom zemljom.

Država članica čije teritorijalne jedinice imaju vlastite pravne propise u pogledu ugovornih obveza nije dužna primjenjivati odredbe ove Direktive na sukobe između prava tih jedinica.

4. Odredbe ovog članka ne ograničavaju primjenu pravnih propisa nadležnog suda, u situacijama kada su ti propisi obvezni, bez obzira na pravo koje je inače mjerodavno za ugovor.

Ako je tako određeno pravom države članice, obvezni propisi prema pravu države članice obveze se mogu primjenjivati samo ako se prema pravu te države članice ovi propisi moraju primjenjivati bez obzira na mjerodavno pravo za ugovor.

5. Podložno stavcima 1. do 4., države članice na ugovore o osiguranju na koje se odnosi ova Direktiva primjenjuju svoje opće propise međunarodnoga privatnog prava u vezi s ugovornim obvezama.

Članak 33.

Opće dobro

Država članica obveze ne sprječava ugovaratelja osiguranja da zaključi ugovor s bilo kojim društvom za osiguranje koje posjeduje odobrenje za rad u skladu s uvjetima članka 4. sve dok to nije u suprotnosti s pravnim odredbama kojima se štiti opće dobro u državi članici obveze.

Članak 34.

Uvjeti osiguranja i premijski cjenici

Države članice ne donose odredbe kojima se zahtijeva prethodno odobrenje odnosno sustavno obavješćivanje o općim i posebnim uvjetima osiguranja, premijskim cjenicama, tehničkim

osnovama koje se koriste posebno za izračun premijskih cjenika i tehničkih pričuva te obrascima i drugim tiskanicama koje društvo za osiguranje namjerava koristiti u poslovanju s ugovarateljima osiguranja.

Bez obzira na prvi podstavak, i to isključivo u svrhu provjere pridržavanja nacionalnih propisa koji se tiču aktuarskih načela, matična država članica može zahtijevati sustavno obavješćivanje o tehničkim osnovama koje se koriste za izračun premijskih cjenika i tehničkih pričuva, s time da ovaj zahtjev ne može biti preduvjet za obavljanje poslova društva za osiguranje.

Komisija Vijeću dostavlja izvješće o provedbi ovih odredbi najkasnije do 1. srpnja 1999.

Članak 35.

Otkazni rok

1. Države članice propisuju da svaki ugovaratelj osiguranja koji zaključuje pojedinačni ugovor o životnom osiguranju, može otkazati ugovor u roku od 14 do 30 dana od primitka obavijesti o njegovom zaključenju.

Otkaz ugovora oslobađa ugovaratelja osiguranja svih budućih obveza koje proizlaze iz toga ugovora.

Ostale pravne učinke i uvjete otkaza određuje mjerodavno pravo za ugovor kao što je definirano u članku 32., posebno u pogledu načina obavješćivanja ugovaratelja osiguranja o zaključenju ugovora.

2. Države članice ne moraju primjenjivati stavak 1. na ugovore koji se sklapaju na razdoblje od 6 mjeseci i kraće odnosno kada zbog svog statusa ili zbog okolnosti zaključenja ugovora ugovaratelj osiguranja ne treba ovu posebnu zaštitu. Države članice propisuju u kojim se slučajevima ne primjenjuje stavak 1.

Članak 36.

Informacije koje se priopćavaju ugovarateljima osiguranja

1. Ugovaratelju osiguranja se prije zaključenja ugovora o osiguranju priopćavaju najmanje informacije navedene u Prilogu III. dijelu A.

2. Ugovaratelja osiguranja treba tijekom čitavog ugovorenog razdoblja trajanja ugovora obavještavati o svim promjenama koje se tiču informacija navedenih u Prilogu III. dijelu B.

3. Država članica obveze može zahtijevati da društva za osiguranje uz informacije navedene u Prilogu III. ugovaratelju osiguranja pruže i druge informacije, ali samo ako je to nužno za pravilno razumijevanje bitnih elemenata ugovora.

4. Detaljne propise za provedbu ovog članka i Priloga III. utvrđuje država članica obveze.

POGLAVLJE 5.

TEŠKOĆE I NEPRAVILNOSTI U POSLOVANJU DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE

Članak 37.

Društva za osiguranje u teškoćama

1. Ako se društvo za osiguranje ne pridržava odredbi članka 20., nadležno tijelo njegove matične države članice može mu zabraniti slobodno raspolaganje imovinom nakon što o svojoj namjeri obavijesti nadležna tijela država članica obveze.

2. Za potrebe obnove financijskog položaja društva za osiguranje čija je granica solventnosti pala ispod minimuma koji je predviđen u članku 28., nadležno tijelo matične države članice zahtijeva da mu društvo za osiguranje dostavi plan za obnovu stabilnog financijskog položaja na odobrenje.

U iznimnim slučajevima, ako nadležno tijelo smatra da će se financijski položaj društva za osiguranje i dalje pogoršavati, ono može ograničiti odnosno zabraniti slobodno raspolaganje imovinom tog društva za osiguranje. Ono obavještuje tijela drugih država članica na čijem državnom području to društvo za osiguranje obavlja poslove o svim poduzetim mjerama, a koja na zahtjev prvo spomenutog poduzimaju iste mjere.

3. Ako granica solventnosti padne ispod iznosa jamstvenog kapitala prema definiciji u članku 29., nadležno tijelo matične države članice zahtijeva da mu društvo za osiguranje podnese na odobrenje kratkoročni financijski program.

Ono također može ograničiti odnosno zabraniti slobodno raspolaganje imovinom društva za osiguranje. O tome obavještuje tijela ostalih država članica na čijem državnom području posluje to društvo za osiguranje, a koja na zahtjev prvo spomenutog poduzimaju iste mjere.

4. Nadležna tijela mogu nadalje poduzeti sve mjere koje su potrebne radi zaštite interesa osiguranika u slučajevima predviđenim u stavcima 1., 2. i 3.

5. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi u slučajevima predviđenim u stavcima 1., 2. i 3. u okviru svog nacionalnog prava mogla zabraniti slobodno raspolaganje imovinom koja se nalazi na njezinu državnom području na zahtjev matične države članice društva za osiguranje, koja ujedno određuje imovinu koju treba obuhvatiti tim mjerama.

Članak 38.

Financijski plan oporavka

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti kako bi od društava za osiguranje mogla zahtijevati financijski plan oporavka ako smatraju da su ugrožena prava ugovaratelja osiguranja. Financijski plan oporavka mora najmanje sadržavati sljedeće podatke odnosno dokumentaciju za sljedeće tri poslovne godine:

- (a) procjenu troškova upravljanja, posebno tekućih općih troškova i provizija;
- (b) plan koji navodi detaljne procjene prihoda i rashoda u vezi s poslovima izravnog osiguranja, prihvata u reosiguranje te rizicima predanim u reosiguranje;
- (c) projekciju bilance;
- (d) procjenu financijskih sredstava namijenjenih pokriću osigurateljnih obveza i potrebne granice solventnosti;
- (e) ukupnu politiku reosiguranja.

2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti kako bi u slučajevima kada su zbog pogoršanja financijskoga položaja društva za osiguranje ugrožena prava ugovaratelja osiguranja bila u mogućnosti obvezati društvo da poveća potrebnu granicu solventnosti s ciljem što skorijeg ispunjenja zahtjeva solventnosti. Razina ove povećane granice solventnosti temelji se na financijskom planu oporavka iz stavka 1.

3. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti kako bi mogla umanjiti vrijednost svih elemenata koji su prihvatljivi za uključenje u raspoloživu granicu solventnosti, posebno ako je došlo do značajne promjene njihove tržišne vrijednosti od kraja prethodne poslovne godine.

4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti kako bi mogla ograničiti umanje granice solventnosti na temelju reosiguranja kao što je utvrđeno u članku 28. ako:

- (a) se vrsta odnosno kvaliteta ugovora o reosiguranju značajno promijenila u odnosu na prethodnu poslovnu godinu;
- (b) u okviru ugovora o reosiguranju nema prijenosa rizika ili je ovaj prijenos beznačajan.

5. Ako su nadležna tijela zatražila financijski plan oporavka društva za osiguranje u skladu sa stavkom 1., suzdržat će se od izdavanja potvrde u skladu s člankom 14. stavkom 1., člankom 40. stavkom 3. drugim podstavkom i člankom 42. stavkom 1. točkom (a) sve dok smatraju da su prava ugovaratelja osiguranja ugrožena u smislu stavka 1.

Članak 39.

Oduzimanje odobrenja za rad

1. Nadležno tijelo matične države članice koje je društvu za osiguranje izdalo odobrenje za rad može to odobrenje oduzeti ako društvo:

- (a) ne započne s radom u roku od 12 mjeseci, izričito se odrekne odobrenja za rad odnosno prestane obavljati poslove na duže od šest mjeseci, osim ako je dotična država članica predviđela prestanak važenja odobrenja za rad u tim slučajevima;
- (b) više ne ispunjava uvjete za dobivanje odobrenja za rad;
- (c) nije u okviru danoga roka uspjelo provesti mjere navedene u financijskom planu obnove odnosno financijskom programu iz članka 37.;
- (d) ozbiljno zanemari svoje obveze na temelju propisa kojima podliježe.

U slučaju oduzimanja odnosno prestanka važenja odobrenja za rad, nadležno tijelo matične države članice o ovome obavješćuje nadležna tijela ostalih država članica, a ona poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi spriječila da društvo za osiguranje započne nove poslove na njihovu državnom području u okviru prava poslovnog nastana odnosno slobode pružanja usluga. Nadležno tijelo matične države članice poduzima sve potrebne mjere u suradnji s gore navedenim tijelima kako bi se zaštitili interesi osiguranika, a posebno ograničava slobodno raspolaganje imovinom društva za osiguranje u skladu s člankom 37. stavkom 1., stavkom 2. drugim podstavkom i stavkom 3. drugim podstavkom.

2. Sve odluke o oduzimanju odobrenja za rad moraju biti potkrijepljene preciznim argumentima i priopćene dotičnom društvu za osiguranje.

GLAVA IV.

PRAVO POSLOVNOG NASTANA I SLOBODA PRUŽANJA USLUGA

Članak 40.

Uvjeti osnivanja podružnica

1. Društvo za osiguranje koje namjerava osnovati podružnicu na državnom području druge države članice mora o ovome obavijestiti nadležna tijela svoje matične države članice.

2. Države članice zahtijevaju da svako društvo za osiguranje koje namjerava osnovati podružnicu na državnom području druge države članice prilikom obavješćivanja predviđenog u stavku 1. dostavi sljedeće informacije:

- (a) država članica na čijem državnom području namjerava osnovati podružnicu;
- (b) plan poslovanja u kojemu se, *inter alia*, navode planirane vrste poslova i organizacijska struktura podružnice;
- (c) adresa u državi članici podružnice s koje se može dobiti odnosno na koju se može slati dokumentacija, pri čemu se razumijeva da je to adresa na koju se dostavljaju sve obavijesti ovlaštenom zastupniku;
- (d) ime ovlaštenog zastupnika podružnice, koji mora imati dovoljne ovlasti kako bi mogao u ime društva preuzimati obveze prema trećim osobama i zastupati društvo pred tijelima i sudovima države članice podružnice. Kada je u pitanju Lloyd, osiguranici u sporovima pokrenutim u državi članici podružnice po osnovi osigurateljskih obveza ne smiju imati nepovoljniji tretman nego što bi ga imali u sporovima protiv osiguratelja konvencionalnog tipa. Ovlašteni zastupnik stoga mora imati dovoljne ovlasti kako bi u svojstvu tuženika u ovim postupcima mogao preuzeti obveze u ime Lloydovih osiguratelja.

3. Ako nadležna tijela matične države članice nemaju razloga sumnjati u primjerenost administrativne strukture ili u financijski položaj društva za osiguranje odnosno u dobar ugled, stručnu osposobljenost i iskustvo direktora i rukovoditelja odnosno ovlaštenog zastupnika, uzimajući u obzir planirano poslovanje, ona u roku od tri mjeseca od primitka informacija iz stavka 2. priopćavaju te informacije nadležnim tijelima države članice podružnice i o ovome obavješćuju dotično društvo.

Osim toga, nadležna tijela matične države članice potvrđuju da društvo za osiguranje posjeduje minimalnu granicu solventnosti izračunatu u skladu s člancima 28. i 29.

Ako nadležna tijela matične države članice odbiju priopćiti informacije iz stavka 2. nadležnim tijelima države članice podružnice, ona razloge svog odbijanja priopćavaju dotičnom društvu za osiguranje u roku od tri mjeseca od primitka svih predmetnih informacija. To odbijanje odnosno izostanak djelovanja podliježe pravu obraćanja sudovima u matičnoj državi članici.

4. Prije nego što podružnica društva za osiguranje započne s radom, a najkasnije u roku od dva mjeseca od primitka informacija iz stavka 3., nadležna tijela države članice podružnice obavješćuju nadležna tijela matične države članice, tamo gdje je to primjereno, o uvjetima kojima, u interesu općeg dobra, podliježe obavljanje poslova u državi članici podružnice.

5. Po primitku ove obavijesti nadležnih tijela države članice podružnice odnosno, u slučaju da obavijest nije primljena, po isteku roka predviđenog u stavku 4., podružnica se može osno-ovati i započeti s radom.

6. Društvo za osiguranje dostavlja pisanu obavijest nadležnim tijelima matične države članice i države članice podružnice o svim promjenama informacija dostavljenih u skladu sa stavkom 2. točkama (b), (c) ili (d) najmanje mjesec dana prije stupanja promjene na snagu, kako bi nadležna tijela matične države članice i nadležna tijela države članice podruž-nice mogla ispuniti svoje zadaće u skladu sa stavcima 3. i 4.

Članak 41.

Sloboda pružanja usluga: prethodno obavješćivanje matične države članice

Svako društvo za osiguranje koje namjerava početi obavljati poslove u okviru slobode pružanja usluga u jednoj ili više država članica, o ovome prethodno obavješćuje nadležna tijela matične države članice, navodeći vrstu obveza koje planira preu-zimati.

Članak 42.

Sloboda pružanja usluga: obavijest matične države članice

1. U roku od mjeseca dana nakon obavijesti predviđene u članku 41., nadležna tijela matične države članice dostavljaju državi članici odnosno državama članicama na čijem državnom području društvo za osiguranje namjerava obavljati poslove u okviru slobode pružanja usluga:

- (a) potvrdu u kojoj se navodi da društvo za osiguranje posje-duje minimalnu granicu solventnosti izračunatu u skladu s člancima 28. i 29.;
- (b) informacije o vrstama osiguranja koje je društvo za osigu-ranje ovlašteno nuditi;
- (c) informacije o vrstama obveza koje društvo za osiguranje planira preuzimati u državi članici pružanja usluga.

Ona o tome istodobno obavješćuju dotično društvo za osigura-nje.

2. Ako nadležna tijela matične države članice ne dostave informacije iz stavka 1. u utvrđenoj roku, ona u istom tom roku priopćavaju društvu za osiguranje razloge odbijanja. To odbijanje zahtjeva podliježe pravu obraćanja sudovima u matičnoj državi članici.

3. Društvo za osiguranje može započeti s radom s datumom primitka obavijesti o dostavi informacija predviđenoj u stavku 1. prvom podstavku.

Članak 43.

Sloboda pružanja usluga: promjene u pogledu vrste obveza

Sve promjene informacija navedenih u članku 41. koje društvo za osiguranje namjerava izvršiti podliježu postupku pred-viđenom u člancima 41. i 42.

Članak 44.

Jezik

Nadležna tijela države članice podružnice odnosno države članice pružanja usluga mogu zahtijevati da im se informacije o poslovanju društava za osiguranje koja posluju na njihovu državnom području, a koje su ovlaštena zahtijevati u skladu s ovom Direktivom, dostave na službenome jeziku odnosno jezi-cima te države.

Članak 45.

Uvjeti osiguranja i premijski cjenici

Država članica podružnice odnosno država članica pružanja usluga ne donose odredbe kojima se zahtijeva prethodno odobrenje odnosno sustavno obavješćivanje o općim i posebnim uvjetima osiguranja, premijskim cjenicama, tehničkim osnovama koje se koriste posebno za izračun premijskih cjenika i tehničkih pričuva te obrascima i drugim tiskanicama koje društvo za osiguranje namjerava koristiti u poslovanju s ugova-rateljima osiguranja. Kako bi se uvjerila da je društvo za osigu-ranje koje namjerava obavljati poslove osiguranja na njezinu državnom području u okviru prava poslovnog nastana odnosno slobode pružanja usluga usklađeno s nacionalnim propisima koji se odnose na ugovore o osiguranju, ona može zahtijevati da društvo za osiguranje jednokratno dostavi svoje uvjete osiguranja i druge tiskalice, s time da ovaj zahtjev ne može biti preduvjet za obavljanje poslova društva za osiguranje.

Članak 46.

Društva za osiguranje koja nisu usklađena sa zakonskim propisima

1. Svako društvo za osiguranje koje obavlja poslove u okviru prava poslovnog nastana odnosno slobode pružanja usluga dostavlja nadležnim tijelima države članice podružnice i/ili države članice pružanja usluga svu dokumentaciju koja se od njega zahtijeva u smislu ovog članka, ali samo ako su društva za osiguranje čija se središnja uprava nalazi u toj državi članici također dužna to učiniti.

2. Ako nadležna tijela države članice utvrde da društvo za osiguranje koje ima podružnicu odnosno obavlja poslove u okviru slobode pružanja usluga na njezinu državnom području nije usklađeno s mjerodavnim propisima te države, ona zahti-jevaju da društvo za osiguranje otkloni ovu nepravilnost.

3. Ako dotično društvo za osiguranje ne poduzme potrebne radnje, nadležna tijela dotične države članice o tome obavješćuju nadležna tijela njegove matične države članice. Nadležna tijela matične države članice prvim prilikom poduzimaju sve potrebne mjere kako bi dotično društvo za osiguranje otklonilo ovu nepravilnost. O ovim mjerama obavješćuju nadležna tijela dotične države članice.

4. Ako, unatoč mjerama koje je poduzela matična država članica odnosno zbog neprimjerenosti ili izostanka tih mjera, društvo za osiguranje i dalje nastavi kršiti zakonske propise koji su na snazi u dotičnoj državi članici, ova država članica može, nakon što o tome obavijesti nadležna tijela matične države članice, poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se spriječile odnosno sankcionirale sve daljnje nepravilnosti koje, ako je to prijeko potrebno, uključuju onemogućavanje društva da zaključuje nove ugovore o osiguranju na njezinu državnom području. Države članice osiguravaju da je na njihovu državnom području moguće uručiti pravne dokumente koji su potrebni za provedbu ovih mjera prema društvima za osiguranje.

5. Stavci 2., 3. i 4. ne utječu na pravo dotičnih država članica da u hitnim slučajevima poduzmu odgovarajuće mjere kako bi spriječile odnosno sankcionirale nepravilnosti počinjene na njihovu državnom području. Ovo uključuje onemogućavanje društva za osiguranje da zaključuje nove ugovore o osiguranju na njihovu državnom području.

6. Stavci 2., 3. i 4. ne utječu na pravo država članica da sankcioniraju kršenje propisa na njihovu državnom području.

7. Ako društvo za osiguranje koje je prekršilo propise ima poslovni nastan odnosno imovinu u dotičnoj državi članici, nadležna tijela ove države članice mogu, u skladu s nacionalnim pravom, primijeniti upravne sankcije propisane za to kršenje protiv njegovoga poslovnog nastana odnosno imovine, prisilnim putem.

8. Sve mjere donesene u skladu sa stavcima 3. do 7. koje uključuju sankcije odnosno ograničenja obavljanja poslova osiguranja, moraju biti pravilno argumentirane i priopćene dotičnom društvu za osiguranje.

9. Svake dvije godine Komisija podnosi izvješće Odboru za osiguranje u kojemu se za svaku od država članica navode informacije o broju i vrstama slučajeva kada je u toj državi odbijeno izdavanje odobrenja sukladno članku 40. i 42. odnosno kada su poduzete mjere u skladu sa stavkom 4. ovog članka. Države članice surađuju s Komisijom dostavljajući joj informacije koje su potrebne za to izvješće.

Članak 47.

Oglašavanje

Odredbe ove Direktive ne priječe da društva za osiguranje sa središnjom upravom u drugoj državi članici svoje usluge ogla-

šavaju u državi članici podružnice odnosno državi članici pružanja usluga koristeći sva raspoloživa sredstva komunikacije, podložno propisima koji uređuju oblik i sadržaj ovog oglašavanja koji su doneseni u interesu općeg dobra.

Članak 48.

Likvidacija

U slučaju likvidacije društva za osiguranje, obveze koje proizlaze iz ugovora o osiguranju zaključenih putem podružnice odnosno u okviru slobode pružanja usluga ispunjavaju se na isti način kao one koje proizlaze iz drugih ugovora o osiguranju toga društva, bez obzira na državljanstvo osiguranika i korisnika.

Članak 49.

Statističke informacije o prekograničnim aktivnostima

Svako društvo za osiguranje obavješćuje nadležno tijelo svoje matične države članice o iznosima premije, bez odbitka reosiguranja, po državi članici i vrstama osiguranja koje su definirane u Prilogu I. pod brojevima I. do IX., i to odvojeno za poslove koje obavlja u okviru prava poslovnog nastana i poslove koje obavlja u okviru slobode pružanja usluga.

Nadležno tijelo matične države članice u razumnome roku prosljeđuje zbirne informacije nadležnim tijelima svih država članica koje ovo zatraže.

Članak 50.

Porezi na premije

1. Ne dovodeći u pitanje naknadna usklađivanja, svaki ugovor o osiguranju isključivo podliježe neizravnim porezima i parafiskalnim davanjima na premije osiguranja koje se primjenjuju u državi članici obveze, a u slučaju Španjolske i zakonski propisanim dodatnim davanjima u korist španjolskoga „Consortio de Compensación de Seguros” za obnašanje njegove funkcije vezane uz naknadu šteta koje proizlaze iz izvanrednih događaja u toj državi članici.

2. Mjerodavno pravo za ugovor sukladno članku 32. ne utječe na mjerodavne porezne propise.

3. Do daljnjeg usklađivanja, države članice na društva za osiguranje koja preuzimaju obveze na njihovu državnom području primjenjuju svoje nacionalne propise u pogledu mjera kojima se osigurava ubiranje neizravnih poreza i parafiskalnih davanja koji su dospjeli u skladu sa stavkom 1.

GLAVA V.

ZASTUPNIŠTVA I PODRUŽNICE S POSLOVNIM NASTANOM U ZAJEDNICI KOJI PRIPADAJU DRUŠTVIMA SA SREDIŠNJOM UPRAVOM IZVAN ZAJEDNICE

Članak 51.

Načela i uvjeti izdavanja odobrenja za rad

1. Svaka država članica zahtijeva da društva sa središnjom upravom izvan Zajednice koja namjeravaju obavljati poslove iz članka 2. na njezinu državnom području prethodno pribave službeno odobrenje za rad.

2. Država članica može izdati odobrenje za rad samo ako društvo ispunjava najmanje sljedeće uvjete:

- (a) ako je ovlašteno obavljati poslove osiguranja obuhvaćene člankom 2. u skladu sa svojim nacionalnim pravom;
 - (b) ako osniva zastupništvo odnosno podružnicu na državnom području te države članice;
 - (c) ako se obveže uspostaviti zasebno računovodstvo u mjestu zastupništva odnosno podružnice te ondje voditi sve poslovne evidencije u pogledu poslova koje to zastupništvo/podružnica obavlja;
 - (d) ako imenuje predstavnika, uz prethodnu suglasnost nadležnih tijela;
 - (e) ako u državi članici u kojoj obavlja poslove posjeduje imovinu u vrijednosti koja je najmanje jednaka polovici minimalnog iznosa jamstvenog kapitala koji je propisan u članku 29. stavku 2. prvom podstavku i deponira iznos u visini četvrtine minimalnog iznosa kao jamstvo;
 - (f) ako se obveže održavati granicu solventnosti u skladu s člankom 55.;
 - (g) ako podnese plan poslovanja u skladu s odredbama stavka 3.
3. Plan poslovanja zastupništva odnosno podružnice iz stavka 2. točke (g) sadrži sljedeće informacije odnosno dokumentaciju iz koje je vidljivo:
- (a) vrste obveza koje društvo namjerava preuzimati;
 - (b) vodeća načela u pogledu reosiguranja;
 - (c) stanje granice solventnosti i jamstvenog kapitala društva prema članku 55.;
 - (d) procjena troškova uspostavljanja administrativnih usluga i organizacije kako bi se osiguralo poslovanje te financijskih sredstava namijenjenih pokriću tih troškova; a za prve tri

poslovne godine također:

- (e) detaljne procjene prihoda i rashoda u vezi s poslovima izravnog osiguranja, prihvata u reosiguranje te rizicima predanim u reosiguranje;
 - (f) projekcija bilance;
 - (g) procjena financijskih sredstava namijenjenih pokriću osigurateljnih obveza i granice solventnosti.
4. Država članica može zahtijevati sustavno obavješćivanje o tehničkim osnovama koje se koriste za izračun premijskih cjenika i tehničkih pričuva, s time da ovaj zahtjev ne može predstavljati preduvjet za obavljanje poslova društva za osiguranje.

Članak 52.

Podružnice društava iz trećih zemalja

- 1.
 - (a) Podložno odredbi točke (b), zastupništva i podružnice na koje se odnosi ova glava ne mogu u državi članici istodobno obavljati poslove iz Priloga Direktive 73/239/EEZ i poslove obuhvaćene ovom Direktivom.
 - (b) Podložno odredbi točke (c), države članice mogu odrediti da zastupništva i podružnice iz ove glave koje su na odgovarajući datum iz članka 18. stavka 3. u državi članici istodobno obavljale te poslove mogu to i dalje činiti, pod uvjetom da svakim od tih poslova odvojeno upravljaju, u skladu s člankom 19.
 - (c) Ako država članica u skladu s člankom 18. stavkom 6. zahtijeva da društva s poslovnim nastanom na njezinu državnom području prestanu istodobno obavljati poslove koje su obavljala na odgovarajući datum iz članka 18. stavka 3., ona ovaj zahtjev mora uvesti i za zastupništva i podružnice iz ove glave s poslovnim nastanom na njezinu državnom području koje ondje istodobno obavljaju te poslove.
 - (d) Države članice mogu odrediti da zastupništva i podružnice iz ove glave čija središnja uprava istodobno obavlja te poslove, a koje su na datume iz članka 18. stavka 3. na državnom području države članice obavljale isključivo poslove obuhvaćene ovom Direktivom, mogu nastaviti obavljati te poslove na tom državnom području. Ako društvo ondje želi obavljati poslove na koje se odnosi Direktiva 73/239/EEZ, tada poslove obuhvaćene ovom Direktivom može obavljati samo preko društva kćeri.

2. Odredbe članaka 13. i 37. primjenjuju se *mutatis mutandis* na zastupništva i podružnice na koje se odnosi ova glava.

U smislu primjene članka 37., nadležno tijelo koje nadzire ukupnu solventnost zastupništava i podružnica tretira se na isti način kao nadležno tijelo države članice u kojoj se nalazi središnja uprava društva.

3. U slučaju da tijelo iz članka 56. stavka 2. društvu za osiguranje oduzme odobrenje za rad, o ovome obavješćuje nadležna tijela ostalih država članica u kojima društvo posluje koja poduzimaju odgovarajuće mjere. Ako je razlog oduzimanja odobrenja za rad nedostatak granice solventnosti izračunate u skladu s člankom 56. stavkom 1. točkom (a), nadležna tijela dotičnih ostalih država članica također oduzimaju odobrenje za rad tom društvu.

Članak 53.

Prijenos portfelja

1. U skladu s uvjetima predviđenim nacionalnim pravom, svaka država članica daje odobrenje zastupništvima i podružnicama iz ove glave koji su osnovani na njezinu državnom području da prenesu svoj portfelj ili dio portfelja ugovora društvu preuzimatelju s poslovnim nastanom u toj istoj državi članici, ako njezina nadležna tijela odnosno, tamo gdje je to primjereno, nadležna tijela države članice iz članka 56. potvrde da, nakon uzimanja prijenosa u obzir, društvo preuzimatelj posjeduje potrebnu granicu solventnosti.

2. U skladu s uvjetima predviđenim nacionalnim pravom, svaka država članica daje odobrenje zastupništvima i podružnicama iz ove glave koji su osnovani na njezinu državnom području da prenesu svoj portfelj ili dio portfelja ugovora društvu za osiguranje sa središnjom upravom u drugoj državi članici, ako nadležna tijela te države članice potvrde da, nakon uzimanja prijenosa u obzir, društvo preuzimatelj posjeduje potrebnu granicu solventnosti.

3. Ako u skladu s uvjetima predviđenim nacionalnim pravom država članica daje odobrenje zastupništvima i podružnicama iz ove glave koji su osnovani na njezinu državnom području da prenesu svoj portfelj ili dio portfelja ugovora zastupništvu odnosno podružnici iz ove glave koji su osnovani na državnom području druge države članice, ona osigurava da nadležna tijela države članice društva preuzimatelja odnosno, tamo gdje je to primjereno, države članice iz članka 56. potvrde da, nakon uzimanja prijenosa u obzir, društvo preuzimatelj posjeduje potrebnu granicu solventnosti, da pravo države članice društva preuzimatelja dopušta ovakve prijenose te da se ta država članica slaže s ovim prijenosom.

4. U okolnostima iz stavaka 1., 2. i 3., država članica u kojoj se nalazi zastupništvo odnosno podružnica prenositelj odobrava prijenos portfelja nakon što dobije suglasnost nadležnih tijela države članice obveze, ako se ona razlikuje od države članice u kojoj se nalazi zastupništvo odnosno podružnica prenositelj.

5. Nadležna tijela država članica s kojima se obavljaju konzultacije daju svoje mišljenje odnosno suglasnost nadležnim tijelima matične države članice društva za osiguranje prenositelja u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva; izostanak odgovora u tom roku smatra se pozitivnim mišljenjem odnosno prešutnom suglasnošću.

6. Prijenos koji je odobren u skladu s ovim člankom objavljuje se na način predviđen nacionalnim pravom države članice obveze. Ovakvi prijenosi imaju automatsku valjanost u odnosu na ugovaratelje osiguranja, osiguranike i druge osobe kojima pripadaju prava odnosno obveze iz prenesenih ugovora.

Ova odredba ne utječe na pravo država članica da ugovarateljima osiguranja daju mogućnost da nakon prijenosa otkazu ugovor unutar određenog roka.

Članak 54.

Tehničke pričuve

Države članice zahtijevaju da društva za osiguranje oblikuju pričuve iz članka 20., vodeći računa o tome da one budu dostatne za pokriće osigurateljnih obveza preuzetih na njihovu državnom području. Države članice osiguravaju da zastupništvo odnosno podružnica ima za svoje tehničke pričuve pokriće u imovini koja je istovjetna tim pričuvama odnosno u usklađenoj imovini u skladu s Prilogom II.

Izračun tih pričuva, određivanje kategorija ulaganja i vrednovanje imovine te, tamo gdje je to primjereno, određivanje u kojoj se mjeri ova imovina može koristiti kao pokriće tehničkih pričuva podliježe pravu države članice.

Svaka dotična država članica zahtijeva da je imovina za pokriće tehničkih pričuva lokalizirana na njezinu državnom području. Ipak, primjenjuje se članak 20. stavak 4.

Članak 55.

Granica solventnosti i jamstveni kapital

1. Svaka država članica zahtijeva da zastupništva i podružnice osnovani na njezinu državnom području posjeduju granicu solventnosti koja se sastoji od stavki određenih u članku 27. Minimalna granica solventnosti izračunava se u skladu s člankom 28. Ipak, kod izračuna granice solventnosti uzimaju se u obzir samo ugovori koje je zaključilo dotično zastupništvo odnosno podružnica.

2. Jedna trećina minimalne granice solventnosti predstavlja jamstveni kapital.

Ipak, iznos jamstvenog kapitala ne može biti manji od polovice minimalnoga iznosa koji se zahtijeva u skladu s člankom 29. stavkom 2. prvim podstavkom. Početni depozit položen u skladu s člankom 51. stavkom 2. točkom (e) uračunava se u jamstveni kapital.

Jamstveni kapital i minimalni iznos toga kapitala moraju biti sastavljeni u skladu s člankom 29.

3. Imovina koja predstavlja minimalnu granicu solventnosti mora se držati u državi članici u kojoj se obavljaju poslovi do visine jamstvenog kapitala, a ostatak unutar Zajednice.

Članak 56.

Povlastice za društva kojima je izdano odobrenje za rad u više država članica

1. Svako društvo koje je zatražilo ili kojemu je izdano odobrenje za rad u više država članica može podnijeti zahtjev da mu se odobre sljedeće povlastice, koje se odobravaju samo na zajedničkoj osnovi:

- (a) izračunavanje granice solventnosti iz članka 55. u odnosu na cjelokupno poslovanje koje društvo obavlja unutar Zajednice; u tom se slučaju kod izračuna uzimaju u obzir samo ugovori koje su zaključila zastupništva odnosno podružnice s poslovnim nastanom unutar Zajednice;
- (b) deponiranje iznosa koji se zahtijeva u skladu s člankom 51. stavkom 2. točkom (e) samo u jednoj od tih država članica;
- (c) lokalizacija imovine koja predstavlja jamstveni kapital u bilo kojoj državi članici u kojoj društvo obavlja poslove.

2. Zahtjev za korištenje povlastica predviđenih u stavku 1. podnosi se nadležnim tijelima dotičnih država članica. U zahtjevu je potrebno navesti tijelo države članice koje će ubuduće nadzirati solventnost ukupnoga poslovanja zastupništava odnosno podružnica s poslovnim nastanom unutar Zajednice. Također je potrebno navesti razloge društva za odabir tog tijela. Depozit se polaže u toj državi članici.

3. Povlastice predviđene u stavku 1. mogu se odobriti samo ako se s njima slože nadležna tijela svih država članica u kojima je podnesen zahtjev. One proizvode pravne učinke od trenutka kada odabrano nadležno tijelo obavijesti ostala nadležna tijela da će nadzirati stanje solventnosti ukupnoga poslovanja zastupništava odnosno podružnica unutar Zajednice.

Odabrano nadležno tijelo pribavlja od ostalih država članica informacije koje su joj potrebne za nadzor ukupne solventnosti zastupništava i podružnica s poslovnim nastanom na njihovu državnom području.

4. Ako jedna ili više dotičnih država članica zatraži da se društvu ukinu povlastice odobrene u skladu s ovim člankom, sve države članice ove povlastice ukidaju istodobno.

Članak 57.

Sporazumi s trećim zemljama

Zajednica može na temelju sporazuma s jednom ili više trećih zemalja koji se sklapaju u skladu s Ugovorom odobriti primjenu drukčijih odredbi od onih koje su predviđene u ovoj glavi kako bi, na temelju uzajamnosti, osigurala odgovarajuću zaštitu ugovaratelja osiguranja u državama članicama.

GLAVA VI.

DRUŠTVA KĆERI ČIJA MATIČNA DRUŠTVA UREĐUJE PRAVO TREĆE ZEMLJE I UDJELI KOJE STJEČU OVA MATIČNA DRUŠTVA

Članak 58.

Informacije koje države članice dostavljaju Komisiji

Nadležna tijela država članica obavješćuju Komisiju:

- (a) o svim odobrenjima za rad koje su izdale izravnim ili neizravnim društvima kćerima čije jedno ili više matičnih društava uređuje pravo treće zemlje. Komisija o ovome obavješćuje Odbor iz članka 65. stavka 1.;
- (b) uvijek kada ovo matično društvo stekne udjel u društvu za osiguranje iz Zajednice kojim društvo za osiguranje iz Zajednice postaje njegovo društvo kći. Komisija o ovome obavješćuje Odbor iz članka 65. stavka 1.

Kada se odobrenje za rad izdaje izravnom ili neizravnom društvu kćeri čije jedno ili više matičnih društava uređuje pravo treće zemlje, nadležna tijela u svojoj obavijesti Komisiji navode strukturu grupe.

Članak 59.

Društva za osiguranje iz Zajednice koja obavljaju poslove u trećim zemljama

1. Države članice obavješćuju Komisiju o svim općenitim teškoćama s kojima se njihova društva za osiguranje suočavaju kod poslovnog nastana odnosno obavljanja poslova u trećoj zemlji.

2. Komisija periodički sastavlja izvješća u kojima ispituje odnos trećih zemalja prema društvima za osiguranje iz Zajednice, kao što je navedeno u stavku 3. i 4., s obzirom na poslovni nastan, obavljanje poslova osiguranja i stjecanje udjela u društvima za osiguranje iz trećih zemalja. Komisija ova izvješća dostavlja Vijeću zajedno s odgovarajućim prijedlozima.

3. Ako na temelju izvješća iz stavka 2. odnosno na temelju drugih informacija, Komisija smatra da treća zemlja društvima za osiguranje iz Zajednice ne omogućuje učinkovit pristup tržištu usporediv s onim što ga Zajednica omogućuje društvima za osiguranje iz te treće zemlje, Komisija može podnijeti Vijeću prijedloge radi davanja odgovarajućih ovlaštenja za pregovore s ciljem postizanja usporedivih uvjeta tržišnog natjecanja za društva za osiguranje iz Zajednice. Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom.

4. Ako na temelju izvješća iz stavka 2. ili na temelju drugih informacija, Komisija smatra da treća zemlja društvima za osiguranje iz Zajednice ne osigurava iste uvjete tržišnoga natjecanja kao domaćim društvima za osiguranje i da uvjeti učinkovitog pristupa tržištu nisu ispunjeni, Komisija može potaknuti pregovore kako bi se popravilo postojeće stanje.

U okolnostima opisanim u prvom podstavku dodatno se uz spomenute pregovore u svakom trenutku može odlučiti, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 65. stavku 2., da nadležna tijela država članica ograniče odnosno obustave svoje odluke:

- u pogledu zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad koji su u trenutku donošenja navedene odluke u postupku odnosno budućih zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad, te
- u pogledu udjela koje stječu izravna i neizravna matična društva koja uređuje pravo dotične treće zemlje.

Navedene mjere ne smiju trajati duže od tri mjeseca.

Prije isteka ovog tromjesečnog razdoblja i uzimajući u obzir rezultate pregovora, Vijeće može, djelujući na prijedlog Komisije, donijeti odluku o nastavku mjera, odlučujući kvalificiranom većinom.

Ova se ograničenja odnosno obustave ne primjenjuju prilikom osnivanja društava kćeri od strane društava za osiguranje ili njihovih društava kćeri koja posjeduju valjano odobrenje za rad u Zajednici, niti prilikom stjecanja udjela u društvima za osiguranje iz Zajednice od strane ovih društava ili društava kćeri.

5. Ako Komisija smatra da je nastupila jedna od situacija opisanih u stavcima 3. i 4., zatražit će da je države članice obavijeste:

- (a) o zahtjevima za izdavanje odobrenja za rad izravnom ili neizravnom društvu kćeri čije jedno ili više matičnih društava uređuje pravo dotične treće zemlje;
- (b) o namjeri ovih društava da steknu udjele u društvima za osiguranje iz Zajednice, čime bi društva za osiguranje iz Zajednice postala njihovo društvo kći.

Ova obveza obavješćivanja prestaje kada se postigne sporazum s trećom zemljom iz stavaka 3. odnosno 4. ili kada se prestanu primjenjivati mjere iz drugog i trećeg podstavka stavka 4.

6. Mjere koje se provode na temelju ovog članka u skladu su s obvezama Zajednice u okviru bilateralnih i multilateralnih međunarodnih sporazuma koji uređuju osnivanje i obavljanje poslova društava za osiguranje.

GLAVA VII.

PRIJELAZNE I DRUGE ODREDBE

Članak 60.

Odstupanja i ukidanje ograničavajućih mjera

1. Društva osnovana u Ujedinjenoj Kraljevini na osnovi „by Royal Charter”, „by private Act” ili „by special Public Act” mogu nastaviti obavljati poslove u pravnom obliku koji su imala 15. ožujka 1979. bez vremenskoga ograničenja.

Ujedinjena Kraljevina sastavlja popis ovih društava i dostavlja ga ostalim državama članicama i Komisiji.

2. Društva u Ujedinjenoj Kraljevini registrirana u skladu s „Friendly Societies Acts” mogu nastaviti obavljati poslove životnog osiguranja i štednje koju su sukladno svome predmetu poslovanja obavljala 15. ožujka 1979.

Članak 61.

Dokaz o dobrom ugledu

1. Ako država članica od svojih državljana zahtijeva dokaz o dobrom ugledu i dokaz da nad njima nije bio proglašen stečaj ili bilo koju od ove dvije potvrde, ta država, kada su u pitanju državljani druge države članice, prihvaća kao dovoljan dokaz dostavu izvataka iz „sudskog registra” ili, u protivnome, istovjetni dokument koji je izdalo nadležno sudsko ili upravno tijelo matične države članice odnosno države članice iz koje dolazi strani državljanin, kojim se dokazuje da su ispunjeni ovi zahtjevi.

2. Ako matična država članica ili država članica iz koje dolazi dotični strani državljanin ne izda dokument iz stavka 1., ovaj se dokument može zamijeniti izjavom pod prisegom – a u državama članicama u kojima nije predviđena mogućnost izjave pod prisegom, svečanom izjavom – dotične osobe pred nadležnim sudskim ili upravnim tijelom odnosno, tamo gdje je to primjereno, pred bilježnikom u matičnoj državi članici ili državi članici iz koje strani državljanin dolazi; ovo tijelo ili bilježnik izdaje potvrdu kojom potvrđuje vjerodostojnost izjave pod prisegom odnosno svečane izjave. Izjava o tome da nije bio proglašen stečaj se može dati i pred nadležnim strukovnim tijelom u toj zemlji.

3. Dokumenti izdani u skladu sa stavcima 1. i 2. ne smiju biti stariji od tri mjeseca od datuma njihova izdavanja.

4. Države članice imenuju tijela nadležna za izdavanje dokumenata iz stavka 1. i 2. i odmah o tome obavješćuju ostale države članice i Komisiju.

Osim toga, svaka država članica obavješćuje ostale države članice i Komisiju o tijelima kojima treba dostaviti dokumente navedene u ovom članku, koji se dostavljaju uz zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova iz članka 2. na državnom području te države članice.

GLAVA VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 62.

Suradnja između država članica i Komisije

Komisija i nadležna tijela država članica usko surađuju s ciljem olakšanja nadzora nad vrstama osiguranja odnosno poslovima na koje se odnosi ova Direktiva unutar Zajednice.

Države članice obavješćuju Komisiju o svim bitnim teškoćama koje izaziva primjena ove Direktive, *inter alia*, o teškoćama koje nastaju kada država članica utvrdi prijenos poslova iz ove Direktive u neuobičajenom opsegu na štetu društava s poslovnim nastanom na njezinu državnom području, a u korist zastupništava i podružnica koji se nalaze izvan njezina državnog područja u neposrednoj blizini granice.

Komisija i nadležna tijela dotičnih država članica ove teškoće preispituju što je moguće prije kako bi našle odgovarajuće rješenje.

Komisija prema potrebi podnosi odgovarajuće prijedloge Vijeću.

Članak 63.

Izvješća o razvoju tržišta u okviru slobode pružanja usluga

Komisija Europskom parlamentu i Vijeću šalje redovita izvješća, od kojih prvo 20. studenoga 1995., o razvoju tržišta osiguranja i ugovorima zaključenim u okviru slobode pružanja usluga.

Članak 64.

Tehnička prilagodba

Sljedeće tehničke prilagodbe ove Direktive donose se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 65. stavku 2.:

- proširenje pravnih oblika predviđenih u članku 6. stavku 1. točki (a),

- izmjene popisa utvrđenog u Prilogu I. odnosno prilagodba terminologije koja se koristi u tom popisu, uzimajući u obzir razvoj tržišta osiguranja,

- pojašnjenje stavki od kojih se sastoji granica solventnosti navedenih u članku 27., uzimajući u obzir kreiranje novih financijskih instrumenata,

- izmjena minimalnog jamstvenog kapitala predviđenog u članku 29. stavku 2., uzimajući u obzir gospodarski i financijski razvoj,

- izmjene popisa imovine koja se može prihvatiti kao pokriće tehničkih pričuva utvrđenog u članku 23. i izmjene pravila o disperziji ulaganja utvrđenih u članku 24., uzimajući u obzir kreiranje novih financijskih instrumenata,

- promjene koje se tiču raspoloživih mogućnosti za ublaženje pravila usklađivanja utvrđenih u Prilogu II., uzimajući u obzir razvoj novih instrumenata zaštite od izloženosti valutnom riziku odnosno napredak postignut u gospodarskoj i monetarnoj uniji,

- pojašnjenje definicija radi osiguranja jedinstvene primjene ove Direktive u čitavoj Zajednici,

- nužne tehničke prilagodbe pravila za određivanje maksimalnih kamatnih stopa sukladno članku 20., posebno uzimajući u obzir napredak postignut na području gospodarske i monetarne unije.

Članak 65.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže Odbor za osiguranje uspostavljen Direktivom 91/675/EZ.

2. U slučaju upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Rok utvrđen u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ je tri mjeseca.

3. Odbor donosi svoja pravila postupanja.

Članak 66.

Prava postojećih podružnica i društava za osiguranje

1. Smatra se da su podružnice koje su započele s radom prije 1. srpnja 1994., u skladu s propisima koji su na snazi u državi članici podružnice, podvrgnute postupku utvrđenom u članku 40. stavcima 1. do 5.

One se od toga datuma uređuju odredbama članaka 13., 20., 37., 39. i 46.

2. Odredbe članaka 41. i 42. ne utječu na prava koja su društva za osiguranje koja obavljaju poslove u okviru slobode pružanja usluga stekla prije 1. srpnja 1994.

Članak 67.

Pravo obraćanja sudovima

Države članice predviđaju pravo obraćanja sudovima u slučaju neslaganja s odlukama koje nadležna tijela donesu u pogledu društava za osiguranje na temelju zakona i drugih propisa koji se temelje na ovoj Direktivi.

Članak 68.

Preispitivanje iznosa izraženih u eurima

1. Komisija do 15. ožujka 1985. Vijeću podnosi izvješće o učincima financijskih zahtjeva uvedenih ovom Direktivom na stanje tržišta osiguranja u državama članicama.

2. Vijeće, djelujući na prijedlog Komisije, svake dvije godine ispituje i prema potrebi revidira iznose u eurima navedene u ovoj Direktivi, uzimajući u obzir razvoj gospodarske i monetarne situacije.

Članak 69.

Provedba novih propisa

1. Države članice donose potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladile s odredbama članka 1. stavka 1. točke (m), članka 18. stavka 3., članka 51. stavka 2. točke (g) i stavaka 3. i 4., članka 60. stavka 2. i članka 66. stavka 1. do 19. lipnja 2004. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Države članice donose potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladile s odredbama članka 16. stavka 3. do 17. studenoga 2002. One o tome odmah obavješćuju Komisiju. Prije toga datuma države članice primjenjuju odredbu iz Priloga IV. točke 1.

3. Države članice do 20. rujna 2003. donose potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladile s odredbama članka 3. stavka 6. te članaka 27., 28., 29., 30. i 38. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Države članice predviđaju početak primjene propisa iz prvog podstavka u vezi s provođenjem nadzora nad financijskim izvještajima iz poslovnih godina koje su počele 1. siječnja 2004. odnosno tijekom te kalendarske godine. Prije toga datuma države članice primjenjuju odredbe iz Priloga IV. točaka 2. i 3.

4. Kad države članice donose mjere navedene u stavcima 1., 2. i 3., te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine toga upućivanja određuju države članice.

5. Do 1. siječnja 2007. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni odredbi članka 3. stavka 6., članka 27., 28., 29., 30. i 38., te, ako to bude potrebno, o potrebi za daljnjim usklađivanjem. Izvješće pokazuje kako su države članice iskoristile mogućnosti koje proizlaze iz odredbi tih članaka, a posebno jesu li diskrecijske ovlasti dane nacionalnim nadzornim tijelima rezultirale značajnim razlikama u pogledu nadzora na jedinstvenom tržištu.

Članak 70.

Informacije koje se dostavljaju Komisiji

Države članice dostavljaju Komisiji tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 71.

Prijelazno razdoblje za članak 3. stavak 6. te članke 27., 28., 29., 30. i 38.

1. Države članice mogu društvima za osiguranje koja su na dan 20. ožujka 2002. na njihovu državnom području obavljala poslove osiguranja iz jedne ili više vrsta osiguranja iz Priloga I. dati rok od pet godina kako bi se uskladila sa zahtjevima utvrđenim u članku 3. stavku 6. te člancima 27., 28., 29., 30. i 38., računajući od tog datuma.

2. Države članice mogu društvima iz stavka 1., koja po isteku ovog petogodišnjeg razdoblja nisu u potpunosti oblikovala potrebnu granicu solventnosti, omogućiti da to učine u dodatnom razdoblju koje ne može biti duže od dvije godine, pod uvjetom da ova društva, u skladu s člankom 37., nadležnim tijelima dostave prijedlog mjera koje će u tu svrhu provesti radi dobivanja njihove suglasnosti.

Članak 72.

Direktive koje se stavljaju izvan snage i njihova korelacija s ovom Direktivom

1. Direktive navedene u Prilogu V. dijelu A ovime se stavljaju izvan snage, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prijenos u nacionalna zakonodavstva i primjenu navedenih direktiva, kao što je navedeno u Prilogu V. dijelu B.

2. Upućivanja na direktive koje su stavljene izvan snage smatra se upućivanjima na ovu Direktivu i treba ih tumačiti u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga VI.

*Članak 73.***Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

*Članak 74.***Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 5. studenoga 2002.

Za Europski parlament
Predsjednik
P. COX

Za Vijeće
Predsjednik
T. PEDERSEN

PRILOG I.

Vrste životnog osiguranja

- I. Osiguranje iz članka 2. stavka 1. točaka (a), (b) i (c), isključujući vrste osiguranja II. i III.
- II. Osiguranje za slučaj vjenčanja, osiguranje za slučaj rođenja
- III. Osiguranja iz članka 2. stavka 1. točaka (a) i (b), koja su vezana uz investicijske fondove
- IV. Trajno zdravstveno osiguranje iz članka 2. stavka 1. točke (d)
- V. Tontine iz članka 2. stavka 2. točke (a)
- VI. Osiguranje s kapitalizacijom iz članka 2. stavka 2. točke (b)
- VII. Upravljanje mirovinskim fondovima grupe iz članka 2. stavka 2. točaka (c) i (d)
- VIII. Poslovi iz članka 2. stavka 2. točke (e)
- IX. Poslovi iz članka 2. stavka 3.

PRILOG II.

Pravila usklađivanja

Valuta plaćanja osigurateljevih obveza utvrđuje se u skladu sa sljedećim pravilima:

1. Ako je pokriće koje pruža ugovor izraženo u određenoj valuti smatra se da se osigurateljeve obveze plaćaju u toj valuti.
2. Države članice mogu dopustiti društvima za osiguranje da svoje tehničke odnosno matematičke pričuve ne pokrivaju usklađenom imovinom, ako bi primjenom gornjih postupaka društvo za osiguranje, kako bi se uskladilo s načelom usklađivanja, bilo obvezno držati imovinu u određenoj valuti čija vrijednost ne prelazi 7 % vrijednosti imovine koju drži u ostalim valutama.
3. Ako se obveze plaćaju u valuti koja nije jedna od valuta država članica, države članice se mogu suzdržati od zahtjeva za primjenom načela usklađivanja u slučajevima ako ulaganja u tu valutu podliježu propisima, ako valuta podliježe ograničenjima prijenosa odnosno ako valuta iz sličnih razloga nije prikladna za pokriće tehničkih pričuva.
4. Društvima za osiguranje dopušteno je da do 20 % obveza u određenoj valuti ne drže u usklađenoj imovini u toj valuti.

Ipak, ukupna imovina u svim valutama zajedno mora biti najmanje jednaka ukupnim obvezama u svim valutama.

5. Svaka država članica može predvidjeti da se u slučajevima kada se u skladu s prethodnim postupcima obveza mora pokriti imovinom izraženom u valuti države članice, ovaj zahtjev smatra ispunjenim kada je imovina izražena u eurima.

PRILOG III.

Informacije koje se priopćavaju ugovarateljima osiguranja

Sljedeće informacije, koje se ugovaratelju osiguranja priopćavaju u pisanome obliku prije zaključenja ugovora (A) odnosno za vrijeme trajanja ugovora (B), moraju biti formulirane jasno i točno na službenom jeziku države članice obveze.

Ipak, ove informacije mogu na zahtjev ugovaratelja osiguranja biti i na drugom jeziku ako to dopušta pravo države članice odnosno ako ugovaratelj osiguranja ima mogućnost odabira mjerodavnog prava za ugovor.

A. Prije zaključenja ugovora

Informacije o društvu za osiguranje	Informacije o obvezi
(a)1 Naziv društva i njegov pravni oblik	(a)4 Definicija svih naknada iz osiguranja i svih opcija
(a)2 Ime države članice u kojoj se nalazi središnja uprava društva te, ako je to primjereno, zastupništvo odnosno podružnica koja zaključuje ugovor	(a)5 Trajanje ugovora
(a)3 Adresa središnje uprave te, ako je to primjereno, zastupništva odnosno podružnice koja zaključuje ugovor	(a)6 Način odstupanja od ugovora
	(a)7 Način plaćanja premije i trajanje uplata
	(a)8 Način obračuna i raspodjele bonusa
	(a)9 Naznaka otkupne vrijednosti i kapitalizirane vrijednosti te u kojoj su mjeri ove vrijednosti zajamčene
	(a)10 Informacije o premiji za svaku od naknada, uključujući osnovne naknade i dopunske naknade, ako one postoje
	(a)11 Kod osiguranja vezanih uz investicijske fondove, definicija udjela uz koje se vežu naknade
	(a)12 Kod osiguranja vezanih uz investicijske fondove, podatak o vrsti temeljne imovine
	(a)13 Postupak korištenja roka za razmišljanje
	(a)14 Opće informacije o mjerodavnim poreznim propisima za odgovarajuću vrstu osiguranja
	(a)15 Postupak rješavanja pritužbi ugovaratelja osiguranja, osiguranika i korisnika u vezi s ugovorima uključujući žalbeno tijelo, ako takvo tijelo postoji, ne dovodeći u pitanje pravo pokretanja sudskog postupka
	(a)16 Mjerodavno pravo za ugovor ako stranke nemaju mogućnost odabira odnosno, ako stranke imaju mogućnost odabira, pravo koje namjerava odabrati osiguratelj

B. Za vrijeme trajanja ugovora

Ugovaratelju osiguranja se tijekom čitavog razdoblja osiguranja uz opće i posebne uvjete osiguranja moraju dostavljati i sljedeće informacije:

Informacije o društvu za osiguranje	Informacije o obvezi
(b)1 Promjene naziva društva, njegovog pravnog oblika i adrese središnje uprave odnosno, ako je to primjereno, zastupništva ili podružnice koja je zaključila ugovor	(b)2 Sve informacije navedene u točkama (a)4 do (a)12 pod A u slučaju promjene uvjeta osiguranja odnosno izmjena mjerodavnog prava za ugovor
	(b)3 Godišnje, informacije o stanju bonusa

PRILOG IV.

1. Poslovna tajna

Do 17. studenoga 2002. države članice mogu sklopiti sporazume o razmjeni informacija s nadležnim tijelima trećih zemalja pod uvjetom da razmijenjene informacije podliježu odredbama o obvezi čuvanja poslovne tajne koje su najmanje istovjetne onima koje se navode u članku 16. ove Direktive.

2. Poslovi i tijela koji su isključeni iz područja primjene ove Direktive

Ova se Direktiva do 1. siječnja 2004. neće odnositi na društva za uzajamno osiguranje ako:

- je u njihovu statutu predviđeno da društvo može zahtijevati dodatne doprinose od članova, smanjiti naknade ili obratiti se za pomoć drugim osobama koje su se na tu pomoć obvezale i
- godišnji prihod od doprinosa iz poslova obuhvaćenih ovom Direktivom u tri uzastopne godine ne prelazi 500 000 EUR. Ako je godišnji prihod u tri uzastopne godine viši od toga iznosa, ova se Direktiva primjenjuje od četvrte godine.

3. Do 1. siječnja 2004. države članice primjenjuju sljedeće odredbe:**A. Granica solventnosti**

Svaka država članica zahtijeva da društva za osiguranje sa središnjom upravom na njezinu državnom području posjeduju odgovarajuću granicu solventnosti za svoje cjelokupno poslovanje.

Granica solventnosti sastoji se od:

1. imovine društva za osiguranje neopterećene bilo kojim budućim obvezama, umanjene za nematerijalnu imovinu. Pritom se posebno uzima u obzir sljedeće:

- uplaćeni temeljni kapital ili, u slučaju društava za uzajamno osiguranje, stvarni temeljni kapital uvećan za sredstva na računima članova pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) u osnivačkom aktu i statutu mora biti određeno da se isplate članovima s ovih računa mogu izvršiti samo ako ovo ne dovodi do pada granice solventnosti ispod potrebne razine ili, nakon završetka postupka likvidacije društva, ako su podmirene sve ostale obveze društva;
 - (b) u osnivačkom aktu i statutu mora biti predviđena obveza društva da najmanje mjesec dana unaprijed obavijesti nadležna tijela o svim ovakvim isplatama, ne računajući isplate po osnovi pojedinačnog prestanka članstva, kao i pravo nadležnih tijela da zabrane isplatu unutar toga roka;
 - (c) odgovarajuće se odredbe osnivačkog akta i statuta mogu izmijeniti samo ako su nadležna tijela izjavila da nemaju primjedbi na te izmjene, ne dovodeći u pitanje uvjete navedene u točkama (a) i (b);
- polovica neuplaćenog temeljnog kapitala nakon što uplaćeni dio dosegne 25 %,
- rezerve (zakonske i ostale) koje se ne odnose na osigurateljne obveze,
- prenesena dobit,
- kumulativne povlaštene dionice i podređeni financijski instrumenti se također mogu uzeti u obzir, ali samo do 50 % granice solventnosti, pri čemu podređeni financijski instrumenti s određenim dospeljećem odnosno kumulativne povlaštene dionice s određenim dospeljećem ne smiju prelaziti 25 %, i pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći minimalni uvjeti:
 - (a) moraju postojati obvezujući sporazumi prema kojima su u slučaju stečaja ili likvidacije društva za osiguranje podređeni financijski instrumenti odnosno povlaštene dionice rangirani iza potraživanja svih ostalih vjerovnika te se ne isplaćuju sve dok se ne podmire sve ostale nepodmirene obveze u tom trenutku.

Osim toga, podređeni financijski instrumenti moraju također ispunjavati sljedeće uvjete:

- (b) u obzir se uzimaju samo u cijelosti uplaćena sredstva;
- (c) izvorni rok dospeljeća za instrumente s određenim rokom dospeljeća mora biti najmanje pet godina. Društvo za osiguranje mora najkasnije godinu dana prije roka dospeljeća nadležnim tijelima dostaviti na odobrenje plan iz kojega je vidljivo na koji će se način granica solventnosti održavati odnosno dovesti na potrebnu razinu u trenutku dospeljeća, osim ako vrijednost do koje se instrumenti mogu uvrstiti kao sastavni dio granice solventnosti tijekom najmanje pet godina prije roka dospeljeća nije postupno umanjivana. Nadležna tijela mogu na zahtjev društva za osiguranje koje ih je izdalo dopustiti prijevremenu isplatu takvih instrumenata pod uvjetom da njegova granica solventnosti ne padne ispod potrebne razine;

- (d) instrumenti s neodređenim rokom dospijea isplaćuju se samo uz uvjet prethodne obavijesti od najmanje pet godina, osim ako se ti instrumenti više ne smatraju sastavnim dijelom granice solventnosti odnosno ako se posebno zatraži suglasnost nadležnih tijela za prijevremenu isplatu. U ovom posljednjem slučaju društvo za osiguranje mora obavijestiti nadležna tijela najmanje šest mjeseci prije datuma predložene isplate, navodeći stvarnu granicu solventnosti i potrebnu granicu solventnosti prije i nakon isplate. Nadležna tijela dopuštaju isplatu samo ako granica solventnosti društva za osiguranje u tom slučaju neće pasti ispod potrebne razine;
 - (e) kreditni sporazum ne smije uključivati klauzulu kojom se predviđa da u bilo kojim drugim okolnostima osim u slučaju likvidacije društva za osiguranje, instrument dospijeva na naplatu prije ugovorenog roka dospijea;
 - (f) kreditni sporazum se može izmijeniti samo ako su nadležna tijela izjavila da nemaju primjedbi na te izmjene;
- vrijednosni papiri s neodređenim rokom dospijea i drugi instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete, uključujući kumulativne povlaštene dionice osim onih koje su već navedene u petoj alineji, s time da ukupni iznos takvih vrijednosnih papira zajedno s podređenim financijskim instrumentima iz pete alineje ne smije prelaziti 50 % granice solventnosti:
- (a) ne smije postojati mogućnost otplate na zahtjev donositelja odnosno bez prethodne suglasnosti nadležnih tijela;
 - (b) ugovor o izdavanju mora društvu za osiguranje omogućiti odgodu plaćanja kamata;
 - (c) potraživanja zajmodavca od društva za osiguranje moraju biti rangirana u potpunosti iza potraživanja svih nepodređenih vjerovnika;
 - (d) u dokumentima kojima se uređuje izdavanje vrijednosnih papira mora biti predviđena mogućnost korištenja glavnice i neplaćenih kamata za pokriće gubitaka, istodobno omogućujući društvu za osiguranje da nastavi poslovanje;
 - (e) u obzir se mogu uzeti samo u cijelosti uplaćena sredstva.
2. ako to dopušta nacionalno pravo, rezerve iz dobiti iskazane u bilanci koje se mogu koristiti za pokriće gubitaka, ako već nisu raspoređene za raspodjelu ugovarateljima osiguranja;
3. ako društvo podnese zahtjev s pripadajućom dokumentacijom nadležnom tijelu države članice na čijem se državnom području nalazi njegova središnja uprava i dobije njegovu suglasnost:
- (a) od 50 % iznosa dobiti budućeg razdoblja društva; iznos dobiti budućeg razdoblja se dobiva kao umnožak procijenjene godišnje dobiti i faktora koji odgovara prosječnom razdoblju koje je preostalo do isteka polica; faktor ne smije biti veći od 10; procijenjena godišnja dobit je aritmetička sredina dobiti ostvarene u zadnjih pet godina iz poslova navedenih u članku 2. ove Direktive.
- Osnove za izračun faktora kojim se množi procijenjena godišnja dobit kao i stavke od kojih se sastoji ostvarena dobit definiraju se zajedničkim sporazumom između nadležnih tijela država članica, u suradnji s Komisijom. Dok se ne postigne taj sporazum, ove se stavke određuju u skladu s pravom matične države članice.
- Kad nadležna tijela definiraju pojam ostvarene dobiti, Komisija dostavlja prijedloge za usklađivanje toga pojma putem direktive o usklađivanju godišnjih financijskih izvještaja društava za osiguranje, kojom će se predvidjeti usklađivanje navedeno u članku 1. stavku 2. Direktive 78/660/EEZ;
- (b) ako se ne primjenjuje cilmerizacija, odnosno ako se primjenjuje, ali je stopa cilmerizacije manja od opterećenja troškova pribave uključenih u premiju, od razlike između necilmerizirane ili djelomično cilmerizirane matematičke pričuve i matematičke pričuve cilmerizirane po stopi jednakog opterećenju troškova pribave uključenih u premiju; ipak, ovaj iznos ne smije prelaziti 3,5 % razlike između odgovarajućih ukupnih svota po policama životnog osiguranja i matematičkih pričuva za sve police kod kojih je moguća cilmerizacija; ova se razlika umanjuje za iznos neamortiziranih troškova pribave koji su priznati kao imovina;
 - (c) uz suglasnost nadležnih tijela države članice u kojoj društvo za osiguranje obavlja poslove, od skrivenih rezervi koje proizlaze iz podcjenjivanja imovine i precjenjivanja obveza, osim matematičkih pričuva, ako ove skrivene rezerve nisu iznimne prirode.

B. Minimalna granica solventnosti

Podložno odredbama odjeljka C, minimalna se granica solventnosti određuje na način prikazan dolje, po vrstama osiguranja.

- (a) Kod vrsta osiguranja iz članka 2. stavka 1. točaka (a) i (b) ove Direktive, osim osiguranja vezanih uz investicijske fondove, te za poslove iz članka 2. stavka 3. ove Direktive, minimalna granica solventnosti jednaka je zbroju sljedeća dva rezultata:

— prvi rezultat:

4 % iznosa matematičkih pričuva koje se odnose na poslove izravnog osiguranja bruto bez odbitka iznosa predanih u reosiguranje te prihvate u reosiguranje, množi se omjerom, za prethodnu poslovnu godinu, između ukupnih matematičkih pričuva neto od iznosa predanih u reosiguranje i ukupnih bruto matematičkih pričuva kao što je navedeno gore; taj omjer u svakom slučaju ne može biti manji od 85 %,

— drugi rezultat:

0,3 % rizičnog kapitala po policama čiji rizični kapital nije negativan množi se omjerom, za prethodnu poslovnu godinu, između ukupnog rizičnog kapitala koji je društvo za osiguranje zadržalo kao vlastitu obvezu po odbitku iznosa predanih u reosiguranje i retrocesiju, i ukupnog rizičnog kapitala bruto bez odbitka reosiguranja; ovaj omjer u svakom slučaju ne može biti manji od 50 %.

Kod kratkoročnog osiguranja za slučaj smrti s maksimalnim ugovorenim razdobljem do tri godine taj postotak iznosi 0,1 %; ako se ovo osiguranje zaključuje na razdoblje duže od tri godine do najviše pet godina, taj je postotak 0,15 %.

- (b) Kod dopunskih osiguranja iz članka 2. stavka 1. točke (c) ove Direktive, minimalna granica solventnosti jednaka je rezultatu sljedećega izračuna:

— zbrajaju se ukupne premije i doprinosi po policama izravnog osiguranja iz svih poslovnih godina (uključujući sve dodatke na premije i doprinose) koji su dospjeli na naplatu u prošloj poslovnoj godini,

— ovom se zbroju dodaje iznos primljene premije od poslova reosiguranja u posljednjoj poslovnoj godini,

— od dobivenog se iznosa zatim oduzima ukupni iznos premija ili doprinosa otpisanih u prethodnoj poslovnoj godini te ukupni iznos poreza i davanja na premije ili doprinose koji su uključeni u ukupni zbroj.

Ovako dobiveni iznos dijeli se na dva dijela: prvi dio sadrži iznos do 10 milijuna EUR, a drugi dio sadrži ostatak; 18 % od prvog dijela odnosno 16 % od drugog dijela se izračunava i dobiveni rezultati se zbroje.

Krajnji rezultat se dobiva tako da se ovako dobiveni zbroj pomnoži omjerom iz prošle poslovne godine između ukupnih izdataka za štete koje društvo mora snositi, neto od reosiguranja, i ukupnih bruto izdataka za štete; taj omjer u svakom slučaju ne može biti manji od 50 %.

U slučaju Lloydovog udruženja osiguratelja, izračun granice solventnosti se vrši na temelju neto premije, koja se množi jedinstvenom stopom koju svake godine određuje nadležno tijelo države članice u kojoj se nalazi središnja uprava. Ova jedinstvena stopa izračunava se na temelju najnovijih statističkih podataka o isplaćenim provizijama. Podaci se zajedno s odgovarajućim izračunima šalju nadležnim tijelima zemalja na čijem državnom području Lloyd ima poslovni nastan.

- (c) Kod trajnog zdravstvenog osiguranja iz članka 2. stavka 1. točke (d) ove Direktive i kod osiguranja s kapitalizacijom iz članka 2. stavka 2. točke (b) minimalna granica solventnosti iznosi 4 % iznosa matematičkih pričuva koji se izračunava u skladu s uvjetima utvrđenim u prvom rezultatu pod (a) u ovom odjeljku.

- (d) Kod tontina iz članka 2. stavka 2. točke (a) ove Direktive minimalna granica solventnosti iznosi 1 % imovine.

- (e) Kod osiguranja obuhvaćenih člankom 2. stavkom 1. točkama (a) i (b) ove Direktive koja su vezana uz investicijske fondove i za poslove iz članka 2. stavka 2. točaka (c), (d) i (e) ove Direktive minimalna granica solventnosti je jednaka zbroju:

— 4 % iznosa matematičkih pričuva izračunanog u skladu s uvjetima utvrđenima u prvom rezultatu pod (a) u ovom odjeljku, ako društvo za osiguranje snosi rizik ulaganja, i 1 % iznosa pričuva izračunanog na isti način, ako društvo za osiguranje ne snosi rizik ulaganja, pod uvjetom da je ugovoreno razdoblje duže od pet godina i da je izdvajanje za pokriće troškova upravljanja utvrđeno u ugovoru nepromjenjivo za razdoblje duže od pet godina i

— 0,3 % rizičnog kapitala izračunanog u skladu s uvjetima utvrđenima u prvom podstavku drugog rezultata pod (a) u ovom odjeljku, ako društvo za osiguranje pokriva rizik smrti.

C. Jamstveni kapital

1. Jedna trećina potrebne granice solventnosti navedene u odjeljku B predstavlja jamstveni kapital. Podložno odredbama stavka 2. ovog odjeljka, najmanje 50 % toga kapitala sastoji se od stavki navedenih u odjeljku A točkama 1. i 2.
 2. (a) Ipak, jamstveni kapital ne iznosi manje od 800 000 EUR.
 - (b) Država članica može odrediti da se kod društava za uzajamno osiguranje i društava koja djeluju prema načelima uzajamnosti te tontina minimalni jamstveni kapital snizi na 600 000 EUR.
 - (c) Država članica može u slučaju društava za uzajamno osiguranje iz druge rečenice druge alineje članka 3. stavka 6. ove Direktive – čim ona uđu u područje primjene ove Direktive – kao i tontina, dopustiti oblikovanje minimalnog jamstvenog kapitala od 100 000 EUR koji će se postupno povećavati do iznosa određenog u točki (b) ovog odjeljka sukcesivnim uplatama od po 100 000 EUR svaki puta kada se doprinosi povećaju za 500 000 EUR.
 - (d) Minimalni se jamstveni kapital iz točaka (a), (b) i (c) ovog odjeljka mora sastojati od stavki navedenih u odjeljku A točkama 1. i 2.
 3. Društva za uzajamno osiguranje koja žele proširiti poslovanje u smislu članka 6. stavka 4. odnosno članka 40. ove Direktive to ne mogu učiniti ako se odmah ne usklade sa zahtjevima stavka 2. točaka (a) i (b) ovog odjeljka.
-

PRILOG V.

DIO A

**Direktive koje su stavljene izvan snage zajedno s njihovim naknadnim izmjenama
(na koje se odnosi članak 72.)**

Direktiva Vijeća 79/267/EEZ

Direktiva Vijeća 90/619/EEZ

Direktiva Vijeća 92/96/EEZ

Direktiva 95/26/EEZ Europskog parlamenta i Vijeća (samo članak 1. druga alineja, članak 2. stavak 2. četvrta alineja i članak 3. stavak 1. u pogledu upućivanja na Direktivu 79/267/EEZ)

Direktiva 2002/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća

Druga direktiva Vijeća 90/619/EEZ

Treća direktiva Vijeća 92/96/EEZ

Treća direktiva Vijeća 92/96/EEZ

Direktiva 95/26/EEZ Europskog parlamenta i Vijeća (samo članak 1. druga alineja, članak 2. stavak 1. treća alineja, članak 4. stavci 1., 3. i 5. i članak 5. treća alineja u pogledu upućivanja na Direktivu 92/96/EEZ).

Direktiva 2000/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (članak 2. u pogledu upućivanja na Direktivu 92/96/EEZ)

Direktiva 2002/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (članak 2.)

DIO B

Rokovi za provedbu

(na koje se odnosi članak 72.)

Direktiva	Rokovi za prijenos	Rokovi za primjenu
79/267/EEZ (SL L 63, 13.3.1979., str. 1).	15. rujna 1980.	15. rujna 1981.
90/619/EEZ (SL L 330, 29.11.1990., str. 50).	20. studenoga 1992.	20. svibnja 1993.
92/96/EEZ (SL L 360, 9.12.1992., str. 1)	31. prosinca 1993.	1. srpnja 1994.
95/26/EEZ (SL L 168, 18.7.1995., str. 7).	18. srpnja 1996.	18. srpnja 1996.
2000/64/EZ (SL L 290, 17.11.2000., str. 27).	17. studenoga 2002.	17. studenoga 2002.
2002/12/EZ (SL L 77, 20.3.2002., str. 11).	20. rujna 2003.	1. siječnja 2004.

PRILOG VI.

Korelacijska tablica

Ova Direktiva	Direktiva 79/267/EEZ	Direktiva 90/619/EEZ	Direktiva 92/96/EEZ	Direktiva 95/26/EZ	Drugi akti	
Članak 1. stavak 1. točka (a)			Članak 1. točka (a)			
Članak 1. stavak 1. točka (b)		Članak 3.	Članak 1. točka (b)			
Članak 1. stavak 1. točka (c)		Članak 2. točka (c)				
Članak 1. stavak 1. točka (d)			Članak 1. točka (c)			
Članak 1. stavak 1. točka (e)			Članak 1. točka (d)			
Članak 1. stavak 1. točka (f)			Članak 1. točka (e)			
Članak 1. stavak 1. točka (g)		Članak 2. točka (e)				
Članak 1. stavak 1. točka (h) do (l)			Članak 1. točke (f) do (j)			
Članak 1. stavak 1. točka (m)						Novo
Članak 1. stavak 1. točka (n)			Članak 1. točka (l)			
Članak 1. stavak 1. točke (o), (p), (q)	Članak 5. točke (b), (c) i (d)					
Članak 1. stavak 1. točka (r)				Članak 2. stavak 1.		
Članak 1. stavak 2.	Članak 5. točka (a) druga rečenica					
Članak 2.	Članak 1.					
Članak 3. stavci 1. do 4.	Članak 2.					
Članak 3. stavci 5. i 6.	Članak 3.					
Članak 3. stavak 7.	Članak 4.					
Članak 3. stavak 8.					Akt o pristupanju Austrije, Finske i Švedske, prilagođen Odlukom 95/1/EZ, Euratom, EZUČ	
Članak 4.	Članak 6.					

Ova Direktiva	Direktiva 79/267/EEZ	Direktiva 90/619/EEZ	Direktiva 92/96/EEZ	Direktiva 95/26/EZ	Drugi akti	
Članak 5.	Članak 7.					
Članak 6. stavak 1.	Članak 8. stavak 1.					
Članak 6. stavak 2.	Članak 8. stavak 1. zadnja tri podstavka					
Članak 6. stavak 3.	Članak 8. stavak 1. točka (a)					
Članak 6. stavak 4.	Članak 8. stavak 2.					
Članak 6. stavak 5.	Članak 8. stavak 3.					
Članak 6. stavak 6.	Članak 8. stavak 4.					
Članak 7.	Članak 9.					
Članak 8.			Članak 7.			
Članak 9.	Članak 12.					
Članak 10.	Članak 15.					
Članak 11.	Članak 16.					
Članak 12.	Članak 22. stavak 1.					
Članak 13.	Članak 23.					
Članak 14. stavci 1. do 5.			Članak 11. stavci 2. do 6.			
Članak 15.			Članak 14.			
Članak 16. stavci 1. do 5.			Članak 15. stavci 1. do 5.			
Članak 16. stavak 6.			Članak 15. stavak 5. točka (a)			
Članak 16. stavak 7.			Članak 15. stavak 5. točka (b)			
Članak 16. stavak 8.			Članak 15. stavak 5. točka (c)			
Članak 16. stavak 9.			Članak 15. stavak 6.			
Članak 17.			Članak 15. točka (a)			
Članak 18. stavci 1. i 2.	Članak 13. stavak 1. i 2.					
Članak 18. stavak 3.						Novo

Ova Direktiva	Direktiva 79/267/EEZ	Direktiva 90/619/EEZ	Direktiva 92/96/EEZ	Direktiva 95/26/EZ	Drugi akti	
Članak 18. stavci 4. do 7.	Članak 13. stavci 3. do 7.					
Članak 19.	Članak 14.					
Članak 20.	Članak 17.					
Članak 21.			Članak 19.			
Članak 22.			Članak 20.			
Članak 23. stavak 1.			Članak 21. stavak 1. prvi podstavak			
Članak 23. stavak 2.			Članak 21. stavak 1. drugi podstavak			
Članak 23. stavak 3. prvi podstavak			Članak 21. stavak 1. treći podstavak			
Članak 23. stavak 3. drugi podstavak			Članak 21. stavak 1. četvrti podstavak			
Članak 23. stavak 4.			Članak 21. stavak 2.			
Članak 24.			Članak 22.			
Članak 25.			Članak 23.			
Članak 26.			Članak 24.			
Članak 27.	Članak 18.					
Članak 28.	Članak 19.					
Članak 29.	Članak 20.					
Članak 30.	Članak 20.a					
Članak 31.	Članak 21.					
Članak 32.		Članak 4.				
Članak 33.			Članak 28.			
Članak 34.			Članak 29.			
Članak 35.		Članak 15.				
Članak 36.			Članak 31.			
Članak 37.	Članak 24.					
Članak 38.	Članak 24.a					
Članak 39.	Članak 26.					
Članak 40.	Članak 10.					

Ova Direktiva	Direktiva 79/267/EEZ	Direktiva 90/619/EEZ	Direktiva 92/96/EEZ	Direktiva 95/26/EZ	Drugi akti	
Članak 41.		Članak 11.				
Članak 42.		Članak 14.				
Članak 43.		Članak 17.				
Članak 44.			Članak 38.			
Članak 45.			Članak 39. stavak 2.			
Članak 46. stavci 1. do 9.			Članak 40. stavci 2. do 10.			
Članak 47.			Članak 41.			
Članak 48.			Članak 42. stavak 2.			
Članak 49.			Članak 43. stavak 2.			
Članak 50. stavak 1.			Članak 44. stavak 2. prvi podstavak			
Članak 50. stavak 2.			Članak 44. stavak 2. drugi podstavak			
Članak 50. stavak 3.			Članak 44. stavak 2. treći podstavak			
Članak 51. stavak 1. do stavka 2. točke (f)	Članak 27. stavak 1. do stavka 2. točke (f)					
Članak 51. stavak 2. točka (g)						Novo
Članak 51. stavci 3. i 4.						Novo
Članak 52.	Članak 31.					
Članak 53.	Članak 31.a					
Članak 54.	Članak 28.					
Članak 55.	Članak 29.					
Članak 56.	Članak 30.					
Članak 57.	Članak 32.					
Članak 58.	Članak 32.a					
Članak 59. stavak 1.	Članak 32.b stavak 1.					
Članak 59. stavak 2.	Članak 32.b stavak 2.					

Ova Direktiva	Direktiva 79/267/EEZ	Direktiva 90/619/EEZ	Direktiva 92/96/EEZ	Direktiva 95/26/EZ	Drugi akti	
Članak 59. stavak 3.	Članak 32.b stavak 3.					
Članak 59. stavak 4.	Članak 32.b stavak 4.					
Članak 59. stavak 5.	Članak 32.b stavak 5.					
Članak 59. stavak 6.	Članak 32.b stavak 7.					
Članak 60. stavak 1.	Članak 33. stavak 4.					
Članak 60. stavak 2.						Novo
Članak 61.	Članak 37.					
Članak 62. prvi podstavak	Članak 38.	Članak 28. prvi podstavak				
Članak 62. od drugog do četvrtog podstavka		Članak 28. od drugog do četvrtog podstavka				
Članak 63.		Članak 29.				
Članak 64.			Članak 47.			
Članak 65.			Članak 47.			
Članak 66. stavak 1. prvi podstavak						Novo
Članak 66. stavak 1. prvi podstavak			Članak 48. stavak 1.			
Članak 66. stavak 2.			Članak 48. stavak 2.			
Članak 67.			Članak 50.			
Članak 68. stavak 1.	Članak 39. stavak 1.					
Članak 68. stavak 2.	Članak 39. stavak 3.					
Članak 69. stavak 1.						Novo
Članak 69. stavak 2.					Direktiva 2000/64/EZ, Članak 3. stavak 1. prvi podstavak	

Ova Direktiva	Direktiva 79/267/EEZ	Direktiva 90/619/EEZ	Direktiva 92/96/EEZ	Direktiva 95/26/EZ	Drugi akti	
Članak 69. stavak 3.					Direktiva 2002/12/EZ, Članak 3. stavak 1. prvi podstavak i Direktiva 2000/64/EZ, Članak 3. stavak 2.	
Članak 69. stavak 4.					Direktiva 2000/64/EZ, Članak 3. stavak 1. drugi podstavak i Direktiva 2002/12/EZ, Članak 3. stavak 1. drugi podstavak	
Članak 69. stavak 5.					Direktiva 2002/12/EZ, Članak 3. stavak 4.	
Članak 70.	Članak 41.	Članak 31.	Članak 51. stavak 2.	Članak 6. stavak 2.	Direktiva 2000/64/EZ, Članak 3. stavak 2. i Direktiva 2002/12/EZ, Članak 3. stavak 3.	
Članak 71.					Direktiva 2002/12/EZ, Članak 2.	
Članak 72.						
Članak 73.						
Članak 74.						
Prilog I.	Prilog					
Prilog II.			Prilog I.			
Prilog III.			Prilog II.			
Prilog IV.						
Prilog V.						
Prilog VI.						